

CZĘŚĆ I.

Zawiera w sobie Przyſięgę Marszałka Seymowego, i wyznaczenie Deputowanych do Konſtytucyi. — Materye Zagraniczne z Traktatami. — Akt Konfederacyi Grodzieńſkiey i Rezolucye względem Sancytów. — Wyznaczenie różnych Deputacyów i zlecenia tymże. — Zalecenia Skarbowe. — Rozrządzenie Dóbr Stołowych Królewſkich. — Zalecenia Woyſkowe, i nadgrody Osobom Woyſkowym. — Zalecenia innym Władzom Wykonawczym. — Wyznaczenie różnych Kommiſsyów. — Kwity dla Magiſtratur.

ARTYKUŁ I.

Rota Przysięgi dla Marszałka Seymowego od Konfederacyi Generalney Targowickiey Oboyga Narodów na ten raz przepisana.

1. JA N. Przyſięgam Panu Bogu Wſzechmogącemu &c. Iż obrany będąc Marſzałkiem Seymowym, Nayiaśn: Królowi Jmci Staniſławowi Auguſtowi Panu Naſzemu Miłościwemu, i Skonfederowanym Rzeczypoſpolitey Seymuiącym Stanom, wiernym będę, te tylko materye, które od Seymuiących Stanów *unanimitate*, *vel pluralitate*, przez wota głośne tylko udecydowane będą, w Zbiór Praw Seymowych przyimę, w rachowaniu kreſek, i ogłoſzeniu *pluralitatis*, wiernie ſię zachowam, Seſſye Seymowe, aby ſię *ſemotis Arbitris* agitowały (wyiąwſzy Konſyliarzów Konfederacyi Generalney Oboyga Narodów, i Rady Nieuſtaiącey, tudzież Oſoby w Magiſtraturach Kraiowych *ultimæ Inſtantiæ* zaſiadaiące, ktorzy równie iako i Urzędnicy Wielcy Oboyga Narodów przyſięgli, przytomnemi Seſſyom bydź mogą) przeſtrzegać będę, i we wſzyſtkim wedle Boga, ſumnienia i Praw Kraiowych ſprawować ſię będę. Tak mi Panie Boże &c.

Działo się w Grodnie na Sessyi Konfederacyi Generalney Oboyga Narodów, dnia szesnastego Czerwca, Tysiąc siedmset dziewięćdziesiąt trzeciego Roku.

Antoni Pułaski Marszałek Konfederacyi Wdztwa Wołyńskiego, Marszałek Konfederacyi Generalney Koronney Zastępca.

Józef Zabieło Łowczy Wielki Litewski; Marszałek Konfedenacyi Generalney W. X. Litt:

Wyznaczenie Osób Deputowanych do Konstytucyi.

2. Z SENATU.

Z Prowincyi Mało Polskiey.

W. Leduchowski Kasztelan Lubaczewski.

Z Prowincyi Wielko-Polskiey.

W. Lasocki Kasztelan Gostyński.

Z Prowincyi W. X. Litt.

W. Suchodolski Kasztelan Smoleński.

Z STANU RYCERSKIEGO.

Z Prowicyi Mało-Polskiey.

UUr. Ankwicz Krakowski
- - Miączyński Lubelski Posłowie.

Z Prowincyi Wielko-Polskiey.

UUr. Klicki Warszawski.
- - Drewnowski Łomżyński Posłowie.

Z Prowincyi W. X. Litt:

UUr. Godaczewski Trocki
- - Kozakowski Kowieński Posłowie.

ARTYKUŁ II.

MATERYE ZAGRANICZNE.

Zalecenie WW. Pieczętarzom O. N.

1. NA Notę JW. Sieversa Posła W. Nadzwyczaynego i Pełnomocnego Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymości Całey Rossyi podaną w treści następuiący. —

NOTE.

Le Soussigné Ambassadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire de Sa Majésté Impériale de toutes les Russies voyant les Etats de la Sérénissime

NOTA.

TŁOMACZENIE.

Niżey podpisany Extraordynaryiny i Pełnomocny Poseł Wielki Nayiaśnieyszey Jmperatorowey Jmci Wszech Rossyi, widząc Stany Nayia-

ſime République de Pologne aſſemblés en Diete & Ses membres réunis par le lien de la Confédération, s' empreſſe de recommander à la Diéte aſſemblé dés son commemcement, l' obiet & le contenu de la Declaration du $^{29 \text{ Mars}}_{9 \text{ Avril}}$ qu'il à remiſe, par ordre de ſon Auguſte Souveraine, à la Confédération Générale des deux Nations. Pour faciliter un arrangement auſſi indiſpenſablement nécéſſaire, qui rammenera le plutot poſſible le repos dans la République, & établira en méme tems une forme de Gouvernement ſalutaire, & agréable à toute la Nation, Le Souſſigné requiert donc les Etats Aſſemblés en Diéte de nommer ſans delai une Délégation munie des pleins pouvoirs suffisans, avec laquelle il puiſſe negocier, arreter & conclure un Traité definitif ſelon la teneur de la ſusdite Declaration, lequel Traité definitif ſera enſuite ratifié par ſa Majeſté le Roi & les Etats aſſemblés en Diéte et les Ratifications échangées, auſſitot que faire ſe pourra: Fait à Grodno ce $^{8}_{19}$ Juin 1793.

Jaques de Sievers.

iaśnieyszey Rzeczypospolitey Polſkiey na Seym zgromadzone i Oſoby one ſkładaiące, węzłem, Konfederacyi złączone, ſpieszy ſię polecić Seymowi zgromadzonemu, w ſamym iego początku, obiekt i treść Deklaracyi *de die* $^{29 \text{ Marca}}_{9 \text{ Kwietnia}}$ którą niżey podpisany podał z rozkazu ſwoiey Monarchini Konfederacyi Generalney Oboyga Narodów. Dla ułatwienia tak nieodbicie potrzebnego urządzenia, które przywróci iak nayprędzey pokoy Rzeczypoſpolitey, a oraz uſtanowi Formę Rządu zbawienną, i przyiemną całemu Narodowi, niżey podpiſany żąda od Stanów na Seym zgromadzonych wyznaczenia nieodwłocznego Delegacyi, doſtateczną mocą opatrzoney, z którąby mógł weyść w negocyacye, ułożyć Traktat oſtateczny, podług treści pomienioney Deklaracyi, który to Traktat oſtateczny będzie potym ratyfikowany przez Nayiaśnieyſzego Króla Jmci, i Stany na Seym zgromadzone; Ratyfikacye zaś onego w iak nayprędſzym ile bydź może czaſie, będą zamienione. Działo ſię w Grodnie dnia 19. Czerwca 1793. Roku.

My Król za zgodą Skonfederowanych Seymuiących Stanów Notę odpowiednią w naſtępuiącey oſnowie: =

NOTE.

Les ſouſſignés en reponse à la Note de Son Excellence Monſieur de Sievers Ambaſſadeur Extraordinaire et Plenipotentiaire de Sa Majeſté l' Imperatoice de toutes les Ruſſies, présentée le 19. du courant, ont l' honneur de Lui temoigner ce qui ſuit: =

Jamais la République de Pologne n'a pu méconnaire, combien ſa ſureté depend de ſon étroîte union avec l' Empire de Ruſſie. Auſſi le ſoin de cultiver cette union fut-il l' objet conſtant des ſes voeux. Si par une ſuite de la liberté qui fait le caractere inhé-

NOTA.

Tłòmaczenie.

Noty odpowiedniey na Notę podaną od JW. JP. de Sievers Posła Wielkiego Nadzwyczaynego i Pełnomocnego Nayiaśn: Jmperatorowey Jeymości całey Rossyi.

Niżey podpisani, w odpowiedź na Notę JW. JPana de Sievers Poſła Wielkiego nadzwyczaynego i Pełnomocnego Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymci całey Roſſyi, pod dniem 19. bieżącego Mieſiąca podaną, maią honor oświadczyć, co naſtępuie:

Nigdy Rzzeczpoſpolita Polſka nie mogła nie znać tego, ile iey bezpieczeńſtwo polega na ściſłym łączeniu ſię z Roſſyą, i dla tego utrzymywanie tego związku, było zawſze celem Jey życzeń. — Jeżeli z właściwey Rządowi Republikantſkiemu

 wol-

hérent d' un Gouvernement Républicain, quelques citoyens s' étoient laissé entrainer à quelques démarches peu analogues à ce sistéme, il seroit superflu de developer ici les motifs de ces écarts, dont les suites aussi funestes qu' inattendues, ont rejalli sur le Roi & sur toute la Nation; il suffira de faire observer, que le pré mier moment qui vit paroitre la Declaration de S. M. l' Imperatrice de toutes les Russies, émanée le 18. Mai 1792. fit sentir à touts les Polonois éclairés par la reflexion, combien il leur importoit de se réunir par un lien, qui les mit à même de rectifier ce que les derniers événemens pouvoient présenter de contrastant avec les convenances politiques de leur Auguste & puissante Voisine. Ce fut là le but de la Confédération formée à Targovica. Le Roi acceda tout aussitot, que les circonstances de sa position pouvoient comporter cette demarche.

Se reposant pleinement sur la foi sacrée des Traités anteriéurs, & nommément de celui de 1775. cette Confederation Générale des deux Nations, dans l' attente du moment, qui devoit cimenter l' union entre les deux Etats, par des liens plus particuliers, fondoit sa confiance sur l'énoncé de la Declaration susmentionnée, qui garantissoit à la Nation sa liberté, son bien étre, & son indépendance. Les soussignés peuvent en appeller au temoignage de S. Excellence M. l' Ambassadeur, si ce juste droit à la Confiance dans la magnanimité de sa Souveraine à été dementi par le moindre écart, soit dans les proceдes du Roi, soit dans ceux de la Confederation, lorsqu'il est notoire, que d'une coté les troupes de cette Souveraine reparties dans le pays, & regardées comme troupes amies, y sont abondamment pourvues & entretenues, que de l'autre, la vigilance du Gouvernement toujours attentive à reprimer le moindre essor de cet esprit dangereux de la Philosophie moderne, dont on a cru quelques esprits imbus en Pologne, a été quelque fois poussée jusqu' à des précau-

wolności, niektórzy Obywatele dali się skłonić do pewnych kroków mniey zgodnych z tym Systematem; zbytnimby tu było przytaczanie pobudek tych błędów, które ściągnęły na Króla Jmci i Narod Polski szkodliwe i niespodziane skutki; dosyć iest przypomnieć, że w moment odebrania Deklaracyi uczynioney z strony Nay aśnieyszey Imperatorowey Jmci całey Rossyi, *sub die* 18. Maia Roku 1792. wszyscy Obywatele oświeceni uczuli, za rozwagą rzeczy, w iak konieczney zostawali potrzebie złączenia się iednym węzłem, w celu sprostowania tego wszystkiego, w czym okoliczności w ostatnich czasach uskutkowane, mogły się sprzeciwiać politycznym układom Wielkiey Monarchini z Polską sąsiaduiącey. — Ten był cel Konfederacyi Targowickiey. — Do niey Król skoro okoliczności dozwoliły, Akcess uczynił. —

Polegaiąc z zupełną wiarą na świętości Traktatów poprzedniczych, a mianowicie 1775. Konfederacya Generalna Oboyga Narodów w oczekiwaniu momentu, który miał zatwierdzić połączenie się Państw obudwóch przez ściśleysze związki, gruntowała nadto swe zaufanie na brzmieniu rzeczoney Deklaracyi, zapewniaiącey Narodowi Polskiemu iego wolność, pomyślność i niepodległość. — Niżey podpisani odwołać się mogą do zaświadczenia samegoż JW. Ambassadora, ieżeli Król Jmść, lub Konfederacya, choć nayleszszym przeciwnym postępkiem, ubliżyli temu słusznemu Prawu, iakie maią do zaufania w wielkomyślności Jego Monarchini; gdy z iedney strony woyska Rossyiskie po Kraiu rozłożone iak przyiacielskie, żywione i utrzymywane obficie są dotąd, z drugiey zaś, Rząd Kraiowy baczny na poskromienie ducha niebezpiecznego nowey Sekty Filozoficzney, o sprzyianie którey, ieżeli iaka liczba Osób sprawiać mogła podeyrzenia, używał ostrożności, a czasem i rygoru, mniey z powodu ważności wydarzeń, iak raczey z wzglę-

cautions & des rigueurs, moins motivées par la gravité des cas, que par des egards pour la sollicitude des Etats voisins.

Aujourd' hui que la Nation se trouve réunie en Diete, elle se montrera constament disposée à se preter à tous les arrangemens, qui se trouvant dans le sens des Traités existans, auraient pour but ou leur affermissement, ou le redressement de ce qui auroit besoin d' etre réctifié; mais les Sousignés sont chargés de temoigneur en meme tems, que la Declaration remise à la Confederation Générale au nom de S. M. l' Jmperatrice le 9. Avril, dans laquelle il est fait mention du retrecissiment des frontieres de la Republique n'a eté nullement envisagée par les Etats comme un acte annoncant une aliénation irrevocable de ses Provinces; que les differentes dispositions posterieurement y émanées, ne sont non plus regardées que comme l' onvrage des ordres subalternes, & non comme l' éffét de la volonté supréme d' une Souveraine, dont la grandeur d' ame & les sentimens connus d' équité, surpassent encore la puissance; qu' on ne regarde pas enfin la demande contenue dans la derniere Note de S. E. M. l' Ambassadeur come une invitation à designer une Délégation qui puisse étre authorisée à confirmer d' une maniére quelconque, telles occupations de domaines que ce soit, & les soussignés ont un ordre exprés d' exposer que la Republique n' est, ni ne peut aucunement étre libre d' agir en opposition à ses sermens, solemnellement émis, sur le maintien de l' integrité de ses Etats, telle qu' elle a eté assurée par les Traités, ainsi que par la garantie des trois Puissances Voisines; & que decidée à ne pas donner les mains à un arrangement quelconque sur cet obiet, elle ne peut qu'en appeller la magnanimité de S. M. l' Jmperatrice, comme à celle des autres Puissances pour qu' elles daignent ne pas insister sur des propositions d' arrangement, qui emportent avec elles l'idée de la posibilité d' un assen-

z względu na troskliwość w tey mierze sąsiedzką.

Zebrana na Seym teraźnieyszy Rzeczpospolita albo w nieodmiennym zostaie postanowieniu uczynić to wszystko, cokolwiek w żądaniach stosownych do Traktatów trwaiących proponowanym będzie, albo do ich umocnienia, albo do przywrócenia do stanu pierwszego coby z klubów wypadło; niżey podpisani, oświadczyć są razem obowiązani, iż Stany Rzeczypospolitey Deklaracyą podaną Konfederacyi Generalney od Nayiaśnieyszey Jmperatorowey całey Rossyi pod dniem 9, Kwietnia, w którey o ścieśnieniu Granic Polskich iest wzmianka, uważać nie mogą za Deklaracyą oderwania nieodzownego Kraiów, ani od Subalternów następnie wydawane rozkazy, znać za wolą tey Monarchini, którey znana sprawiedliwość i wspaniałość, przewyższa nawet potęgę. Nie mogą równie brać Notę podaną od JW. Ambassadora za wezwanie Osób do Delegacyi, na potwierdzenie iakiekolwiek oderwania Kraiu; maią owszem w zaleceniu wyraźnym niżey podpisani przełożyć, że Rzeczpospolita nigdy nie iest i bydź nie może wolną, w brew uroczystym Slubóm uczynionym utrzymania całości granic Państw swoich przy Traktatach i Gwarancyi trzech Sąsiedzkich Potencyi, przystąpić do iakiegokolwiek w tey okoliczności układu, i niezostaie iey iak tylko odwołać się do Wspaniałości Nayiaśnieyszey Jmperatorowy Jeymści i innych Sąsiedzkich Potencyi, ażeby ten pozór, iakoby przyzwolenia ze strony Polskiey oddalić chciały; gdy żadne prawo, nikomu, ani Seymowi nawet, oderwania iakieykolwiek części Kraiu, nie nadaie mocy, a uczyniony krok takowy, nigdy postaci legalności mieć nie może.

ſentiment du coté de la Pologne, tandis qu' aucun pouvoir dans l' Etat, pas méme celui de la Diete, n' eſt ſuffiſant pour détacher telle portion que ce ſoit, du corps des domaines de la République, & même toute tranſaction à cet égard n' auroit aucun caractere de legalité.

Les ſouſsignés ſont chargés en conſequence de ce qui vient d' etre expoſé, de prier S. E. M. l' Ambasſadeur, qu' il veuile bien indiquer d' une maniére preciſe, l' objét de Délégation demandée, afin que d' aprés cet éclairciſſement, les Etats aſſemblés en Diéte puiſſent etre à même d' apprécier la poſsibilité de concilier leur determination avec l' obſervance des traités, auxquels ils n' oſeront jamais porter la moindre atteinte, ainſi qu' avec les bornes de leur pouvoir, & le ſerment qui lie toute la Nation.

Fait à Grodno, ce 23. Juin 1793.

Signé Antoine P. Sułkowſki G. Chancelier de la Couronne.
Caſimir C. Plater Vice Chancelier de Lithvanie.

Niżey podpiſani maią zatym zlecenie upraſzać JW. Ambaſſadora, ażeby raczył wyraźniey oznaczyć obiekt żądaney Delegacyi, aby z takowego obiaśnienia Stany Seymuiące mogły poznać, ieżeli tey wyznaczenie, zgodne bydź może z zachowaniem Traktatów, których w żadnym punkcie naruſzać nie odważą ſię, tudzież z władzą Seymową, rówuie iako i z świętością przyſięgi całego Narodu.

Dan w Grodnie dnia 23. Czerwca 1793.

= WW. Pieczętarzom O. N. podpiſać i oddać zalecamy.

Zalecenie WW. Pieczętarzom O. N.

2. NA Notę JP. de Bucholtz Miniſtra Extraordynaryinego i Pełnomocnego Nayiaśn: Króla Jmści Pruſkiego podaną w treści naſtępuiącey : =

NOTE.

Le Souſsigné Envoié Extraordinaire & Miniſtre Plenipotentiaire de Sa Maiéſté le Roi de Pruſſe, voyant les Etats de la Sérénissime République de Pologne assemblés en Diété, & Ses membres réunis par le lien de la Confédération, s' empreſſe de recommander à la Diéte aſſemblé dés son commencement, l' obiet & le contenu de la Declaration du 9. Avril dernier qu' il a remiſe, par ordre du Roi ſon Maitre à la Confédération Générale des deux Nations.

Pour

NOTA.

TŁÓMACZENIE.

Niżey podpiſany Miniſter Extraordynaryiny i Pełnomocny N. Króla JMci Pruſkiego, widząc Stany Nayiaśnieyſzey Rzeplitey Polſkiey na Seym zgromadzone i Oſoby one ſkładaiące, węzłem Konfederacyi złączone, ſpieszy ſię polecić Seymowi zgromadzonemu, w ſamym iego początku, obiekt i treść Deklaracyi 9. Kwietnia, którą niżey podpisany podał z rozkazu N. Pana ſwego Konfederacyi Generalney Oboyga Narodów. Dla ułatwienia tak nieodbicie potrzebnego urządzenia,

któ-

Pour faciliter un arrangement aussi indispensablement nécéssaire, qui ramenera le plutôt possible le repos dans la Republique & établira en méme tems une forme de Gouvernement salutaire, & agréable à toute la Nation. Le Soussigné requiert les Etats Assemblés en Diéte de nommer sans delai, une Délégation munie des pleins-pouvoirs suffisans, avec laquelle il puisse negocier, arreter & conclure un Traité definitif selon la teneur de la susdite Declaration, lequel Traité definitif sera ensuite ratifié par sa Majesté le Roi & les Etats assemblés en Diéte et les Ratifications échangées, aussitot que faire se pourra. Fait à Grodno ce 19. Juin 1793.

De Bucholtz.

które przywróci iak nayprędzey pokoy Rzeczypospolitey, a oraz ustanowi Formę Rządu zbawienną, i przyiemną całemu Narodowi; Niżey podisany żąda od Stanów na Seym zgromadzonych wyznaczenia nieodwłocznego Delegacyi, dostateczną mocą opatrzoney, z którąby mógł weyść w negocyacye, ułożyć Traktat ostateczny, podług Treści pomienioney Deklaracyi, który to Traktat ostateczny będzie potym ratyfikowany przez Nayiaśnieyszego Króla Jmci, i Stany na Seym zgromadzone; Ratyfikacye zaś onego w iak nayprędszym ile bydź może czasie, będą zamienione. Działo się w Grodnie dnia 19. Czerwca 1793. Roku.

De Bucholtz.

— My Król za zgodą Skonfederowanych Seymuiących Stanów Notę odpowiednią w następuiącey osnowie: —

NOTE.

Les Soussignés à la suite de la Note de Monsieur de Buchholtz, Envoyé Extraordinaire & Ministre Plenipotentiaire de Sa Majésté le Roi de Prusse, remise le 19. die: ont l' honneur de lui temoigner, ce qui suit:

Le prix que la Pologne à toujours attaché à l' amitié de Sa Majesté Prûssiene ne lui a fait rien negliger, pour s' en assurer la jouissance, & la Nation Polonoise a droit de s' en croire certaine par le lien des traités. Ausi lors del entrée des troupes de Sa Majesté Prussienne, sur le territoire de la République, cette confiance motivée, ne permettoit pas d' y supposer d' autres vuës, que celles qui se trouvoient énoncées dans la Déclaration, dont la dite entrée étoit acompagnée; la Nation se sou-

NOTA.

TŁÓMACZENIE

Noty Odpowiedniey na Notę podaną od JP. de Buchholtz Posła Nadzwyczaynego i Pełnomocnego Nayiaśnieyszego Kóla Jmci Pruskiego.

Niżey podpisani *in consequenti* Noty JP. de Buchholtz Posła Nadzwyczaynego i Ministra Pełnomocnego Nayiaśn: Króla Jmci Pruskiego, podaney na dniu 19. bieżącego Miesiąca, maią honor oświadczyć, co następuie:

Wysoki szacunek, iaki Naród Polski, zawsze przywiązywał do przyiaźni Nayiaśnieyszego Króla Jmci Pruskiego, nie dozwalał mu omieszkać żadnego śrzodka zapewnienia iey sobie; i przez Traktatowe związki, ma Prawo bydź o niey zabezpieczonym. Jakoż w czasie wniścia Woysk Pruskich do Kraiu Rzeczypospolitey; zaufanie takowe nie dozwolało domniemywać się innych pobudek tego kroku, prócz wyrażonych w deklaracyi, przy wniściu tegoż woyska podaney. — Nieprze-

soutient encore dans la même éſperance, & ſe trouvant aujourd' hui réunie en Diète; comme l'état actuel des choſes, ne présente plus aucun ſuiet de ces apprehenſions, même éloigné, qui avaient occaſionné l'envoy des troupes Pruſſiennes en Pologne, comme une mesure de précotion; Les Etâts croyent pouvoir s' attendre, que Sa Majéſté le Roi de Pruſſe, se portera à faire evacuer à ſes dites troupes, les Provinces Polonoises, qu'elles ont occupé jusqu'içi.

Quant à la demande qui fait l' objet de la Note de Mr. l'Envoyé; comme les Souſſignés vienent de repondre au contenù uniforme, ſur le même objet, de celle de S. E. Mr. l' Ambaſſadeur de Ruſſie, ils ne ſauroient mieux faire, que de communiquer à Mr. l'Envoyé, cette réponse en copie, où il trouvera les conſiderations, que la nature du cas nécésſite, ſuffisamment developpées.

Fait à Grodno ce 23. Juin 1793.

Signé *Antoine P. Sułkowſki Gr. Chancelier de la Couronne.*
Caſimir Cte Plater Vice Chancelier de Lithvanie.

przeſtaie Naród trwać dotąd w takowych nadzieiach, a zgromadzonym będąc na Seym teraźnieyſzy, gdy widzi, że ſtan aktualny rzeczy w Polſzcze, nie zoſtawuie mieysca nayleKſzym, nawet i na dal, tego gatunku obawów, które ſtały ſię powodem użycia śrzodka oſtrożności w poſłaniu Woyſk Pruſkich do Polſki; Stany Rzeczypoſpolitey mogą ſię ſpodziewać, iż Król Jmć Pruſki zechce ſię przychylić do wyprowadzenia Woyſk ſwoich z Prowincyy Polſkich, w ktorych dotąd przebywaią. —

Co do żądania będącego obiektem Noty Jmć Pana Poſła Pruſkiego, gdy niżey podpisani dali iuż ſwą odpowiedź JW. Ambaſſadorowi Roſſyiſkiemu, w podobnym iednosłowney iegoż Noty punkcie, przeſtaią tu na przyłączeniu Kopii rzeczoney odpowiedzi, w którey Jmć Pan Poſeł Pruſki, znaydzie doſtatecznie wyſzczególnione uwagi, iakie natura okoliczności przełożyć wymagała.

Dan w Grodnie dnia 23. Czerwca 1793.

= WW. Pieczętarzom O. N. podpisać i oddać zalecamy.

Zalecenie WW. Pieczętarzom O. N.

3. Notę iednę od JW. de Sievers Poſła W. Nadzwyczaynego, i Pełnomocnego Nayiaśnieyszey Imperatorowey całey Roſſyi, drugą od JP. de Bucholtz Miniſtra Extraordynaryinego i Pełnomocnego Nayiaśnieyszego Króla Jmci Pruſkiego Nam Królowi, i Stanom Seymuiącym Skonfederowanym podaną, wraz z Notami odpowiedniemi, aby WW. Pieczętarze O. N. nieodwłocznie Miniſtróm Dworów Zagranicznych przy Nas rezyduiącym kommunikowali, zlecamy.

W dopełnieniu tego Zalecenia przez WW. Pieczętarzy, vide *na końcu* Vol: *Noty odpowiednie Miniſtrów Dworów Zagranicznych* Nro III. IV. V. i VI.

Zalecenie WW. Pieczętarzom O. N.

4. W Pośrzód nieszczęśliwey i zagrożoney Oyczyzny Naszey ſytuacyi, gdy wszelką winniśmy nieść oney pomoc, i nic przepomnieć ſię niegodzi, coby do powszechnego ratunku ſłużyć mogło; Przeto My Król wraz z Seymuiącemi Skonfederowanemi Stanami zaięci tą chę-

chęcią zalecamy WW. Pieczętarzom O. N. aby do Miniſtrów i ſprawuiących intereſſa Rzeczypospolitey przy Dworach Zagranicznych przeſłali nieodwłoczne rozkazy, iżby oni przełożyli cały ſtan Oyczyzny w ſtosunku zaradzenia o niey przez wyiednane intereſſowania tychże Dworów do Nayiaśn: Jmperatorowey Jmci całey Roſſyi, i Nayiaśn: Króla Jmci Pruſkiego. Równie prześlą WW. Pieczętarze O. N. Liſty Kredencyalne Ur: Woynie na nowo maiącemu bydź akredytowanym u Dworu Wiedeńſkiego w charakterze Miniſtra Pełnomocnego.—

Zalecenie WW. Pieczętarzom O. N.

5. GDy ważność okoliczności wyciąga dokładnego porozumienia ſię z Dworem Petersburgſkim; Przeto My Król za zgodą Skonfederowanych Seymuiących Stanów, zalecamy WW. Pieczętarzom O. N. aby ułożyli proiekt Inſtrukcyi dla Deputacyi do takowego porozumienia ſię *projectivè* żądaney.

Vide *tę Inſtrukcyą niżey* Nro 9.

Prorogacya Seymu do dnia 15. Lipca.

6. CHcąc przez zaſpokoienie i urządzenie Intereſſów Krajowych uſkutecznić zamiar Seymu teraźnieyſzego, a razem widząc niemożność dopełnienia tak obszernego widoku w czaſie Dwóch-Niedzielnym przez Prawo dla Seymów Extraordynaryinych oznaczonym, My Król za zgodą Stanów Skonfederowanych Seym ninieyszy proroguiemy do dnia piętnaſtego Lipca Roku bieżącego.

Zalecenie WW. Pieczętarzom O. N.

7. GDy My Król wraz z Konfederowanemi Rzeczypoſpolitey Stanami uwiadomieni zoſtaiemy o dopełnionym powtórnym na dniu dziſieyſzym gwałcie, na Oſobach Seymuiących, przez Aresztowanie tychże w właſnych Domach; Zatym czuiąc tak wielką krzywdę, wyrządzoną wolnemu i niepodległemu Narodowi, przez Moc obcą, a nie mogąc z zgodnością bez tychże Osób do ſkładu Seymowego należących kontynuować dalszych Naſzych czynności: Zalecamy *unanimitate* WW. Pieczętarzom, ażeby niezwłócznie podali Notę Imieniem Nas Króla i Skonfederowanych Rzeczypoſpolitey Stanów, JW. Ambaſſadorowi Roſſyiſkiemu, z dokładnym przełożeniem czułości powſzechney, i z żądaniem uwolnienia nieodwłócznego tychże w Domach zatrzymanych Poſłów. Gdy podobnież My Król wraz z Stanami Seymuiącemi dowiaduiemy ſię, iż wyszła od JW. Ambaſſadora Dworu Roſſyiſkiego dyspozycya wſtrzymania Prowentów Naſzych Królewſkich ku potrzebie życia Nam zoſtawionych, iako też Sekweſtracya Dóbr W. Tyſzkiewicza Marſzałka W. X. Lit: zkąd pewna i gwałtów naſtępnych wynika obawa; Przeto *unanimitate* zalecamy WW. Pieczętarzom Oboyga Narodów, aby JW. Ambaſſadorowi przełożyli tę wielką uciążliwość, a zatym, aby takowe Dyſpozycye i Ordynanſe wyſzłe, tak na Dobra Królewſkie Stołowe, iako też i Marſzałka W. X. Lit: bądź inne Nam dotąd niewiadome, a exyſtuiące, cofnięte zoſtały, i aby od podobnych wydawania napotym wſtrzymać ſię chciał JW. Ambaſſador. Takowa zaś Nota ma bydź kommunikowana wſzyſtkim Miniſtrom Dworów Zagranicznych tu przy Boku Nas Króla i Stanów Seymuiących przytomnym.

Bezpieczeństwo Osób Seymowych.

8. GDy naywięcey na tym Nam Królowi wraz z Skonfederowanemi Stanami zależy, ażeby w czasie Seymowania w tak ważnych materyach tyczących się całości Rzeczypospolitey, bezpieczeństwo Osób Seymuiących zapewnionym było, zwłaszcza po doznanych kilkokrotnych gwałtach, a szczególnie przez aresztowanie Posłów, przez obcą moc, Przeto My, Król wraz z Skonfederowanemi Stanami deklaruiemy, iż w przypadku iakiegokolwiek gwałtu na Osobie lub maiątku iakiegokolwiek Seymuiących dopełnionego, czynności wszelkich Seymowych kontynuacyą wstrzymuiemy.

Instrukcya WW. i UUr. Deputowanym do traktowania z JW. Ambassadorem Rossyiskim za Plenipotencyą ku temu wydaną.

9. STan nieszczęśliwy, w którym się znayduie Rzeczpospolita nasza, skutecznieyszego nie podaie nam sposobu do zachowania exystencyi, i zapewnienia w ogólności bezpieczeństwa, i własności Kraiów; co do swey rozciągłości Prawem Tysiąc siedmset siedmdziesiąt piątego zagwarantowanych, iako w nayściśleyszym związku z Dworem Rossyiskim, i wezwaniu naywspanialszey pomocy Wielkiey Katarzyny.

W tym celu, gdy Rzeczpospolita wszelkich używać pragnie sposobów, iakich iey możność dozwala, a odezwę uczynioną przez JW. Ambassadora do Stanów Seymuiących pod związkiem Konfederacyi, biorąc iedynie w widokach skutku życzeń swoich, z naywiększą śpieszy uprzeymością, do wyznaczenia i umocowania Osób do traktowania z tymże JW. Ambassadorem równie do tego umocowanym. Ku czemu szczególnieysze Deputowanym od siebie, My Król wraz z Stanami Seymuiącemi przepisuiemy Instrukcye, podług których, moc, sumnienie i honor Deputowanych swoich chce mieć ściśnione, a te są następuiące:

1mo. Gdy Delegowanym od Konfederacyi Generalney Oboyga Narodów, do Nayiaśnieyszey Imperatorowey całey Rossyi, uczynione było uroczyste przyrzeczenie od Tronu Wielkiey Monachini, zawarcia Traktatów wieczystych między Rossyą i Polską, iako Deklaracya tey wspaniałey Pani, od wszystkich Narodów, i od własnych Poddanych uważaną iest w równey wadze, nieodmienności i trwałości samychże zawartych Traktatów; tak Rzeczpospolita Polska, na samo słów wyrzeczenie, i obietnicę uczynioną zostawała, i zostaie w przekonaniu, iaboby iuż ten Traktat był zawarty, i samey tylko potrzebuie formalności używaney. Przeto od niczego pierwey Jchmość Deputowani rozpoczynać nie będą mocni swoich Konferencyi, i traktowania z JW. Ambassadorem, iako od ułożenia Traktatu wieczystego związku Rzeczypospolitey z Rossyą, w takiey rozciągłości i zapewnieniu, iakie będzie naywłaściwsze wzaiemnie do obrony całości każdego oddzielnie Państwa, do zatwierdzenia wzaiemney udzielności, i wspólney pomocy.

2do. W oddzielnych punktach, które moc samego Traktatu będą miały, tak, iakby w nim umieszczone były, Jchmość Deputowani nasi będą umocowani traktować i układać się w tym wszystkim, co na zawsze usuwać ma wszelkie przyczyny niedogodności wszelkich, czyli z strony prędkiey i dokładney sprawiedliwości, czyli z przechodu Mieszkańców, czyli też z kursu Monet złotych i srebrnych pochodzące, ażeby każde wydarzenie odbierało łatwą i prędką satysfakcyą, którey i w dzisieyszym przypadku

padku u JW. Ambaſſadora Jchmość Panowie Deputowani dopraszać ſię będą, w celu otrzymania nadgrody krzywd ogólnych, poniesionych przez przechody Woyſk Nayiaśnieyſzey Imperatorowey i wybrane furaże.

3tio. Wieczyſty związek między równey niepodległości Państwami, wyciąga koniecznie zapewnienia, oraz przez Traktat Handlowy korzyści zobopólnych, przeto obiektem traktowania trzecim bydź ma: Ułożenie takowego Traktatu między Rzecząpoſpolitą Polſką, a Państwem Roſſyiſkim w naydogodnieyſzych ſpoſobach, iakie ku temu celowi służyć mogą; tak dalece, iż Deputowani Naſi będą w tym mieli wolność, co z dobrem obu Państw upatrzą. Nadto: ieżeliby dla zyſków wſpólnych potrzebne były kanały, albo reparacya dróg ku wygodzie handluiących, na gruntach Rzeczypoſpolitey ſtykaiących ſię z gruntami Państwa Roſſyiſkiego, gdziebykolwiek, i kiedykolwiek ta potrzeba upatrzoną wzaiemnie zoſtała, Rzeczpoſpolita z ſwoiey ſtrony i na ſwoich gruntach, ſtoſownie do układów z Dworem Roſſyiſkim, i ſwoiey prawdziwey potrzeby, ſwoim koſztem takowe kanały i drogi, tak iak będą na gruntach Państwa Roſſyiſkiego czynione, uſkuteczniać obowiązaną będzie, przy zawarowaniu wſzelkiego bezpieczeństwa handluiących.

4to. Ze zaś handel Polſki ma iednoſtayną potrzebę warunków, i oſtrzeżenia co do Państw Króla Jmci Pruſkiego z handlem Roſſyiſkim, przeto ażeby pod tęż opiekę, warunki i bezpieczeństwo Rzeczpoſpolita należała, dopraſzać ſię w tym medyacyi dla teyże Rzeczypoſpolitey JPP. Deputowani będą obligowani. Równie iak i o to, aby Woyſka tegoż Monarchy za danym przykładem przez Nayiaśnieyſzą Jmperatorową z Kraiów Rzeczypoſpolitey uſtąpiły, o który to przykład dopraſzać ſię będą uſilnie JPP. Deputowani.

Nakoniec Rzeczpoſpolita Polſka, ieſt w zupełnym u ſiebie przeświadczeniu, że przez związek przyiacielſki iak nayuroczyſtſzy i z godnością Narodu wolnego ſtoſowny z Państwem Roſſyiſkim daie dowód naymocnieyſzey chęci ſprzymierzenia ſię i ufności w Nayiaśnieyſzey Jmperatorowey, przeto w nieodſtępney zoſtaiąc determinacyi, raz oświadczoney przez Notę odpowiednią pod Dniem dwudzieſtego trzeciego Junii, pokłada ſwą nadzieię w Wſpaniałości i Wielkomyślności Nayiaśnieyſzey Jmperatorowey, że żadna propozycya czyniona nie będzie od JW. Ambaſſadora Jchmość Deputowanym, któraby przechodząc moc Seymuiących, i Slubów uroczyſtych, ſtoſowała ſię do negocyacyi z Deputowanemi: przeto w obiekcie czynienia naprzeciw determinacyi raz oświadczoney, przez wzwyż wyrażoną odpowiednią Notę, iak i w powyżſzych układach Jchmość Deputowani nigdy i pod żadnym pretextem bez referencyi do Króla Jmci i Stanów Seymuiących czynić, ſtanowić i determinować nie będą, i nie ſą umocowani.

Tym więcey chcąc ſię o tym zapewnić, żądamy iżby na wierne dochowanie Inſtrukcyi, *ſub fide, honore & conſcientia* jurament wykonali, iako dla uſunienia wſzelkich opacznych opiniy o nieſkażoney ſławie ſwoiey, żadnych ofiar i obietnic od nikogo nie biorą i nie wezmą.

Plenipotencya dla WW. i UUr. Deputowanych do porozumienia ſię i traktowania z JW. Ambaſſadorem Roſſyiſkim.

10. MY Król za zgodą iednomyślną Seymuiących pod związkiem Konfederacyi Targowickiey Skonfederowanych Rzeczypoſpolitey Stanów na Seym Extraordynaryiny za Uniwerſałem Naſzym Królewſkim w Radzie wydanym w dniu ſiedmnaſtym Czerwca do Grodna

zgromadzonych, po naſtąpionym przez iednomyślnośc wyborze Marſzałka Seymowego Ur. Staniſława Bielińſkiego Cześnika Koronnego Poſła Ziemi Warſzawſkiey, i po złączeniu ſię Izby Senatorſkiey z Poſelſką, po przyięciu Not iednoſłownych, tak ze ſtrony Dworu Petersburſkiego, iak i Berlińſkiego pod dniem dziewiętnaſtym Czerwca podanych, i po daniu na też Odpowiedzi na dniu dwudzieſtym trzecim Czerwca, po przepiſaniu za prawidło iedyne dla Deputacyi wyznaczyć ſię maiącey Inſtrukcyi, do porozumienia ſię i traktowania z JW. Ambaſſadorem Roſſyiſkim, wybraliśmy i wyznaczyli Oſoby naſtępuiące, którym to od nas Seymuiących obranym Deputowanym daiemy moc i władzę, traktować, i wchodzić we wſzelkie rozmowy, umowy i układy z tymże JW. Poſłem Roſſyiſkim, niemniey układać, ſtanowic, konkludować, i podpisywać to wſzyſtko, co ku iak naytrwalszemu, i naylepiey upatrzonemu Dobru Kraiowemu uznaią bydź użytecznym, a oraz i nayprzyzwoitszą potrzebą zgodną z prawdziwym intereſſem Państw Naszych i Rzplitey, obiecuiąc ſłowem Naſzym Królewſkim, iż cokolwiek mianowani Deputowani Naſi *ad hunc actum* zrobią, ſkonkluduią, poſtanowią i podpiszą, to My Król za poprzedzaiącym zezwoleniem Stanów, i uznaniem ſłuſzności Dzieła z przepisanemi Deputacyi prawidłami zgodnego, przyiąć, i ratyfikować przyrzekamy:—

Uſkutecznienie Wyboru Deputacyi.

II. MY Krol za zgodą Skonfederowanych Rzeczypoſpolitey Seymuiących Stanów, chcąc uſkutecznić wybor do Deputacyi przeznaczoney do traktowania z JW. Ambaſſadorem Roſſyiſkim, gdy przez daną Nam moc iednomyślnie nominacyi Osób tęż Deputacyą ſkładać maiących, takowy wybor uſkuteczniamy. Deklaruiemy, iż on z woli wyraźney Stanów zamknięty zupełnie zoſtaie, przez wyznaczenie dwóch Senatorów z każdey Prowincyi, iednego Swieckiego a drugiego Duchownego; przez umieszczenie wſzyſtkich Miniſtrów *Belli & Pacis* Oboyga Narodów. Nakoniec przez wyznaczenie ſześciu Poſłów z każdey Prowincyi, a to w ſposobie naſtępuiącym:

Z SENATU.

Z Prowincyi Mało-Polſkiey.

Przewielebny Skarſzewſki Biſkup Hełmſki.
W. Ożarowſki Kasztelan Woynicki.

Z Prowincyi Wielko-Polſkiey.

Przewielebny Koſſakowſki Biſkup Inflantſki.
W. Oborſki Kaſztelan Ciechanowſki.

Z Prowincyi W. X. Litt.

Przewielebny Xiążę Maſſalſki Biſkup Wileńſki.
JO. Xiążę Radziwiłł Woiewoda Wileńſki.
Wſzyscy Miniſtrowie *Pacis & Belli* Oboyga Narodów.

Z STANU RYCERSKIEGO.

Z Prowicyi Mało-Polſkiey.

UUr. Ankwicz.
- - Koſſakowſki (Krakowscy.
- - Załuſki.

Jan-

- - Jankowſki (Sandomierscy.
- - Kunicki Chełmſki.
- - Walewſki Wołyńſki Posłowie.

Z Prowincyi Wielko-Polſkiey.

UUr. Rokitnicki Płocki.
- - Staniszewſki.
- - Oſtrorog (Czerscy.
- - Bielińſki Marszałek Seymowy.
- - Klicki - (Warszawscy.
- - Zambrzycki Nurſki Posłowie.

Z Prowincyi W. X. Litt:

UUr. Szyszko Lidzki.
- - Kleczkowſki Trocki.
- - Zyniew Grodzienſki.
- - Koſſakowſki Kowieńſki.
- - Giełgud Zmudzki.
- - Łopott Nowogrodzki Posłowie.

Które to wyznaczone Oſoby w mieyscu Seymu znaydniące ſię, maią bydź wſzyſtkie każdey Seſſyi teyże Deputacyi przytomne; do Dzieła zaś takowey Delegacyi Ur: Waleryana Tęgoborſkiego Sekretarza Rady do Intereſſów Zagranicznych *cum voce consultiva & informativa*, oraz do trzymania Protokułu czynności tey Deputacyi wyznaczamy. Od nieznaydowania ſię na Seſſyach Deputowanych choroba tylko przyſięgą w Stanach uſprawiedliwiona, wymowić może; Ci zaś od Nas nominowani, iżby na wierne dochowanie ſwych obowiązków wykonali przyſięgę mieć chcemy, a to naſtępuiącą Rotą = „Ja N. Przyſięgam Panu Bogu Wſzech- „ mogącemu w Troycy Stey Iedynemu, iż wybrany będąc do Deputacyi „ w celu porozumienia ſię i traktowania z JW. Ambaſſadorem Roſſyiſkim, „ żadnych ofiar i obietnic od nikogo dla uſzkodzenia dobru Oyczyzny „ nie brałem, nie biorę i nie wezmę: tak mi Panie Boże dopomoż i nie- „ winna Syna Iego Męka. —

Prorogacya Seymu do dnia 30.. Lipca.

12. MY Król za zgodą Skonfederowanych Rzeczypoſpolitey Seymuiących Stanów, tak dla rozpoczętych Negocyacyi, iako i tylu innych potrzeb Rzplitey ku ocaleniu Oyczyzny i Granic Naſzych dążących, Seym teraźnieyszy do dni 15tu, to ieſt do dnia 30. *inclusivè* Mieſiąca i Roku bieżących proroguiemy.

Rezolucya dla Deputacyi do traktowania z JW. Ambassadorem Roſsyiſkim wyznaczoney.

13. MY Król wraz z Seymuiącemi Skonfederowaney Rzeczypoſpolitey Stanami maiąc los Oyczyzny powierzony ſtaraniom Naſzym, za iedyne przyięliśmy w poſtępowaniu prawidło, odwracać nieſzczęścia od Kraiu radą, roztropnością, i niezmienną w princypiach Naſzych ſtałością. Wierni temu przedſięwzięciu i ſamą tylko chęcią dopełnienia powinności Naszych zaięci, daliśmy ſłyszeć światu całemu głos uciśnionego przemocą Narodu, daliśmy poznać współziomkom, iż nikt z Nas nie lękał ſię ſtać ſię raczey ofiarą ſwey powinności, niżeli zdradzać ią przez obawę o Nasze Osoby, które winniśmy ſakryfikować dobru u-

kochaney Oyczyzny; lecz ile obawa o los Osób Seym ſkładaiących wymówićby Nas przed Narodem nie mogła, tyle z drugiey ſtrony winnemi ſtalibyśmy ſię w oczach iego, gdybyśmy zoſtali bez trwogi w takim zdarzeniu, które iak świadczą Noty JW. Ambaſſadora pod dniem Piętnaſtego i Szesnaſtego Mieſiąca i Roku bieżącego podane, zagraża naywyżſzym nieszczęściem i nayokropnieyszemi klęſkami całemu Kraiowi. Bez Woyſka doſtatecznego, bez Skarbu, bez żadnego z niſkąd wſparcia, w pośrzód nakoniec powszechney, i codzień mocniey dokuczaiącey nędzy, wzdryga ſię ludzkość pisać rozkazy krwie wylewu w woynie do wytrzymania niepodobne, ſprzeciwia ſię wſtecz powinnościom Reprezentanta każdy zamyſł przyczyniaiący ſię do zatracenia exiſtencyi i nazwiſka nawet Narodu; A kiedy iuż do naywyższego kresu zbliża ſię nieszczęście, nic Nam nie zoſtaie iak wziąwszy Boga ſerc ludzkich Sędziego, i świat cały patrzący na Nasz uciſk za Swiadka, oddać los Oyczyzny Naszey, pod wyrok tey Wielkiey Monarchini, która ufnością Narodu Polſkiego w ſwey Wſpaniałomyślności zniewolona, poda mu zapewne rękę dobroczynną, nie będzie mogła chcieć zguby iego. Za tym przekonaniem idąc My Król za zgodą Stanów Seymuiących zlecamy Deputacyi do traktowania z JW. Ambaſſadorem Roſſyiſkim wyznaczoney, aby moc zauſania Naszego i całego Narodu Polſkiego w ſprawiedliwości i wielkości Duszy Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jmci oświadczywszy, Traktat w takich Artykułach podpisali, iakie ſą podane przez JW. Ambaſſadora w ſwey Nocie zadney odmiany niedopuſzczaiącego, i przez tęż Monarchinią, tylekroć los Narodów innych w ręku ſwoich trzymaiącą, za przyzwoite uznane, którą Naród nieszczęśliwy poſtanawia ſwego losu Sędzią, nic iey nieopponuiąc iak zbytek ſwego nieszczęścia, i wielkość własnych iey ſentymentów.

Vide *Traktat niżey* Nro 21.

Zalecenie WW. Pieczętarzom O. N.

14. MY Król za zgodą Skonfederowanych Rzeplitey Stanów, żalecamy WW. Pieczętarzom O. N. aby Noty tak dnia 11. iako 15. i 16go Mieſiąca i Roku bieżących podane przez JW. Ambaſſadora Rosſyiſkiego, równie Traktatu Proiektem kommunikowane były JPP. Miniſtrom Zagranicznym tu w Grodnie znayduiącym ſię.

W tym mieyscu vide *na końcu* Vol: *Noty wzwyż wyrażone* Nro X. XI. i XII.

Zalecenie WW. Kanclerzom O. N.

15. MY Król za zgodą Seymuiących Skonfederowanych Stanów zlecamy WW. Kanclerzom Oboyga Narodów, podać Notę JW. Ambaſſadorowi Roſſyiſkiemu z przełożeniem dokładnym przyczyn naygruntownieyszych, które Nas oddalaią od zezwolenia na żądanie Dworu Berlińſkiego względem zaboru Kraiów Rzeczypoſpolitey: tudzież z prózbą nayżywſzą, aby Nayiaśnieysza Imperatorowa Roſſyiſka przez wzgląd na ufność, którąśmy nayzupełniey w Iey Wielkomyślności położyli, i której tak świeże i znakomite okazały ſię dowody, wesprzeć Nas w tych zamiarach Naszych i obronić naypoważnieyszą Interpozycyą ſwoią ſkutecznie raczyła.

W tym mieyscu vide *na końcu* Vol: *Noty JP. Bucholtz Miniſtra Pruſkiego* Nro XIII. *tudzież WW. Pieczętarzy* Nro XIV. *odpowiednią JW. Ambaſſadora Roſsyiſkiego* Nro XV. *i tegoż* Nro. XVI.

Pro-

Prorogacya Seymu.

16. MY Król za zgodą Stanów, dla tylu potrzeb naglących, Seym teraznieyszy do dni piętnastu, to iest do dnia 15. *inclusivè* Miesiąca Augusta Roku bieżącego proroguiemy.

Instrukcya dla Deputacyi.

17. GDy nieszczęśliwe okoliczności, w których się Oyczyzna Nasza znayduie, nie wskazuią Nam innego sposobu do zapewnienia bezpieczeństwa i spokoyności Rzpltey, iako ulegaiąc przemocy i gwałtowi, weyść w porozumienie się z Sąsiedzkiemi Potencyami; Przeto biorąc w uwagę Deklaracyą i Noty Imieniem Króla Jmci Pruskiego podane, a z drugiey strony Notę odpowiednią pod dniem ośmego Lipca obu Dworóm podaną, Autoryzuiemy tęż samę Deputacyą, którą iuż My Król do traktowania z JW. Ambassadorem Rossyiskim nominowaliśmy, i do traktowania z JP. de Bucholtz Posłem Extraordynaryinym i Pełnomocnym Króla Jmci Pruskiego, która Deputacya naprzód uskuteczniać ma to, co iest przez Notę pod dniem trzydziestym pierwszym Lipca przez Nas Seymuiące Stany JP. de Bucholtz podaną żądane: Jako zaś ustalenie dobrey harmoni i spokoyności między dwoma Państwami od urządzenia interessów Ekonomicznych i handlowych, na prawidłach równości i wzaiemności ugruntowanych naywięcey zależy, a te obiekta nayczęstszych sporów między Polską a Państwem Króla Jmci Pruskiego bywały przyczyną; Zalecamy więc WW. UU. Deputowanym, ażeby nie od czego innego Negocyacye swoie z JPanem Posłem Pruskim rozpoczynali iako od układu Traktatu handlowego, obowiązuiąc ich mocą wykonaney poprzedniczo przysięgi, ażeby w tym wszystkim, cokolwiek w tey materyi i innych, wyiąwszy Cessyą terrytoryalną i wszelkiego *Dominium* Miast portowych, z tymże Posłem *proiectivè* ułożą, zupełną referencyą do approbacyi lub reprobacyi Stanów zachowali; w tym przeto celu WW. i UU. Deputowanym Naszym Plenipotencyą do traktowania wydać WW. Pieczętarzom zlecamy.

W tym mieyscu na końcu Vol: Vide *Note JW. Ambassadora i JP. Ministra Pruskiego wspólnie podaną* Nro VII. *Noty odpowiednie WW. Pieczętarzy* Nro VIII. *i* IX. *tudzież Notę tychże JP. Ministrowi Pruskiemu podaną* Nro XVII. *i odpowiednią* Nro XVIII.

Zalecenie Deputacyi do traktowania z JP. Posłem Pruskim.

18. MY Król wraz z Seymuiącemi Rzeczypospolitey Stanami, dowiedziawszy się z Rapportu Delegacyi do traktowania z JP. Ministrem Pruskim wyznaczoney o powodach, dla których wstrzymała zamianę Plenipotencyi z tymże Ministrem. Gdy ostróżnemu Deputacyi postępowaniu, i gorliwości Osób ią składaiących nayzupełnieyszą winni iesteśmy dać approbacyą; Nie możemy razem nie uznać, iż Noty zabezpieczaią nieiako w urzędownym oświadczeniu troskliwość naszę, skoro znayduie się uroczyste zapewnienie, iż wyrazy w Plenipotencyi JP. Posłowi Pruskiemu służące umieszczone, będąc formalnością tylko, w żaden sposób nie obowiązuią Strony do negocyacyi przystępuiące; Przeto My Król za zgodą Seymuiących Stanów, nierozwalniaiąc bynaymniey Deputacyi w iey obowiązkach dalszych, i owszem iak nayściśleysze Instrukcyi zachowanie zastrzegaiąc, pozwalamy, aby na fundamencie

wſpomnionego wyżey zaręczenia przez Noty podane Plenipotencyi zamianę uſkuteczniła, i dalſzą z Nim kontynuowała Negocyacyą; w tym mniemaniu wſzelako, iż JP. Miniſter Pruſki w czaſie ſwey z Deputacyą Negocyacyi, dla uſunięcia wſzelſkich zawad, w ukończeniu oneyże wyſtaraſię o doſtatecznieyſzą od ſwego Dworu Plenipotencyą, bez którey nic *deciſivè* ſtanowionym nie będzie.

W tym mieyſcu Vide *na końcu* Vol: *Noty* Nro XXIV. i XXV.

Prorogacya Seymu do dnia 16. Septembra.

19. MY Król za zgodą Seymuiących Stanów, gdy po oſtatniey Prorogacyi intereſſa Rzeczypoſpolitey nie ſą ukończone; Przeto Seym teraznieyſzy do dnia ſzeſnaſtego Septembra Roku bieżącego *incluſivè* proroguiemy.

Zalecenie WW. Pieczętarzom.

20. MY Król wraz z Skonſederowanemi Rzeczypoſpolitey Stanami, zalecamy WW. Kanclerzom Narodowym, aby w odpowiedzi na Notę pod dniem dwudzieſtego ſiodmego Mieſiąca Lipca Roku bieżącego datowaną, JW. JP. Posłowi Wielkiemu Nadzwyczaynemu Roſſyiſkiemu de Sievers oświadczyli Imieniem Nas Króla i Stanów wdzięczność, za oświadczone wdawanie ſię Dworu Roſſyiskiego w Negocyacyach Rzeczypoſpolitey z Dworem Pruskim, i końcem pożytkowania z ſpodziewanych z tegoż skutków pomyslnych wypływać mogących; Zalecamy Deputacyi do traktowania z Dworem Roſſyiskim i Pruskim wyznaczoney, aby nietylko tego wdawania ſię, ale nawet i skuteczney pomocy, ile razy oney potrzebę uzna, Imieniem Nas Króla, i Stanów u Tegoż JW. Ambaſſadora dopraſzała ſię.

Ratyfikacya Traktatu z Nayiaśnieyſzą Imperatorową Wſzech Roſſyi zawartego.

21. MAiąc donieſiono przez Wielmożnych Pieczętarzów Oboyga Narodów, iż JW. de Sievers Poseł Wielki Nadzwyczayny i Pełnomocny Nayiaśnieyſzey Imperatorowey Wſzech Roſſyi za nadesłaną ſobie Ratyfikacyą Dworu ſwego Traktatu świeżo zawartego, podobney od Nas Króla i Seymuiących Stanów dopraſza ſię; przeto uskuteczniaiąc Artykuł oſtatni tegoż Traktatu, przez który takową Ratyfikacyą zrobić, i w Konstytucye Seymowe inſerować obiecaliśmy, My Król i Stany Rzeczypoſpolitey Seymuiące, Traktat między nami i Nayiaśnieyſzą Imperatorową IMcią Wſzech Roſſyi zawarty i podpiſany, ratyfikuiemy, i w Konſtytucye Seymu teraznieyſzego umieſzczamy; A My Król za ninieyſzym Stanów Rzeczypoſpolitey zezwoleniem deklaruiemy, że wſpomnioną Ratyfikacyą podpiſzemy, i Pieczęci zwykłe przyłożyć Wielmożnym Pieczętarzom Oboyga Narodów zlecamy.

Vide *na końcu* Vol: *Notę JW. Ambaſsadora Roſsyiſkiego* Nro. XXVI.

Stanislaus Auguſtus Dei Gratia Rex Poloniæ, Magnus Dux Lithvaniæ, Ruſſiæ, Pruſſiæ, Maſoviæ, Samogitiæ, Volhyniæ, Podoliæ, Podlachiæ, Livoniæ, Smolenſciæ, Severiæ, Czerniechoviæque.

NOtum teſtatumque vigore præſentium facimus quorum intereſt univerſis: Quoniam Conſenſu Sereniſſimorum Statuum Reipublicæ Poloniæ Grodnæ nunc pro Comitiis ſub nexu Confæderationis Regni Poloniæ

loniæ & Magni Ducatus Lithvaniæ ad præſens congregatorum, Deputatio per eosdem Sereniſſimos Status Reipublicæ ex ſuo gremio electa, in commiſsis habuit, ut cum Jllustri Magnifico Jacobo de Sievers Magno Legato Extraordinario & Plenipotentiario Sacræ Suæ Cæsareæ Majestatis totius Ruſſiæ conveniat de formando Tractatu finali, ad ſopiendas omnes inter has Sereniſſimas Aulas hucusque reciprocè exiſtentes prætenſiones, & ratione directæ Ceſſionis aliquarum Provinciarum Regni Noſtri, pro re Sacræ Suæ Cæsareæ Majeſtatis totius Ruſſiæ, & illum in finem etiam illam Deputationem sub die 13. Julii Anni Curren: ſufficienti ad hunc actum muniverint Plenipotentia, præfata vero Deputatio, par Sereniſſimos Status Regni & Reipublicæ Poloniæ, nunc pro Comitiis præsentibus Grodnenſibus ex gremio suo electa & nominata, jam die 22. Julii ejusdem Anni currentis Grodnæ cum Jlluſtri Magnifico Magno Legato Sacræ Suæ Cæsareæ Majeſtatis totius Ruſſiæ, illum Tractatum finaliter concluſit & subscripſit sequentis tenoris.

TRAITÉ

Entre Sa Majeſté le Roi & la Sérènifsime République de Pologne d' une part, & Sa Majéſté l' Jmperatrice de toutes les Rufsies d' autre part, conclú & signé à Grodno le $\frac{11}{22}$ Juillet 1793.

Au Nom de la trés ſainte & indiviſible Trinité.

Les troubles & les diſſéntions, qui ont éclaté dans le Royaume de Pologne, à la suite de la révolution, qui s'eſt operée le 3. de May 1791. dans son ancien gouvernement; d' une maniere arbitraire & violente, ayant continué de fermenter & de s'étendre au point, que, malgré les soins, que Sa Mejéſté l'Imperatrice de toutes les Ruſſies a pris, pour les appaiser, & les étouffer il en eſt résulté un dangér maniféſte pour la tranquillité & la sureté des Etats limitrophes; Sa dite Majéſté Impériale a crû dévoir à cette conſideration, de même qu' à celle des droits inconteſtables, qu' Elle a acquis à de juſtes indemnités pour tous les fraix, & sacrifices, que Lui avoit occaſionné Son intervention, en faveur de la République, de S' entendre & de Se concerter avec les Puiſſances voiſines sur les moyens les plus propres, à pourvoir à l'un & à l'autre de ces

TRAKTAT

Między Nayiaśnieyszym Królem Jegomością i Rzecząpoſpolitą Polſką z iedney, a Nayiaśnieyszą Imperatorową Jeymością wszech Roſsyi z drugiey ſtrony zawarty i podpisany w Grodnie dnia $\frac{11}{22}$ Miesiąca Lipca 1793.

W Jmie Przenayświętszey i Nierozdzielney Trócy.

Gdy rozruchy i niezgody, które ſię okazały w Króleſtwie Polſkim, po naſtąpioney Rewolucyi dnia 3. Maia 1791. Roku udziałaney w dawnym iego Rządzie, sposobem arbitralnym i gwałtownym, tak dalece ſię rozszerzyły, iż pomimo uſiłowań ze ſtrony Nayiaśnieyſzey Imperatorowey Jmci Wſzech Roſſyi, czynionych około Ich uspokoienia i przytłumienia, wyniknęło ztąd oczywiſte niebezpieczeńſtwo dla ſpokoyności i bezpieczeńſtwa Pańſtw pogranicznych, rzeczona Nayiaśnieysza Imperatorowa Jmć, tak z tego względu, iako też z powodu Praw niezaprzeczonych, które nabyła do ſłusznych indemnizacyi za koszta i ofiary wynikłe z okazyi wſtawienia ſię za intereſſem Rzeczypospolitey, ſądziła obowiązkiem porozumieć ſię i znieść z Sąſiedzkiemi Mocarſtwami, względem ſposobów nayzdatnieyszych do oſiągnienia obudwóch tych celów; De-

ces objéts. La déclaration, que Sa Majeſté l'Impératrice de toutes les Ruſſies, & Sa Majeſté le Roi de Prusse, ont fait remetre, L'une, par Son Ambaſſadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire, & l' autre, par Son Envoyé Extraordinaire, le 29 Mars / 9 Avril dernier, aux Jlluſtres Etats Confédérés, ſiégeants à Grodno, a été le résultat de ce concert, & Sa Majeſté le Roi de Pologne, de l'avis du Conseil Permanent de la République, ayant jugé neceſſaire, de convoquer inceſſament une Diéte extraordinaire, pour deliberer & ſtâtuer sur les démandes des Cours de St. Petersbourg & de Berlin, cette Diète s'eſt en efféf raſſemblée, & aprés s'être Confédérée dans les formes uſitées, elle à decidé & résolû, d'oùvrir & de lier une negociation amiable, avec chacune de ces Cours, afin de régler & terminer par cette voye, les objéts de leurs réclamations réspectives. A l' effét de quoi Sa Maieſté l'Impératrice de toutes les Ruſſies a choiſi, nommé & muni de Ses pleins pouvoirs, Son Conseiller privé actuel, & Chévalier des Ordres de St. Alexandre Newſky & de Ste Anne, Jaques de Sievers, Son Ambaſſadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire auprés de Sa Majeſté le Roy & la Séréniſſime République de Pologne; & Sa Majeſté le Roy & la Séréniſſime République, *du Senat* Ignace Maſſalſki Prince Evéque de Vilna, Albert Skarſzewſki Eveque de Helm, Joseph Koſſakowſki Evéque de Livonie, Michel Radziwiłł Prince Palatin de Vilna, Pierre d'Alcantara Ożarowſki Caſtellan de Voynicz, Joseph Oborſki Caſtellan de Ciechanow. *Du Miniſtére*, Louis Tiſzkiewicz Grand Maréchal du Grand Duché de Lithvanie, Simon Koſſakowſki Grand Général du Grand Duché de Lithvanie, Antoine Prince Sułkowſki Grand Chancellier de la Couronne, Caſimir Conſtantin Flater Chancellier du Grand Duché de Lithvanie, Michel Ogińſki Grand Tresorier du Grand Duché de Lithvanie, Joseph Zabiełło Hetman du Grand Duché de Lithvanie, Antoine Dziekońſki Trésorier de la Cour du Grand Duché de

Deklaracya, którą Nayiaśnieyſza Imperatorowa Jeymć Wſzech Roſſyi, i Nayiaśnieyszy Król Jmć Pruſki rozkazali podać, pierwsza przez ſwego Extraordynaryinego i Pełnomocnego Wielkiego Poſła, druga zaś przez swego Posła Extraordynaryinego dnia 29 Marca / 9 zeszłego Mieſiąca Kwietnia, Prześwietnym Stanom Skonfederowanym, w Grodnie zgromadzonym, była ſkutkiem takowego porozumienia ſię; A gdy Nayiaśnieyszy Król Jmć Polſki, za zdaniem Rady Nieuſtaiącey, osądził rzeczą potrzebną zwołać nieodwłocznie Seym Extraordynaryiny, końcem naradzenia ſię i wzięcia determinacyi, względem żądań Dworów Peterzburſkiego i Berlińſkiego, takowy Seym w iſtocie zgromadzony, i podług zwyczaynych formalności węzłem Konfederacyi ziednoczony, udecydował i poſtanowił, rozpocząć i wniść w Negocyacyą przyiacielſką z każdym Dworów namienionych, końcem ułatwienia i ukończenia tym ſposobem celow wzaiemnych ich pretensyi; Przeto Nayiaśnieysza Imperatorowa Jmć Wſzech Roſſyi obrała, wyznaczyła, i zupełną mocą opatrzyła ſwego aktualnego taynego Konſyliarza i Orderów S. Alexandra Newſkiego, i S. Anny Kawalera, Jakuba de Sievers Extraordynaryinego i Pełnomocnego Wielkiego Poſła ſwego, przy Nayiaśnieyſzym Królu Jmci, i Nayiaśnieyſzey Rzeczypoſpolitey Polſkiey; Nayiaśnieyſzy zaś Król Jmć, i Nayiaśnieysza Rzeczpoſpolita *z Senatu*: Przewielebnych Ignacego Xcia Masſalſkiego Biſkupa Wileń:, Woyciecha Skarſzewſkiego Biſkupa Chełmſkiego, Jozefa Koſſakowſkiego Biſkupa Inflantſkiego, WW. Michała Xcia Radziwiłła Wdę Wileńſkiego, Piotra Alkantara Ożarowſkiego Woynickiego, Jozefa Oborſkiego Ciechanowſkiego Kaſztelanów, *ex Miniſterio*: WW. Ludwika Tyszkiewicza Marſzałka W. W. X. Lit: Szymona Kosſakowſkiego H. W. W. X. Lit: Antoniego Xcia Sułkowſkiego Kanclerza W. K. Kazimierza Konſtantyna Platera Podkancl: W. X. Lit: Michała Ogińſkiego Podſkar: W. W. X. Lit: Jo-

de Lithvanie. *De l'ordre Equéstre*, Joseph Ankwicz Comte du Saint Empire & Leonard Kossakowski Nonces du Palatinat de Cracovie, Theophile Załuski Comte du Saint Empire Romain Staroste de Chencin, & Constantin Jankowski, Nonces du Palatinat de Sandomir, François Kunicki Nonce de la Terre de Helm, Xavier Walewski Nonce du Palatinat de Volhynie, Joseph Rokitnicki Nonce du Palatinat de Płock, Thadée Staniszewski & Jean Ostrorog Comte du Saint Empire Nonces de la terre de Czersk, Stanislas Bieliński Maréchal de la Diête & Stanislas Klicki Nonces de la terre de Varsovie, Etienne Zambrzycki Nonce de la terre de Nur, Joseph Szyszko Nonce du district de Lida, Jean Kleczkowski Nonce du Palatinat de Trock, Mathieu Zyniew Staroste de Berżnic Nonce du district de Grodno, Michel Kossakowski Chambelan & Nonce du district de Kowno, Louis Giełgud Nonce de Samogitie, Michel Lopott Nonce du Palatinat de Nowogrod. Les quels Plenipotentiaires, ainsi duément authorisés, s'etant rassemblés, & communiqués leurs Pleinpouvoirs, sont convénus des Articles suivants:

Jozefa Zabiełło Hetm: Polnego W. X. Lit: Antoniego Dziekońskiego Podskarbiego Nadwornego W. X. Lit: *z Stanu Rycerskiego*: UUr: Jozefa Ankwicza Hr: S. P. R. i Leonarda Kossakowskiego z Wdztwa Krakowskiego, Teofila Załuskiego Hr. S. P. R. Starostę Chęcińskiego i Konstantego Jankowskiego Sandomirskich, Franciszka Kunickiego Ziemi Chełmskiey, Xawerego Walewskiego Wdztwa Wołyńskiego, Jozefa Rokitnickiego Wdztwa Płockiego, Tadeusza Staniszewskiego i Jana Ostroroga Hrabi S P. R. Ziemi Czerskiey, Stanisława Bielińskiego Marszałka Seymowego, i Stanisława Klickiego Ziemi Warszawskiey, Szczepana Zambrzyckiego Ziemi Nurskiey, Józefa Szyszkę Powiatu Lidzkiego, Jana Kleczkowskiego Wdztwa Trockiego, Macieia Zyniewa Starostę Berżnickiego Powiatu Grodzieńskiego, Michała Kossakowskiego Podkomorzego i Posła Powiatu Kowieńskiego, Ludwika Giełguda z Wdztwa Zmudzkiego, i Michała Łopotta z Wdztwa Nowogrodzkiego, Posłów; którzy to Pełnomocnicy tym sposobem należycie umocowani, zgromadziwszy się, i okazawszy sobie na wzaiem swoie Plenipotencye, zgodzili się na Artykuły następuiące:

ARTICLE I.

Il y aura dés aujourd'hui & à perpetuité une paix inviolable, une union & amitié parfaite, entre Sa Majésté l'Imperatrice de toutes les Russies, Ses Héritiers & Successeurs, & tous Ses Etats, d'une part, & Sa Majesté le Roy de Pologne Grand Duc de Lithuanie, & Ses Successeurs, aussi bien, que le Royaume de Pologne, & le Grand Duché de Lithvanie, d'autre part. Pour affermir & consolider l'amitié réciproque, Hautes Parties contractantes S'engagent & promettent, d'ensévelir non seulement le passé dans un entier oubli, mais d'apporter la plus grande attention, à étouffer dans la naissance tout germe de désunion, qui pourroit de nouveau altérer la sincére amitié entr

ARTYKUŁ I.

Będzie odtąd i na wieczne czasy trwały pokoy, związek, i przyiaźń doskonała między Nayiaśnieyszą Imperatorową Imcią Wszech Rossyi, Jey Dziedzicami i Następcami, i wszystkiemi Jey Państwami z iedney strony, a Nayiaśnieyszym Królem Imcią Polskim, Wielkim Xiążęciem Litewskim i jego Następcami, iakoteż między Królestwem Polskim i Wielkim Xięstwem Litewskim, z drugiey. Ażeby umocnić i ugruntować przyiaźń wzaiemną, Nayiaśnieysze Strony Kontraktuiące obowiązuią się i przyrzekaią, nie tylko puścić w zupełną niepamięć rzeczy przeszłe, ale też dołożyć w tym naywiększego starania, ażeby przytłumiona była w samym począ-tku

entr'Elles, comme la bonne harmonie & correſpondance entre Leurs ſujets reſpectifs.

ARTICLE II.

Et à fin d' établir cet heureux ſyſtême de paix perpetuelle, ſur une baſe d' autant plus ſolide, il a été jugé convénable & necéſſaire, de fixer & determiner les limi es, qui ſépareront à l'avenir à jamais l'Empire de Ruſſie & le Royaume de Pologne, En conſequence Sa Majeſté le Roi de Pologne tant pour Elle, que pour Ses Succesſeurs, & les Ordres & Etats Généraux du Royaume de Pologne & du Grand Duché de Lithvanie, cédent par le préſent Traité, irrévocablement, & à pérpetuité, & ſans aucun rétour, ni réſerve quelconque, à Sa Majeſté l' Imperatrice de toutes les Ruſſies, Ses Héritiers & Succeſſeurs, les Pays, Provinces & Diſtricts, ſitués & compris dans la ligne marquée ſur la carte, laquelle ligne commence à l' habitation de Druya, qui ſe trouve prés la pointe de la Semigallie, & ſur la rive gauche de la Dzwina; de là, elle ſe prolonge par Narocz & Doubrowa, & ſe dirigéant par la liſiére du Palatinat de Vilna, ſur l' habitation de Stołpce, elle va à Niesvieſz, enſuite à Pinſk, & de là paſſant par Kuniew entre Wyżgrodek, & Novogrobla, prés de la frontiére de la Gallicie, qu' elle longe jusqu' à la riviére du Dnieſtr, elle aboutit enfin à Jahorlik, frontiere actuelle de la Ruſſie de ce coté là. Cette ligne ci deſſus determinée devant donc à jamais ſervir de limite, entre l'Empire de Ruſſie, & le Royaume de Pologne, Sa Majeſté le Roi, & les Ordres & Etats du Royaume de Pologne & du Grand Duché de Lithvanie, cédent de la maniére la plus ſollemnelle, & la plus obligatoire, à Sa Majeſté l' Imperatrice de toutes les Ruſſies, Ses Heritiers & Succeſſeurs tout ce qui doit appartenir en conſéquence à l'Empire de Ruſſie, & nommément tous les Pays & Diſtricts, que la

tku każda iſkierka niezgody, któraby mogła znowu nadwerężyć ſzczerą między niemi przyiaźń, iako też dobrą harmonią i związek między wzaiemnemi ich poddanemi.

ARTYKUŁ II.

Ażeby zaś ugruntować to ſzczęśliwe ſyſtema pokoiu wieczyſtego na zaſadzie tym trwalſzey, oſądzono za rzecz przyzwoitą i potrzebną oznaczyć, i uſtanowić Granice, które oddzielać będą na potym wiecznemi czaſy Imperium Roſſyiſkie i Króleſtwo Polſkie. Przeto Nayiaśnieyſzy Król Imć Polſki, tak za ſiebie, iako też za ſwoich Naſtępców, tudzież Stany Króleſtwa Polſkiego i Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego, uſtępuią przez ninieyſzy Traktat nieodzownie na wieczne czaſy i bez żadnego zwrotu, ani wyłączenia bądź iakiegokolwiek, Nayiaśnieyſzey Imperatorowey Imci Wſzech Rosſyi, Jey Dziedzicom i Naſtępcom, Kraie, Prowincye, i powiaty, leżące i zaięte linią na Mappie oznaczoną, która to linia zaczyna ſię od oſady Drui, leżącey bliſko węgła granicy Semigallii, na lewym brzegu rzeki Dźwiny, z tamtąd owa linia ciągnie ſię na Narocz i Dubrowę, potym poſtępuiąc Granicą Woiewództwa Wileńſkiego na Oſadę Stołpcy, idzie aż do Nieswieża, potym do Pińſka, a ztamtąd przechodząc przez Kuniew, między Wyżgrodkiem i Nowogroblą, blisko Granicy Gallicyi, pomyka ſię tąż ſamą Granicą aż do Rzeki Dnieſtru, zkąd idzie na oſtatek aż do Jahorlika, Granicy teraźnieyſzey Roſſyiſkiey w tamtey ſtronie. Gdy więc ta wzwyż wzmiankowana Linia ma nazawſze ſłużyć za Granicę między Imperium Roſſyiſkim, a Króleſtwem Polſkim, Nayiaśnieyſzy Król Imć i Stany Korony Polſkiey i Wielkiego Xięſtwa Litewskiego uſtępuią, naywyraznieyſzym, nayuroczyſtſzym, i ze wſzech miar obowiązuiącym ſpoſobem Nayiaśnieyſzey Imperatorowey Imci Wſzech Roſſyi, i Jey Dziedzicom i Naſtępcom, wſzyſtko to, co podług wyż

la susdite ligne sépare du territoire actuel de la Pologne, avec toute propriété, Souveraineté & indépendance, avec toutes les villes, forteresses, bourgs, villages, hamaux, riviéres & eaux, avec tous les sujêts, & habitans, dégageant ceux ci de l' hommage & du serment de fidelité, qu' ils ont pretés à Sa Majesté & à la Couronne de Pologne, avec tous les droits, tant pour le politique & le civil, que pour le spirituel, & en général avec tout ce qui appartient à la souveraineté de ces pays, & Sa dite Majesté le Roi & la République de Pologne, promét de la maniére la plus positive, & la plus sollemnelle, de ne former jamais ni directément, ni indirectément, & sous aucun prétexte, aucune prétention sur ces Pays & provinces, cedés par le présent Traité.

wyż rzeczonego duktu, powinno należeć do Imperium Rossyiskiego, mianowicie zaś wszystkie Kraie i Powiaty, które pomieniona Linia oddziela od Granicy teraznieyszey Polskiey, ze wszelką własnością, władzą naywyższą i niepodległością, że wszystkiemi Miastami, Fortecami, Miasteczkami, Wsiami, Osadami, Rzekami i Wodami, ze wszystkiemi Poddanemi i Mieszkańcami, uwalniaiąc ich od hołdu i przysięgi wierności wykonaney Królowi Jmci i Koronie Polskiey, ze wszystkiemi Prawami, tak co do Polityki i Cywilności, iako też co do Duchowności, słowem, ze wszystkim tym, co należy do Naywyższey Władzy nad rzeczonemi Kraiami, i Nayiaśnieyszy Król Jmć i Rzeczpospolita Polska przyrzekaią naywyraźnieyszym i nayuroczystszym sposobem nie formować nigdy, ani *directe*, ani *indirecte*, pod iakimkolwiek bądź pretextem, żadney pretensyi o Kraie i Prowincye teraźnieyszym Traktatem ustąpione.

ARTICLE III.

Sa Majesté le Roi de Pologne, pour Elle & Ses Successeurs, & les Ordres & Etats Généraux de Pologne, & du Grand-Duché de Lithvanie, rénoncent en conséquence à perpétuité, de la maniére la plus sollemnelle, à tous droits & prétentions quelconques, de quelque nature & dénomination qu'ils soyent, & sous quelque titre, prétexte & circonstance qu'ils puissent être proposés, ou formés, tant sur les Pays, provinces & districts, & toutes leurs appartenances, cédés par le précedent Article, que sur tout ce, que la Russie a possedé avant cette époque, & Jls S'engagent de garantir, comme Jls garantissent en effêt, de la maniere la plus sainte & la plus inviolable, par ce present Article, tous les Pays, provinces & possessions de Sa Majesté l'Imperatrice de toutes les Russies, en Europe, dans l'etât qu' Elle les occupe actuellement, y joint les Cessions faites par le précédent Article.

ARTYKUŁ III.

Nayiaśnieyszy Król Jmć Polski za siebie i za swoich Następców, tudzież Stany Korony Polskiey i Wielkiego Xięstwa Litewskiego, zrzekaią się zatym na wieczne czasy, sposobem nayuroczystszym, wszystkich Praw i pretensyi, iakieykolwiek bądź natury i denominacyi, które pod iakimkolwiek bądź tytułem, pretextem, i okolicznością, mogłyby bydź proponowane, lub roszczone, tak do Kraiów, Prowincyi i Powiatów, tudzież ich należytości, powyższym Artykułem ustąpionych, iako też do tego wszystkiego, co Rossya posiadała przed tą Epochą, i obowiązuią się gwarantować, iako też w samey rzeczy gwarantuią, sposobem nayświętszym i nigdy nieporuszonym, mocą tego Artykułu, wszystkie Kraie, Prowincye i Possessye Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jmci Wszech Rossyi w Europie leżące, w takim stanie, w iakim taż Monarchini teraz ie posiada, łącząc w to Cessye w poprzedniczym Artykule uczynione.

ARTICLE IV.

En réciprocité des cessions & rénonciations énoncées das les Articles 2. & 3. Sa Majesté l' Impératrice de toutes les Russies, pour constater de Son coté le désir sincére, qu'Elle a, d'loigner à jamais de nouvelles contéstations au sujét des limites entre l' Empire de Russie & le Royaume de de Pologne, rénonce à perpétuité, tant pour Elle, que pour Ses Heritiers & Successeurs à tout droit & prétention; qu'Elle peut à présent, ou qu'Elle pourra à l'avénir former, soit directement, ou indirectement, & sous quels titres, dénomination, prétexte ou stipulatian, de circonstances ou d'événemens, que cela puisse être, sur aucune province, ou la moindre partie du Territoire, que comprend actuellement la Pologne; Sa Majésté l'Impératrice de toutes les Russies, S'engâgeant au contraire, à maintenir la Pologne dans l' état de possession actuel & de garantir, comme Elle la garantit en effêt, par le présent Article, de la maniére la plus exprèsse & la plus obligatoire, l' intégrité & la Souveraineté des dites possessions actuelles, avec tous les droits, qui en dérivent.

ARTYKUŁ IV.

Na wzaiem Cessyi i zrzeczenia się w Artykułach 2. i 3. wyrażonych; Nayiaśnieysza Imperatorowa Jmć Wszech Rossyi na dowod szczerey chęci ze swey strony oddalenia na zawsze nowych sporów względem granic między Imperium Rossyskim, a Królestwem Polskim, zrzeka się wiecznemi czasy tak za siebie, iako za swoich Dziedziców i następców, wszelkiego prawa i pretensyi, którą może formować téraz, lub w przyszłym czasie bądź *directe*, bądź *indirecte*, i pod iakimkolwiek bądź tytułem, denominacyą, pretextem lub umową, tudzież w iakichkolwiek bądź okolicznościach, lub przypadkach, do iakieykolwiek bądź Prowincyi, lub do naymnieyszey części Ziemi, którą teraz Polska zaymuie; owszem Nayiaśnieysza Imperatorowa Jmć Wszech Rossyi, obowiązuiąc się utrzymywać Polskę w stanie teraźnieyszych Possessyi i gwaratować one, iako też w samey rzeczy gwarantuie nnieyszym Artykułem w sposób naywyraźnieyszy i naybardziey obowiązuiący całość i naywyższą władzę nad rzeczonemi Possessyami aktualnemi, ze wszystkiemi z onych wypływaiącemi prawami.

ARTICLE V.

Sa Majesté l' Imperatrice de toutes les Russies envisage comme une conséquence immédiâte de l' engagement qu'Elle a pris par l'Article 4. de ne S'opposer à aucun changement â la forme du gouvernement, que dans la situation actuelle des affaires de la Pologne, Sa Majesté le Roi, & la République, jugeront necessaire de faire à l'ancienne Constitution, conformement au voeu de la Nation entiére, qui aura été librément manifestée, par ses réprésentants legitimement convoqués en la présente diete. Et pour ne laisser aucun doute à ce sujêt, Elle S'engage vis à vis de Sa Majesté le Roi, & la République de réconnoitre non seulement une pareille Constitution, établie du consen-

ARTYKUŁ V.

Nayiaśnieysza Imperatorowa Jmć poczyta za naturalną z obowiązku przyiętego na siebie przez Artykuł IV. wypływaiącą konsekwencyą, nie sprzeciwiać się żadney odmianie Formy Rządu, którą w teraźnieyszey sytuacyi interessów Polski, Nayiaśnieyszy Król Jmć i Rzeczpospolita osądzą potrzebną do udziałania w dawney Konstytucyi, stosownie do żądania całego Narodu, któreby się iawnie okazało przez iego Posłów, prawnie na Seym teraźnieyszy zwołanych. Ażeby zaś żadney w tey mierze nie zostawić wątpliwości, obowięzuie się Królowi Jmci i Rzeczypospolitey nie tylko przyznać takową Konstytucyą ustanowioną za dobrowolną i legalną Narodu zgodą, ale rozciągnąć na-

sentement spontané & légal de la Nation, mais d'y étendre Sa garantie, stipulée dans l'Article 4. au cas, qu' Elle en sera réquise.

nawet aż do niey swoię Gwarancyą w Artykule IV. umówioną, gdy o to rekwirowaną będzie.

ARTICLE VI.

L'intention réciproque des hautes parties contractantes étant, de faire jouir desormais Leurs sujéts réspectifs des fruits de l'union & de l'amitié sincère, qui subsistéront dés aujour d'hui entr' Elles, en Leur procurant surtout tous les avantâges d' un libre échange de leurs besoins, & d'une circulation aisée des principaux Articles de leur industrie, autant que cela sera compatible avec les principes de commerce, introduit chez Elles, Sa Majésté Impériale de toutes les Russies, & Sa Majesté le Roi & la République de Pologne, S' engâgent formellement, à Se prêter à tout arrangément & proposition, propre à faire fleurir le commerce des deux Nations; & tout ce qui aura été stipulé séparément par la suite à ce sujèt, aura la même force & valeur, comme si cela avoit été inséré môt à môt dans le présent Traité.

ARTYKUŁ VI.

Gdy wzaiemny Nayiaśnieyszych Stron Kontraktuiących zamiar dąży do tego, ażeby wzaiemni ich Poddani kosztowali w przyszłych czasiech owoców iedności i szczerey przyiazni, które odtąd maią trwać między niemi, mianowicie ziednywaiąc im wszystkie zyski wolney zamiany ich potrzeb i cyrkulacyi łatwey głównieyszych Artykułów ich przemysłu, ile to się będzie zgadzało z prawidłami handlu u nich przyiętemi, Nayiaśnieysza Imperatorowa JMć Wszech Rossyi, i Nayiaśnieyszy Król JMć, i Rzeczpospolita Polska obowiązuią się uroczyście przychylić do wszelkiego urządzenia i propozycyi, w rozkrzewieniu handlu Oboyga Narodów pomocnych, wszystko zaś, co w tey mierze będzie napotym oddzielnie umówiono, będzie miało takową moc i wagę, iak gdyby było wpisane co do słowa do Traktatu ninieyszego.

ARTICLE VII.

Quoique la demarcation des frontiéres actuelles entre la Russie & la Pologne, puisse être faite sans difficulté, en suivant strictément la ligne désignée pour limite, dans l' Article 2. du présent Traité, les Hautes Parties contractantes, n' en jugent pas moins nécessaire, & S'engágent, de nommer incéssament des Commissaires de part et d' autre, pour regler cet objét important, avec toute l' éxactitude et précision possible, ainsi que pour terminer à l' amiable les différends, disputes et contéstations, qui pourront s' éléver à cette occasion entre les sujets respectifs. Il sera également nommé à l'avénir de part et d' autre, de pareils Commissaires, au cas qu'il se maniféste quelque contéstation, tant au sujet des limites mêmes, que par rapport aux droits li-

ARTYKUŁ VII.

Chociażby demarkacya Granic teraznieyszych między Rossyą i Polską mogła bydź udziałaną bez trudności, idąc ściśle linią naznaczoną za Granicę w Artykule II. ninieyszego Traktatu; iednak Nayiaśnieysze Strony kontraktuiące poczytuią za rzecz potrzebną, i obowiązuią się wyznaczyć nieodwłocznie Kommissarzów z iedney i z drugiey strony, końcem ułożenia tego ważnego dzieła ze wszelką pilnością i dokładnością, tudzież ażeby zaspokoić po przyiacielsku spory, sprzeczki i zatargi, któreby mogły powstać z tego powodu między Poddanemi wzaiemnemi. Będą także w dalszym czasie wyznaczeni podobnież zobopólni Kommissarze, gdyby się zdarzył spór iakowy, tak względem samych Granic, iako też z powodu zaprzeczeń

tigieux des ſujets reſpectifs, rélativément aux limites.

ARTICLE VIII.

Les Catholiques Romains *utriusque ritûs*, qui en vertû du ſécond Article du préſent Traité, paſſent ſous la domination de Sa Majeſté Imperiale de toutes les Ruſſies, jouiront, non ſeulement par tout l' Empire de Ruſſie, du plein & libre exercice de leur réligion, conformément au ſyſteme de tolerance y introduit, mais ils ſeront mainténus dans les provinces cedées par le ſusdit Article 2. dans l' étât ſtrict de poſſeſſions héréditaires actueles. Sa Majeſté l' Impératrice de toutes les Ruſſies, promêt en conſéquence, d' une maniére irrevocable pour Elle, Ses héritiers & Succeſſeurs, de mainténir à perpetuité les dits Catholiques Romains des deux rits, dans la poſſeſſion imperturbable des prérogatives, proprietés & égliſes, du libre exercice de leur culte & diſcipline, & touts droits, attachés au culte de leur religion, déclarant pour Elle & Ses Succesſeurs, de ne vouloir jamais éxercer les droits du Souverain au préjudice de la Religion Catholique Romaine des deux Rits, dans les Pays paſſés ſous Sa domination par le préſent Traité.

ARTICLE IX.

Si les hautes Parties contractantes, aprés la concluſſon de ce Traité ſollemnel, jugéront convénable & néceſſaire pour le bien & l' avantâge de leur Etats reſpectifs, de S' acorder ſur d' autres ſtipulations nouvelles, il en ſera dreſſé un Acte ſeparé, lequel aura la meme force & valeur, que s' il étoit inſéré ici môt à môt.

AR-

Praw Granicznych, wzaiemnych Poddanych.

ARTYKUŁ VIII.

Katolicy Rzymſcy *Utriusque Ritus*, którzy podług drugiego Artykułu Traktatu ninieyſzego, przechodzą pod Panowanie Nayiaśnieyſzey Imperatorowey JMci Wſzech Rosſyi, będą używać nie tylko w całym Imperium Roſſyiſkim zupełnego i wolnego odprawowania Religi ſwoiey, ſtoſownie do ſyſtema tolerancyi do Kraiów Roſſyiſkich wprowadzonego, ale owſzem będą utrzymani w Prowincyach, przez rzeczony Artykuł II. uſtąpionych, w ſtanie ściſłym poſſeſſyi Dziedzicznych aktualnych: Nayiaśnieyſza Imperatorowa Jmć Wſzech Roſſyi przyrzeka zatym ſpoſobem nieodzownym za ſiebie, za ſwoich Dziedziców i Naſtępców utrzymywać wiecznemi czaſy rzeczonych Katolików Rzymſkich w poſiadaniu ſpokoynym Prerogatyw, właſności, Kościołów, wolnego odprawowania ich Religii i karności, tudzież wſzelkich Praw do wyznania ich przywiązanych, przyrzekaiąc za ſiebie i za ſwoich Naſtępców, że nigdy nie zechce używać Praw Monarchicznych na uſzkodzenie Religii Katolickiey Rzymſkiey *utriusque Ritûs* w Kraiach, pod Panowanie Jey, mocą Ttraktatu ninieyſzego odeſzłych.

ARTYKUŁ IX.

Jeżeli Nayiaśnieyſze Strony Kontraktuiące po zawarciu tego uroczyſtego Traktatu oſądzą za rzecz przyzwoitą i potrzebną dla wzaiemney ſwoiey korzyści, tudzież dla dobra i pożytku wzaiemnych Państw ſwoich, zgodzić ſię na inne iakie umowy nowe, będzie udziałany Akt oſóbny, który będzie miał taką moc i wagę, iak gdyby był tu wpiſany ſłowo w ſłowo.

AR-

ARTICLE X.

Le présent Traité sera ratifié par Sa Majesté l'Impératrice de toutes les Russies d' une part, & par Sa Majesté le Roi & la République de Pologne de l'autre part, dans l' espace de six semaines, á compter du jour de la signature, ou plûtôt si faire se peut, & il sera ensuite inséré dans la Constitution de la présente Diéte.

En foi de quoi, Nous les Plenipotentiaires & Commissaires spécialement députés & autorisés, pour la conclusion de ce Traité, l' avons signé & y avons apposé les cachéts de nos Armes.

Conclû & signé à Grodno le 11/22. Juillet l' an de grace 1793.

Par l'ordre expré des Etats Nous signons.

LS.) *Jaques de Sievers* LS,) *J. P. Massalski Eveque de Vilna President.*
LS.) *Albert Skarszewski Evéque de Helm:*
LS.) *Joseph Kossakowski Evéque de Livonie.*
LS.) *Michel Prince Radziwill Palatin de Vilna.*
LS.) *Louis Tyszkiewicz G. M. du G. D. de L.*
LS.) *Simon Corv: Kossakowski G. General du Gr: D. de Litt.*
LS.) *Ant: Pce Ord: Sutkowski G. Chan: de la Couronne.*
LS.) *Casimir Constantin Cte de Plater Chancelier de Lithvanie.*
LS.) *Michel Comte Oginski Grand Tresorier du Grand Duché de Litt:*
LS.) *Joseph Zabiello Het: du Grand Duché de Lit*
LS.) *Antoine Dziekonski Tres: de la Cour: du Grand Duché de Lit.*
LS.) *P. Ożarowski Castel: de Woynicz.*
LS.) *Joseph Oborski Castellan de Ciechanow.*
LS.) *Joseph Comte Ankwicz Nonce du Palanat de Cracovie.*

ARTYKUŁ X.

Ninieyszy Traktat będzie ratyfikowany przez Nayiaśnieyszą Imperatorową Jmć Wszech Rossyi z iedney, a Nayiaśnieyszego Króla Jmci i Rzeczpospolitą Polską z drugiey strony, w przeciągu sześciu tygodni, rachuiąc od dnia podpisania, lub też prędzey, ieżeli to bydź może, potym zaś będzie wciągniony do Konstytucyi Seymu teraznieyszego.

Dla większey zaś wiary, My Pełnomocnicy i Kommissarze, szczególnie do zawarcia tego Traktatu wyznaczeni i umocowani, podpisaliśmy go, i rodowitemi Pieczęciami naszemi stwierdziliśmy. *Działo się w Grodnie dnia 11/22. Lipca 1793. Roku.*

Z wyraźnego rozkazu Stanów Seymuiących, podpisuiemy.

LS.) *Jakób de Sievers.* LS.) *J. Xżę Massalski Biskup Wileń: Prezyduiący.*
LS.) *Woyciech Skarszewski Biskup Helmski.*
LS.) *Jozef Kossakowski Biskup Inflantski.*
LS.) *Michał Xżę Radziwiłł Woiew: Wileń:*
LS.) *Ludwik Tyszkiewicz Mar: W. W. X. Litt.*
LS.) *Szymon Korwin Kossakowski Hetman W. W. X. Lit.*
LS.) *Antoni Xżę Ordynat Sutkowski Kanclerz W. Kor:*
LS.) *Kazimierz Konstantyn Hrabia Plater Podkanclerzy Lit.*
LS,) *Michał Hrabia Ogiński Podska: W. W. X. Lit-*
LS.) *Jozef Zabiełło Het: Polny W. X. Lit.*
LS.) *Antoni Dziekoński Podskarbi Nadw: Lit.*
LS.) *P. Ożarowski Kasztelan Woynicki.*
LS.) *Jozef Oborski Kasztelan Ciechanowski*
LS.) *Jozef Hr: Ankwicz Poseł Wdztwa Krakowskiego.*

L.S. *Theophil Załuſki Comte du S. E. R. Nonce du Palatinat de Sandomir nommé Tresorier de Cour de la Couronne*

L.S.) *Conſtantin Jankowſki Nonce du Palatinat de Sandomir Deputé.*

L.S.) *Francois Kunicki Cham: & Nonce de la terre de Helm.*

L.S.) *Thadée Staniſzewſki Nonce de Masovie Deputé de Czerſk.*

L.S.) *Jean Oſtrorog Comte du St. E. R. Nonce & Deputé de Czerſk.*

L.S.) *Stanislas Bielińſki Nonce de Varsovie Marechal de la Diete.*

L.S.) *Stanislas Klicki Nonce de Varsovie Deputé*

L.S.) *Etienne Zambrzycki Chevalier de l' Ordre de St. Stanislas Nonce de Nur Deputé*

L.S.) *Joseph Szyszko Nonce de Lida, Deputé*

L.S.) *Jean Kleczkowſki Nonce de Troki.*

L.S.) *Mathieu Zyniew Staroſte de Berzniki Nonce de Grodno.*

L.S.) *Michel Koſſakowſki Nonce de Kowno Cheff du 3me Regiment du Grand Duché de Litt.*

L.S.) *Louis Gielgud Nonce de Samogitie Cheff du 7me Regiment du Grand Duché de Lith:*

L.S.) *Michel Łopott Chevalier des Ordres de Pologne & de Malthe Nonce de Nowogrodek & Deputé.*

L.S.) *Joseph Rokitnicki Nonce du Palatinat de Płocko.*

L.S.) *Leonard Koſſakowſki Nonce de Cracovie.*

L.S.) *Teofil Załuſki Hr: S. P. R. Poseł Wdtwa Sandom- nominowany Podſkarbi Nadw: K.*

L.S.) *Konſtantin Jankowſki Poseł Wdztwa Sandom: Deputowany*

L.S.) *Franciszek Kunicki Podkom- i Poseł Ziemi Chełmſkiey.*

L.S.) *Tadeusz Staniszewſki Poseł Xſtwa Mazowieckiego z Ziemi Czerſk: Deputowany.*

L.S. *Jan Oſtrorog Hr. S. P. R. Poseł Czer: Deputowany.*

L.S.) *Stanisław Bielińſki Poſeł Warſzaw: Marſzałek Seymowy.*

L.S.) *Stanisław Klicki Poseł Warſz: Deput.*

L.S.) *Szczepan Zambrzycki Kawaler Orderu S. Stanisława, Poseł Nurſki, Deputowany.*

L.S.) *Jozef Szyszko Poseł Lidzki.*

L.S.) *Jan Kleczkowſki Poseł Trocki.*

L.S.) *Mateusz Zyniew Stta Berzn: Poseł Grodzieńſki.*

L.S.) *Michał Koſſakowſki Poseł Kowień- Szef 3go Regimentu W. X. Litew.*

L.S.) *Ludwik Gielgud Poseł Zmudzki Szef 7go Regimentu W. X. Lit.*

L.S.(*Michał Łopott Kawaler Orderów Polſkich i Maltań: Poseł Nowogr: Deputow.*

L.S. *Jozef Rokitnicki Poseł Płocki.*

L.S.) *Leonard Koſſakowſki Poseł Krakowſki.*

Ideo Nos Rex, annuendo consensui Sereniſſimorum Statuum Regni & Reipublicæ Polonæ in comitiis præsentibus Congregatis, ſupra exaratum Tractatum, in omnibus ſuis Articulis & clausulis approbamus & ratificamus, verbo Noſtro Regio ſpondentes, pro Nobis & ſub nexu Confæderationis Sereniſſimis Congregatis Statibus Regni Poloniæ & Magni Ducatus Lithvaniæ Nos & Succeſſores Noſtros, iſtum Tractatum plenarie & in ævum Sa-

ſacroſancte manutenere & adimplere velle, nec unquam permiſſuros, ut quandocunque ſub quovis titulo vel prætextu illi contraveniatur; In quorum fidem Nos hance Ratificationem hujus Tractatus manu noſtra ſubſcriptam ſigillo Diplomatico Regni, & Magni Ducatus Lithvaniæ communiri juſſimus. Dabantur Grodnæ durantibus Comitiis die Decima Nona Aug: Milleſimo Septingenteſimo Nonageſimo Tertio, Regni vero Noſtri Vigeſimo Nono Anno.

STANISLAUS AUGUSTUS REX. (LS.)

Antonius Princeps Sułkowſki Sup Reg: Canc: (LS.)
Caſimirus Conſtant: Comes Plater Pro-Cancell: M. D. L. (LS.)

Zalecenie Deputacyi do traktowania z JP. Poſlem Pruſkim wyznaczoney.

22. MY Król wraz z Stanami Rzplitey Skonfederowanemi na Seym zgromadzonemi po wyſłuchaniu Relacyi do traktowania z JP. Miniſtrem Pruſkim wyznaczoney, i okazanym Nam Traktatu proiekcie; Gdy mimo uſilney JW. Ambaſſadora Roſſyiſkiego medyacyi nieodſtępnie Dwor Berliński od zamiarów dla Rzplitey ſzkodliwych, i zaledwie mollifikacyą tylko niektórych Traktatu Artykułów wyiednaną widziemy, a tym ſamym w naywyżſzym ſtopniu nieszczęścia znayduiemy ſię; Przeto dalecy od uznania pretendowaney legalności w przyczynach, którerni Dwor Berliński przedſiębierze uſprawiedliwiać gwałt Nam wyrządzony, owſzem nieodſtępuiąc bynaymniey od Deklaracyi Naſzey umieſzczoney w Nocie pierwſzey odpowiedniey, na Notę dwóch ſprzymierzonych Dworów, oświadczamy ſię przed całą Europą, do którey tylekroć razy odwoływaliśmy ſię, iż wſparci na wierze Traktatów zawſze z Naſzey ſtrony święcie dochowanych, tudzież na wierze Traktatu świeżo w Roku 1790. zawartego, uſilnie przez Nayiaśn: Króla Jmci Pruſkiego żądanego, z mocy którego Rzplita Polſka independencyą, i całość Państw ſwoich ma ſolennie zagwarantowane ſobie, nie zwłaſney woli, ale z pdwodu widocznie wyrządzonego Nam gwałtu, i zagrożonego poſunięcia głębiey w Kray Nasz woyſk Pruſkich, końcem zniſzczenia do reſzty onegoż, i po otoczeniu zbroynym obcym Zołnierzem w dzień decyzyi Izby Seymowey, daiemy wymuſzone na Nas zalecenie Deputacyi wyżey wſpomnioney, podpiſać Traktat taki, iaki był umowiony, i ułożony za pośrzednictwem JW. Ambaſſadora Roſſyiſkiego, a który zawiera w ſobie ten warunek, że ma bydź gwarantowany przez Nayiaśnieyſzą iego Monarchinią, wraz ze wſzyſtkiemi oſobnemi do tego Traktatu ſtoſuiącemi ſię Artykułami, tak względem handlu, iako też innych do Duchowieńſtwa ściągaiących ſię obiektów ku zaſpokoieniu Rzplitey, i obywatelów, czyli to całkiem pod panowanie obce zagarnionych, czyli też w obudwóch Państwach poſſesſye ſwoie maiących, a między innemi, aby Nayprzewielebnieyſzy Xiążę Jmć Prymas teraźnieyszy bez przeſzkody dla ſprawowania ſwego urzędu mógł zawsze w Polſzcze mieszkać, i intraty ſwoie w całości odbierać, tudzież aby w przypadku wygaſſey Familii Xiążąt Radziwiłłów, Dom Brandeburſki żadnych nieformował pretensyi do takowey Sukceſſyi, która do Rzplitey należeć będzie, z tą atoli oſtatniego Artykułu tego Traktatu odmianą; Jż My Król niewprzód Traktat Ceſſyi ratyfikować naſzym i Stanów Rzplitey imieniem będziemy, aż Traktat handlowy, i wſzyſtkie zaręczone, na wzaiem Artykuły oddzielne, pod wyiednaną obuſtronnie

 Me-

Medyacyą, i Gwarancyą Dworu Rossyiskiego wspólnie przez Nayiaśnieysze kontraktuiące strony umowione i podpisane, zostaną, i z tym nakoniec do tegoż Traktatu warunkiem, ażeby Obraz oryginalny Nayświętszey Panny Maryi Częstochowskiey nieodwłócznie po podpisaniu Traktatu z całym zupełnie Inwentarzem kleynotów, Sreber, i wszelkich sprzętów do Skarbu tegoż Obrazu należących, został Nam powrócony.

W tym mieyscu vide *na końcu* Vol: *Notę WW. Pieczętary, JW. Ambassadorowi podaną* Nro XXVII. *i odpowiednią* Nro XXVIII. *tudzież Noty dalsze* XXIX. XXX. XXXI. XXXII. i XXXIII.

Zalecenie WW. Pieczętarzom

23 POnieważ Rzplita Szlachecka w Polszcze daleka zawsze od prawideł Sekty wznowioney nieszczęśliwie dla Narodu ludzkiego słusznie bydź troskliwą powinna, aby nawet zarzuty, acz niedowiedzione, lecz w pismach publicznych zawarte, nieusprawiedliwiały pretextów do naruszenia całości użytych; Przeto My Król wraz z Skonfederowanemi Stanami, zalecamy WW. Kanclerzom, aby w odpowiedzi na Notę JW. de Sievers Ambassadora Rossyiskiego i JP. de Bucholtz Ministra Pruskiego, nie tylko tymże iak naydokładniey Stanów zgromadzonych i Kraiu całego wierne dla Tronu zawsze uszanowanie iak naytroskliwiey dochowywane wytłómaczyli, ale nadto co w tey mierze nieznayduiącego się ducha Jakubinizmu i niecierpianego nigdy w Polszcze, rzeczonym Ministrom Dworów Rossyiskiego i Pruskiego podanym będzie, aby ciż Kanclerze innym Ministrom przy Dworze Naszym i Rzplitey rezyduiącym dla wiadomości powszechney Europy kommunikowali. —

W tym mieyscu vide *na końcu* Vol: *Noty WW. Pieczętarzy podane* Nro XXXV i XXXVI.

Zalecenie Deputacyi do traktowania z JP. Posłem Pruskim.

24. MY Król wraz z Stanami Rzeczypospolitey na Seym Skonfederowany zgromadzonemi, zważaiąc Oyczyzny Naszey sytuacyą, a chcąc uniknąć klęsk, ktoremi podane Noty, od JP. de Sievers Posła W. Rossyiskiego, tudzież od JP. Bucholtz Posła Extraordynaryinego i Pełnomocnego Pruskiego Nam zagrażaią; Zalecamy Deputacyi do traktowania z tym drugim wyznaczoney, ażeby niebawiąc podpisała Traktat z Nayiaśn: Królem Jmcią Pruskim, tak iak on był ułożony, i umówiony za pośrzednictwem JP. Posła W. Nayiaśnieyszey Jmperatorowey Jmci Wszech Rossyi na Seymie czytany. My zaś Król będziemy ratyfikować pomieniony Traktat, tak w Imieniu Naszym, iako też w Imieniu Stanów na Seym zgromadzonych w sześciu tygodniach po podpisaniu, lub prędzey, ieżeli to bydź może.

Vide *ten Traktat niżey* Nro 31.

Deklaracya Seymu.

25. OToczeni na dniu 2gim tego Miesiąca Woyskiem obcym, zagrożeni wkróczeniem głębiey ieszcze w Kraie Rzplitey Woyska Pruskiego, końcem zniszczenia go do reszty, i tysiącznemi uciśnieni gwałtami, dały Seymuiące Stany wymuszone pozwolenie Deputacyi, podpisania Traktatu narzuconego sobie, i te tylko przydane do takowego Aktu zostały żądania, na które przemoc sama zdawała się z litości pozwalać;

Aliści doświadczamy z zadziwieniem dziſiay, że i na tym nie przeſtaie Dwór Berlińſki, widziemy że nowe gwałty wciſkaią nowy znowu do Izby Proiekt, a na poparcie onegoż, iuż nie tylko otacza przemoc obcym Żołnierzem mieyſce Obrad naſzych, nie tylko zagraża Notami, ale nawet bierze z pomiędzy Nas, i wywozi Posłów, i niepraktykowanym przykładem więzi, nawet Nas Króla w późną nocną porę, przyciśnionego wiekiem i osłabionego tylą iuż udręczeniami, i Nas Stany Seymuiące; w takiey ſytuacyi poſtawieni, deklaruiemy: iż nie mogąc z hazardem nawet życia uniknąć ſkutków natężoney przemocy, oddaiemy ſzczęśliwſzey może od nas potomności, te śrzodki ratowania Oyczyzny, które dziś nie ſą w mocy Naſzey. Proiekt zaś od JW. Ambaſſadora do Izby przysłany, acz naſzym życzeniom i Prawom naſzym przeciwny, z powodów wyżey wyrażonych przyiąć będąc przymuſzeni, przyimuiemy.

W tym mieyſcu Vide *na końcu* Vol: *Noty* Nro XXXIX. XL. XLI. XLII. XLIII. *i* XLIV.

Zalecenie WW. Pieczętarzom.

26. Gdy związek Konfederacyi Naſzey Grodzieńſkiey w Seymie teraznieyſzym przez dokonany gwałt na Członkach tegoż Seymu Konfederackiego, ma zatamowane dalſze czynności ſwoie; Przeto na mocy Prawa dnia ſzóſtego Lipca Roku bieżącego zapadłego, waruiącego bezpieczeńſtwo Oſób Seymu tegoż; My Król wraz z przytomnemi tu Stanami zalecamy WW. Pieczętarzom, aby ſtoſownie do tegoż Prawa *unanimitatè* zapadłego, kontynuacyą Seymowania po iakimkolwiek gwałcie zabraniaiącego, ułożyli *inſtantaneè* Noty do JW. Ambaſſadora Roſſyiſkiego, iżby Nam Posłów mocą i wolą Jego oddalonych, i wydartych z zgromadzenia Seymuiącego, tak w moc dopełnienia Prawa, iako i dla możności wſpólnie z niemi radzenia powrócić raczył.

W tym mieyſcu in conſequenti *Zalecenia tego*, Vide *na końcu* Vol: *Notę WW. Pieczętarzy JW. Ambaſſadorowi podaną* Nro XLV. *i Odpowiednią tegoż* Nro XLVI.

Zalecenie WW. Pieczętarzom O. N.

27. WYznaczywſzy Deputacyą do traktowania z Dworem Petersburſkim, i przepiſawſzy oney za naypierwſzy obowiązek, aby ſtarała ſię ułożyć Traktat wieczyſtego przymierza Rzeczypoſpolitey z Nayiaśnieyſzą Jmperatorową Jmcią Wſzech Roſſyi, a to końcem ſpoienia raz na zawſze tym nowym węzłem, wzaiemnych intereſſów Państw obudwóch, gdy nieſzczęśliwym dla Polſki zdarzeniem te zamiary uſtąpić innym muſiały, i uſkutecznione dotąd nie ſą; Przeto My Król za zgodą Skonfederowanego Seymu Rzeczypoſpolitey Stanów, zlecamy WW. Pieczętarzom Oboyga Narodów, aby przez Urzędowną Notę nieodwłocznie JW. Ambaſſadorowi oświadczyli. *1mo.* Jż My Król wraz z Seymuiącemi Stanami, lubo czuiemy wielkość ſtrat, które Oyczyzna naſza poniosła, nigdy iednak nie mogąc oddzielić ſię od tego zaufania, które położyliśmy w wielkości duſzy Jmperatorowey JMci, mamy Jey przychylność za naygruntownieyſzą na dal ſzczęścia Rzeczypoſpolitey podſtawę. Z takowego więc wewnętrznego przekonania pochodzi upragnienie naſze, aby JW. Ambaſſador, dopełniaiąc uroczyſtego ſwey Wielkiey Monarchini przyrzeczenia, które od Jey Tronu dane było Delegowanym od Konfederacyi Generalney Oboyga Narodów, a do którego My

dziś odwołuiemy się, tudzież z powodu powtórzonych nawet przez siebie zapewnień Jmieniem Nayiaśnieyszey Jmperatorowey JMci nam uczynionych w ciągu Negocyacyi świeżo zawartego Traktatu, przystąpił Jmieniem Teyże Monarchini do zawarcia z Rzecząpospolitą wieczystego przymierza, w takich opisach, iakie będą naywłaściwsze do zapewnienia wzaiemney między dwoma Państwami pomocy i obrony w miarę możności z nich każdego. *2do.* Przełożą w teyże Nocie WW. Pieczętarze, iż iako wieczysty związek między dwóma Państwami wyciąga także zapewnienia zobopólnych korzyści przez Traktat Handlowy, taż Rzeczpospolita Polska naymocniey życzy sobie i przez ten sposób połączyć ściśle swe dobro, z dobrem Państw Jmperatorowey JMci. *3tio.* A iako My Król i Seymuiące Stany przekonani iesteśmy, że JW. Ambassador pomagaiąc do osłodzenia nadal losu naszego, ma za cel utwierdzić położoną w Jmperatorowey Jmci ufność Narodu naszego, a razem dogadza naturalnym serca swego cnotliwego skłonnościom, tak nietylko chcemy aby WW. Pieczętarze oświadczyli w Nocie swoiey to przekonanie złączone z sentymentem winney dla niego wdzięczności, ale aby razem iak nayusilniey uprasżali go, iżby *per bona officia* zbliżyć raczył skutek obietnic Dworu Berlińskiego w celu zawarcia Traktatu handlowego, przynoszącego koniec codziennym przeszkodom, które handlowi naszemu widoczny czynią uszczerbek. Oświadczą nakoniec WW. Pieczętarze Oboyga Narodów, iż podchlebiamy sobie, że nam nie odmówi JW. Ambassador naypożądańszego swego pośrednictwa, do ułożenia takowego z Dworem Berlińskim Traktatu.

W tym mieyscu in consequenti *Zalecenia tego* Vide *na końcu* Vol: *Notę WW. Pieczętarzy JW. Ambassadorowi Rossyiskiemu podaną* Nro XLVII. *i odpowiednią tegoż* Nro XLVIII.

Plenipotencya dla WW. Pieczętarzów do traktowania z JW. Ambassadorem Rossyiskim.

28. CHcąc Obywatelom ulżyć w skargach do Nas zaniesionych, a z konsystencyi Woysk Rossyiskich w Kraiu naszym wypływaiących; My Król wraz z Seymuiącemi Skonfederowanemi Stanami daiemy Plenipotencyą WW. Kanclerzom Oboyga Narodów, do traktowania z JW. Ambassadorem Rossyiskim w punktach i obiektach *projective* do Seymu wniesionych, a dla wagi większey przez Ur. Marszałka Seymowego i Deputacyą Konstytucyiną konnotowanych, niemniey w tym wszystkim, coby na podane przez Obywatelów zażalenia ulgi i zaradzenia potrzebowało. A iakie z umowy obustronnie podpisaney nastąpi ułożenie się, takowe nietylko przyiąc deklaruiemy, ale nadto, tymże Kanclerzom ogłoszenie przez druk po Woiewodztwach, Ziemiach i Powiatach zalecamy.

Zalecenie Deputacyi do traktowania z Dworem Petersburskim wyznaczoney.

29. WIdząc że chęci Narodu całego do tego zbiegaią się żądania, aby iak nayrychley przymierze między Rzplitą i Nayiaśnieyszą Jmperatorową JMcią Wszech Rossyi zawarte zostało, a znayduiąc, że Proiekt Traktatu przez Deputacyą Nam przyniesiony, odpowiada takowemu życzeniu; Przeto My Król i Seymuiące Rzpltey Skonfederowane Stany, pragnąc zabezpieczyć exystencyą i spokoyność Kraiu naszego, który na zawsze wolny zostanie, i nikomu podlegać nie może; Zlecamy Depu-

Deputacyi, aby Traktat Obronny podług podanego Nam Proiektu imieniem Naszym podpisała, który My Król z mocy ninieyszego Stanów Seymuiących zezwolenia, ratyfikować w przeciągu sześciu tygodni, lub ieżeli będzie można i prędzey, przyrzekamy.

Vide *ten Traktat niżey* Nro 32.

Zalecenie WW. Kanclerzom O. N.

30. GDY nagła potrzeba opłacenia żołdu Woyska z iedney strony, niesposobność Skarbów z drugiey, koniecznie wyszukiwania Funduszów do tego stosownych radzi i przynagla, zalecamy więc WW. Pieczętarzom Oboyga Narodów, aby iak nayusilnieysze do JW. Ambassadora Dworu Peterzbuskiego i JP. de Bucholtz Ministra Dworu Berlińskiego powtórzyli przełożenia, o zwrot tym czasem choć w części zaległych dochodów, tak w Kassach Cywilnych, iako i Woyskowych, w Kraiach od ciała Rzplitey odpadłych, pozostałych, a dla Rzplitey należących, i to aby ile można nayrychley do skutku przyprowadzone bydź mogło, wszelkiego WW. Pieczętarze dołożą starania —

Stanislaus Augustus Dei Gratia Rex Poloniæ, Magnus Dux Lithvaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masoviæ, Samogitiæ, Volhyniæ, Podoliæ, Podlachiæ, Livoniæ, Smolensciæ, Severiæ, Czerniechoviæque.

31. NOtum testatumque vigore præsentium facimus quorum interest universis: Quoniam consensu Serenissimorum Statuum Reipublicæ Poloniæ Grodnæ nunc pro Comitiis sub nexu Confæderationis Regni Poloniæ & Magni Ducatus Lithvaniæ ad præsens congregatorum, Deputatio per eosdem Serenissimos Status Reipublicæ ex suo gremio electa, in commissis habuit, ut cum Magnifico Henrico Ludovico de Buchholtz Legato Extraordinario & Plenipotentiario Sacræ Suæ Borussorum Majestatis conveniat, de formando Tractatu finali, ad sopiendas omnes inter has Serenissimas Aulas hucusque reciprocè existentes prætensiones, & ratione directæ Cessionis aliquarum Provinciarum Regni Nostri, pro re Sacræ Suæ Borussorum Majestatis, & illum in finem etiam illam Deputationem sub die 24. Mensis Septembris Anni currentis sufficienti ad hunc actum muniverint Plenipotentia, præfata vero Deputatio, per Serenissimos Status Regni & Reipublicæ Poloniæ, nunc pro Comitiis præsentibus Grodnensibus ex gremio suo electa & nominata, jam die 25. Septembris ejusdem Anni currentis Grodnæ cum Magnifico Legato Extraordinario & Plenipotentiario Sacræ Suæ Borussorum Majestatis, illum Tractatum finaliter conclusit & subscripsit sequentis tenoris.

TRAITÉ

Entre Sa Majeſté le Roi & la Sérèniſsime République de Pologne d' une part, & Sa Majéſté le Roi de Pruſſe de l' autre.

Au Nom de la trés ſainte Trinité.

Soit notoire à qui il appartiendra. Le boulverſement qui eſt ſurvenu dans la Conſtitution & dans le régime interieur de la République de Pologne par la révolution illégale du 3. Mai 1791. les desordres qui n' ont ceſſé de la déchirer, depuis cette malheureuſe époque, & les progrès que l' eſprit d' innovations pernicieuses commencoit à y faire, ayant obligé Sa Majeſté le Roi de Pruſſe & Sa Majeſté l' Jmperatrice de toutes les Ruſſies à s' entendre & à ſe concerter avec les Puiſſances voiſines, ſur les moyens de garantir Leurs propres Etats du danger imminent dont ils étoient menacés, Sa dite Majeſté Pruſſienne & Sa Majeſté l' Jmpératrice de toutes les Ruſſies, unies par un concert mutuel de principes & de vues, n' ont crû pouvoir remédier éfficacement au mal, qu'en incorporant à Leurs Empires reſpectifs, les Provinces, qui y confinoient. Elles ont annoncé en conſequence au Gouvernement de la République par une Déclaration commune, remise à Grodno le 9. Avril dernier, la réſolution ferme & irrévocable qu'Elles avoient priſe à cet égard, & aprés avoir recû les hommages & le ſerment de fidelité de Leurs nouveaux ſujets, Elles ont invité la Nation Polonoiſe à s'aſſembler en Diéte, afin de conſolider, par une arrangement amical, les meſures qui doivent aſſurer l'état actuel des choſes & l'éxiſtance future de la République. Pour cet éffet, Sa Majeſté le Roi de Pruſſe à muni de Son Pleinpouvoir le Sieur Henri Louis de Buchholtz Son Conſeiller privé de finances & Envoyé Extraordinaire & Miniſtre Pleni-

TRAKTAT

Między Nayiaśnieyszym Królem Jegomością i Rzecząpoſpolitą Polſką z iedney, a Nayiaśnieyszym Królem Jmścią Pruſkim z drugiey ſtrony zawarty.

W Jmie Tróycy Przenayświętszey.

Niech będzie wiadomo komu należy. Wywrócenie Konſtytucyi i Rządu wewnętrznego Rzeczypoſpolitey Polſkiey przez nielegalną Rewolucyą 3. Maia 1791. zamięſzania, które od tey nieſzczęśliwey Epoki Kray niſzczyć nieprzeſtawały, i zatrważaiące ſzerzenie ſię w nim ducha ſzkodliwych innowacyi; zniewoliwszy Nayiaśnieyszego Króla Jmci Pruſkiego, i Nayiaśnieyszą Jmperatorową Jeymć wſzech Roſſyi do porozumienia ſię i znieſienia z Sąſiedzkiemi Mocarſtwami, względem ſposobów ochronienia ſwych Państw od bliſkiego niebezpieczeńſtwa, iakim były zagrażane, rzeczony Król Jmć Pruſki, i Nayiaśnieysza Jmperatorowa Jmć wſzech Roſſyi, połączeni zgodnością wzaiemną zdań i widokow, uznali, że inaczey zapobiedz złemu niezdołaią, iak przez przyłączenie do ſwych *respective* Państw, Kraiów im przyległych; o ſwey ſtałey i nieodmienney w tey mierze determinacyi Rząd Polſki przez wſpólną Deklaracyą podaną w Grodnie 9. Kwietnia oſtatniego, uwiadomili; i odebrawszy hołd i przyſięgę wierności od ſwych nowych Poddanych, wezwali Naród Polſki do zgromadzenia ſię na Seym, dla zagruntowania za przyiaźną ugodą układów, które maią zapewnić trwałość ſtanu aktualnego rzeczy, i przyſzłey exyſtencyi Rzeplitey. — Tym końcem Nayiaśnieyszy Król Jmć Pruſki opatrzył zupełnym umocowaniem JP. Henryka Ludwika de Buchholtz, ſwego taynego Konſyliarza Skarbowego, Poſſa Nadzwyczaynego i Miniſtra Pełnomocnego u Dworu Polſkiego, a Nayiaśnieyſzy

nipotentiaire à la Cour de Pologne; & Sa Majesté le Roi & la République de Pologne ont nommé & autorisé de leur côté, savoir, *du Senat*: Ignace Massalski, Prince Evêque de Vilna; Albert Skarszewski Evêque de Helm: Joseph Kossakowski, Evêque de Livonie; Michel Radziwiłł, Prince Palatin de Vilna; Pierre d'Alcantara Ożarowski, Castellan de Woynicz. Joseph Oborski, Castellan de Ciechanow. *Du Ministère*: Louis Tyszkiewicz, Grand Maréchal du Grand Duché de Lithvanie. Simon Kossakowski, Grand Général du Grand Duché de Lithvanie. Antoine Prince Sułkowski, Grand Chancelier de la Couronne. Casimir Constantin Plater, Chancelier du Grand Duché de Lithvanie. Michel Ogiński Grand Trésorier du Grand Duché de Lithvanie. Joseph Zabiełło, Hetman du Grand Duché de Lithvanie. Théophile Załuski Comte du saint Empire Romain Tresorier de la Cour de la Couronne. Antoine Dziekoński, Trésorier de la Cour du Grand Duché de Lithvanie. *De l'Ordre Equestre:* Joseph Ankwicz Comte du saint Empire & Léonard Kossakowski Nonces du Palatinat de Cracovie. Constantin Jankowski, Nonce du Palatinat de Sandomir. François Kunicki Nonce de la Terre de Helm. Xavier Walewski Nonce du Palatinat de Volhynie. Joseph Rokitnicki, Nonce du Palatinat de Plock. Thadée Staniszewski & Jean Ostrorog Comte du saint Empire, Nonces de la Terre de Czersk. Stanislas Bieliński Maréchal de la Diète & Stanislas Klicki, Nonces de la Terre de Varsovie. Etienne Zambrzycki Nonce de la Terre de Nur. Joseph Szyszko, Nonce du District de Lida. Jean Kleczkowski, Nonce du Palatinat de Trock. Mathieu Żyniew, Staroste de Berżnic, Nonce du District de Grodno. Michel Kossakowski, Chambellan & Nonce du District de Kowno. Louis Giełgud, Nonce de Samogitie. Michel Łopote, Nonce du Palatinat de Nowogrod. Les quels Plenipotentiaires ainsi duement autorisés, après avoir échangé leurs

szy Król Jmć i Rzeczpospolita Polska, wyznaczyli i umocowali z swey strony: *z Senatu* Przewielebnych Ignacego Xcia Massalskiego Biskupa Wileń: Woyciecha Skarszewskiego Biskupa Hełmskiego, Jozefa Kossakowskiego Biskupa Inflantskiego, WW. Michała Xcia Radziwiłła Wojewodę Wileńskiego, Piotra Ożarowskiego Woynickiego, Jozefa Oborskiego Ciechanowskiego Kasztelanów. *Ex Ministerio:* WW. Ludwika Tyszkiewicza Marszałka W. W. X. Litt: Szymona Kossakowskiego Hetmana W. W. X. Lit: Antoniego Xcia Sułkowskiego Kanclerza W. Koron: Kazimierza Konstantyna Platera Podkanclerzego W. X. Lit: Michała Ogińskiego Podskarbiego W. W. X. Lit: Jozefa Zabieły Hetmana Polnego W. X. Lit: Teofila Załuskiego Hr: S. P. R. Podskarbiego Nadwor: Kor: Antoniego Dziekońskiego Podskarbiego Nadwor: W. X. Lit: *z Stanu Rycerskiego:* UUr: Jozefa Ankwicza Hr: S. P. R. i Leonarda Kossakowskiego z Wdztwa Krakow: Konstantego Jankowskiego Sandomirskiego, Franciszka Kunickiego Ziemi Chełmskiey, Xawerego Walewskiego Wdztwa Wołyńskiego, Jozefa Rokitnickiego Woiewództwa Płockiego, Tadeusza Staniszewskiego i Jana Ostroroga Hrabi S. P. R. Ziemi Czerskiey, Stanisława Bielińskiego Marszałka Seymowego, i Stanisława Klickiego Ziemi Warszawskiey, Szczepana Zambrzyckiego Ziemi Nurskiey, Jozefa Szyszkę Powiatu Lidzkiego, Jana Kleczkowskiego Wdztwa Trockiego, Macieia Żyniewa Starostę Berznickiego Powiatu Grodzieńskiego, Michała Kossakowskiego Podkomorzego i Posła Powiatu Kowieńskiego, Ludwika Giełguda z Wdztwa Żmudz: i Michała Łopotta z Wdztwa Nowogr: Posłów, którzy to Pełnomocnicy, tym sposobem należycie umocowani, okazawszy sobie wzaiemne Plenipotencye, zgodzili się na Artykuły następuiące. —

Pleinpouvoirs respectifs, sont convenus des Articles suivants.

ARTICLE I.

Jl y aura une amitié & une union sincère & constante entre Sa Majesté le Roi de Prusse Ses Héritiers & Successeurs & tous Ses Etats d' une part, & Sa Majesté le Roi de Pologne Grand Duc de Lithvanie, & Ses Successeurs, aussi bien que le Royaume de Pologne & le Grand Duché de Lithvanie de l'utre; de manière que les deux Hautes Parties Contractantes apporteront la plus grande attention à maintenir entre Elles une bonne intelligence & correspondance réciproques, en évitant tout ce qui pourroit altérer la tranquillité & la prospérité de Leurs Etats.

ARTICLE II.

Et afin d'établir cet heureux systême d'union & d'amitié sur une bâse d'autant plus solide, il a été jugé convenable & nécessaire de fixer & déterminer les limites qui sépareront à l' avenir à jamais les Etats de Sa Majesté le Roi de Prusse & ceux du Royaume de Pologne. En conséquence, Sa Majesté le Roi de Pologne, tant pour Lui que pour Ses successeurs, & les Ordres & Etats du Royaume de Pologne & du Grand Duché de Lithvanie, cédent par le présent Traité irrévocablement & à perpétuité, & sans aucun retour ni réserve quelconque, à sa Majesté le Roi de Prusse, Ses Héritiers & Successeurs de l'un & de l'autre Sexe, les Palatinats, Villes & Districts, dont Sa dite Majesté a pris possession, en vertu de Ses Lettres Patentes du 25. Mars de l'Année courante, & qui sont fixés par le présent Traité, dans la ligne, à commencer de la frontiére de la Silésie, en passant à une lieue au dessous de Czenstochow, longeant à droite jusqu' á la Pilica, peu au dessus de Koniecpol, comme l' occupation a eté faite au confluent de la petite rivière de Biała venant

ARTYKUŁ I.

Będzie odtąd przyiaźń i związek szczery, i trwały między Nayiaśnieyszym Królem Jmcią Pruskim, iego Dziedzicami i Następcami, i wszelkiemi iego Państwami z iedney, a Nayiaśnieyszym Królem Jmścią Polskim Wielkim Xiążęciem Litewskim, iego Następcami, iako też Królestwem Polskim i W. X. Lit: z drugiey strony, tak dalece: że strony kontraktuiące dokładać będą nay większey baczności na utrzymanie między sobą dobrey zgody i związku wzaiemnego, unikaiąc tego wszystkiego, coby mogło naruszyć spokoyność i pomyślność Państw obudwóch.

ARTYKUŁ II.

Ażeby zaś ugruntować to szczęśliwe Systema iedności i przyiaźni na zasadzie tym trwalszey, osądzono za rzecz przyzwoitą i potrzebną oznaczyć i ustanowić granice, które oddzielać będą na potym wiecznemi czasy Kraie Nayiaśnieyszego Króla Jmci Pruskiego, i Królestwa Polskiego; Przeto Nayiaśnieyszy Król Jmć Polski tak za siebie, iako też za swoich Następców, tudzież Stany Królestwa Polskiego i W. X. Lit: ustępuią przez ninieyszy Traktat nieodzownie na wieczne czasy, i bez żadnego zwrótu, ani iakiegokolwiek bądź wyłączenia Nayiaśnieyszemu Królowi Jmci Pruskiemu, iego Dziedzicom i Sukcessorom oboiey Płci, Woiewództwa, Miasta i Powiaty, które tenże Król Jmć Pruski wziął w swoię Possessyą, podług Patentu swego pod datą 25. Marca Roku bieżącego, i które są oznaczone ninieyszym Traktatem w Linii, począwszy od Granicy Sląskiey idąc o milę niżey Częstochowy, postępuiąc w prawą do Pilicy, trochę wyżey Koniecpola podług nastąpionego zaboru, tam gdzie wpada Rzeczka Biała od Lelowa płynąca

nant de Lelow, longeant ensuite la rivière de Pilica jusqu' à Grotowice. De la une droite ligne sur Sochaczew, qui laisse Rawa à une demi-lieuê d'allegne à gauche & jusqu' à une lieuê au de la Ville de Rava, on tourne, par un angle droit, jusqu' à la petite rivière de Skierniewka, autrement nommée Jeżowka, jusqu' à l' endroit ou elle se joint à la riviere de Bzura, qu' on suit encore jusqu' à la Vistule, vis-a-vis de Wyszogrod; de cette dernière Ville, une ligne droite forme la frontière jusqu' à Soldau. De manière que la rive droite des dites rivières de Pilica, de Skerniewka autrement Jeżowka & de Bzura reste à la Pologne, & la rive gauche à la Prusse, & laissent la navigation sur les susdites riviéres libre pour les Sujets des deux Etats, sans qu' aucune partie puisse jamais entreprendre aucun ouvrage, pour détouriler le cours actuel de ces rivières. Dans les endroits où la Commission de demarcation trouveroit les marques de frontieres de la prise de possession autrement placées, elle aura à les faire poser, selon la susdite fixation. Sa Majesté le Roi & la République de Pologne cédent en outre aussi les Villes de Dantzig & de Thorn, avec leurs territoires respectifs. Sa Majesté le Roi de Pologne & Etats du Royaume de Pologne & Grand Duché de Lithvanie, abandonnent à Sa Majesté le Roi de Prusse, Ses Héritiers & Successeurs tous les pays cidessus énoncés, avec toute propriété, Souveraineté & indépendance, avec 'toutes les Villes, Forteresses Bourgs & Villages, avec tous les Havres, Rades & rivières, avec tous les Sujets & habitans, lesquels Jls dégagent en méme tems de l' hommage & du serment de fiddélité qu' il ont prêté à Sa Majesté & à la Couronne de Pologne, avec tous les droit, tant pour le civil & le politique, pour le spirituel, & en général, avec tout ce qui appartient à la Souveraineté, promettant de la maniére la plus positve & la plus solemnelle, de ne jamais former ni directement, in

ca, idąc daley wzdłuż Pilicą do Grotowic, ztamtąd prostą linią ku Sochaczewu, zostawuiąc Rawę na lewey ręce o pół mile Niemieckiey, i postępuiąc aż o milę po za Miasto Rawę, zwraca się węglem prostym do małey Rzeczki Skierniewki, inaczey Jeżowka zwaney, aż do mieysca, gdzie ta Rzeczka łączy się z Bzurą, którą się idzie aż do Wisły naprzeciw Wyszogrodka, a od tego ostatniego miasta linia prosta aż do Działdowa formuie granicę: tym sposobem, iż brzeg prawy wspomnionych Rzek, Pilicy, Skierniewki, inaczey Jeżowka zwaney, i Bzury przy Polszcze zostanie, lewy zaś brzeg przy Państwie Pruskim, z zapewnieniem wolnego na nich spławu Poddanym Państw oboyga, i nie będzie wolno żadney stronie takowych przedsiębrać robot, któreby mogły zwrócić bieg aktualny rzeczonych Rzek; w mieyscach zaś, w którychby Kommissya demarkacyina zastała znaki graniczne zaiętych possessyi inaczey oznaczone, nakaże ie przenieść podług powyższego opisania duktu granicznego; tudzież Nayiaśnieyszy Król Jmć i Rzeczpospolita Polska ustępuią także miasta Gdańsk i Toruń, z ich *respective* territoriami. Nayiaśnieyszy Król Jmć Polski i Stany Korony Polskiey i W. X. Lit: odstępuią Nayiaśnieyszemu Królowi Jmci Pruskiemu, iego Dziedzicom i Następcom, wszystkie Kraie wzwyż wyrażone ze wszelką własnością, władzą naywyższą i niepodległością, ze wszystkiemi Miastami, Fortecami, Miasteczkami, Wsiami, ze wszystkiemi Portami, brzegami, Rzekami, ze wszystkiemi Poddanemi i Mieszkańcami, uwalniaiąc ich od hołdu i przysięgi na wierność wykonaney Królowi Jmci i Koronie Polskiey, ze wszystkiemi Prawami, tak co do polityki i cywilności, iako też i Duchowności, słowem: ze wszystkim tym, co należy do naywyższey władzy, przyrzekaiąc naywyraźnieyszym i nayuroczystszym sposobem nie formować nigdy ani *directe*, ani *indirecte* pod iakimkolwiek bądź pretextem, żadney

I 2

ni indirectement, sous quelque prétexte que ce soit, aucune prétention quelconque sur le présent Traité. Les Deux Hautes Parties Contractantes S' engagent, de nommer incessament des Commissaires de part & d' autre, pour régler l' objet important de la démarcation des frontiéres actuelles entre la Prusse & la Pologne, avec toute l' éxactitude & précision possibles, ainsi que pour terminer à l' amiable les différens, disputes & contestations, qui pourroient s' élever à cette occasion entre les sujets respectifs. Jl sera également nommé à l' avenir de part & d' autre de pareils Commissaires, au cas qu'il se manifeste quelque contestation, tant au sujet des limites mêmes, que par rapport aux droits litigieux des sujets respectifs, relativement aux limites.

ARTICLE III.

En réciprocité des cessions que Sa Majesté le Roi & la République de Pologne viennent de faire par le présent Traité, Sa Majesté le Roi de Prusse renonce trés expressement, pour Elle & pour Ses Héritiers & Successeurs de l' un & de l' autre Sexe, à toutes les prétensions qu' Elle peut à présent, ou qu' Elle pourra à l' avenir former, soit directement ou inderectement & sous quels titres, dénomination, prétexte ou stipulation de circonstances, ou d' événemens que cela puise étre, sur aucune Province, ou la moindre partie du territoire que comprend actuellement la Pologne. Sa Majesté le Roi de Prusse renonce également à la Possession et aux droits sur les Terres de Serreie & Taurogi & leurs dependances, situées dans la Lithvanie, s' engageant en outre à maintenir la Pologne dans l' état de possession actuel & de Lui garantir, comme Elle Lui garantit en éffet, par le présent Article, de la maniére la plus expresse & la plus obligatoire, l' intégrité & la Souveraineté des dites Possessions actuelles, avec tous les droits qui en derivent.

AR-

dney pretensyi o Kraie i Powiaty ninieyszym Traktatem ustąpione. Obiedwie Nayiaśnieysze Strony Kontraktuiące obowiązuią się wyznaczyć nieodwłócznie Kommissarzów z iedney i z drugiey strony, końcem ułożenia tego ważnego obiektu demarkacyi teraźnieyszych Granic, między Prussami a Polską ze wszelką pilnością i dokładnością, tudzież, ażeby zaspokoić po przyiacielsku spory, sprzeczki i zatargi, któreby mogły powstać z tego powodu między Poddanemi wzaiemnemi. Będą także w dalszym czasie wyznaczeni podobnież zobopólni Kommissarze, gdyby się zdarzył spór iakowy tak względem samych Granic, jako też z powodu zaprzeczeń Praw Granicznych wzaiemnych poddanych.

ARTYKUŁ III.

Na wzaiem Cessyy od Nayiaśn: Króla JMci Polskiego i Rzpltey, ninieyszym Traktatem uczynionych, Nayiaśn: Król JMć Pruski zrzeka się naywyraźniey za siebie i swoich Dziedziców i Następców oboiey Płci wszelkich pretensyi, które może teraz, lub mógłby w następnym czasie formować, bądź *directe*, bądź *indirecte*, i pod iakimkolwiek bądź tytułem, denominacyą, pretextem, lub umową, tudzież w iakichkolwiek bądź okolicznościach, lub przypadkach, do iakieykolwiek bądź Prowincyi, lub do naymnieyszey części Kraiu, którą teraz Polska posiada. Nayiaśn: Król JMć Pruski zrzeka się równie Possessyi i praw swoich do Dóbr Sereiow i Taurogow z ich attynencyami w Wielkim Xięstwie Litewskim sytuowanych. Nadto obowiązuie się utrzymywać Polskę w stanie teraźnieyszych Possessyi i gwarantować one; iako też w samey rzeczy gwarantuie ninieyszym Artykułem, w sposób naywyraźnieyszy i naybardziey obowiązuiący całość i naywyższą władzę nad rzeczonemi Possessyami aktualnemi, ze wszystkiemi z onych wypływaiącemi Prawami.

AR-

ARTICLE IV.

Et pareillement, Sa Majesté le Roi de Pologne, pour Elle & Ses Successeurs & les Ordres & Etats de Pologne & du Grand Duché de Lithvanie, renoncent à perpétuité, de la maniére la plus solemnelle, à tous droits & prétentions quelconques, de quelque nature & dénomination qu'ils soient & sous quelque titre, prétexte & circonstances qu' ils puissent être formés, sur les Pays, Provinces & Districts & toutes leurs appartenances, cédés par l' Article 2. du présent Traité. Sa Majesté le Roi & la République de Pologne garantissent en outre à Sa Majesté le Roi de Prusse & à Ses Successeurs non seulement les Provinces qu' ils viennent de céder par l' Article 2. du présent Traité, mais aussi celles, qui ont été précédemment cédées à la Prusse, par le Traité conclu à Varsovie, le 18. Septembre 1773.

ARTYKUŁ IV.

Nayiaśnieyszy Król Jmć Polski podobnież za siebie, swoich Następców, tudzież Stany Królestwa Polskiego i W. X. Litewskiego, zrzekaią się wiecznemi czasy w sposób nayuroczystszy wszystkich Praw i pretensyi, iakieykolwiek bądź natury i denominacyi, które z iakiegokolwiek bądź tytułu, pretextu i okoliczności mogłyby bydź formowane, tak do Kraiów, Prowincyi i Powiatów, ich należności, Artykułem 2gim ninieyszego Traktatu ustąpionych, tudzież Nayiaśnieyszy Król JMć i Rzplita Polska gwarantuią Nayiaśn: Królowi JMci Pruskiemu i Jego Sukcessorom, nietylko Prowincye Artykułem drugim ninieyszego Traktatu teraz ustąpione, ale i te, które dawniey Prussom ustąpione były Traktatem w Warszawie dnia 18. Septembra 1773. Roku zaszłym.

ARTICLE V.

Les Catoliques Romains, à l'instar de ceux de leur Religion, qui ont passé précédemment sous la Domination Prussienne, jouiront dans les Provinces cédées par le présent Traité, de tous leurs droits & propriétés, quant au Civil, & par rapport à la Religion, ils conserveront le même libre exercice de Culte & de discipline dans l' état actuel, avec toutes les Eglises & tous les biens Ecclésiastiques, dont ils étoient en possession ci-devant; Sa Majesté Prussienne, déclarant pour Elle & pour ses Successeurs, de ne vouloir jamais exercer les droits de Souveraineté au préjudice de l' état actuel de la Religion Catholique, dans les Pays passés sous sa Domination par le présent Traité. Quant aux Eglises & fondations pieuses, qui situées dans un Etat, auroient une partie de leurs biens fonds enclavés dans l' autre, les Hautes Parties Contractantes, en se les cédant réciproquement avec tous les droits, soit spirituels, soit temporels s' en reservent la disposition libre, bien

ARTYKUŁ V.

Katolicy Rzymscy podobnie iak ci teyże Religi, którzy dawniey przeszli pod Panowanie Pruskie, będą używać we wszystkich Kraiach, ninieyszym Traktatem ustąpionych, wszelkich swoich praw i własności w względzie cywilnym, a co do Religii zachowaną mieć będą takąż samę, iak dotąd wolność obchodzenia obrządków Religii i karności *in statu quo* z posiadaniem wszystkich Kościołów i Dóbr wszystkich Kościelnych, tak iak ie dotąd posiadali. Nayiaśnieyszy Król JMć Pruski przyrzeka za siebie i swoich Następców, że nigdy nie zechce używać Praw Monarchicznych, z uszkodzeniem Stanu aktualnego Religii w Kraiach ninieyszym Traktatem pod iego Panowanie przeszłych. Co się zaś tycze Kościołów i Fundacyi pobożnych, które sytuowane będąc w iednym Państwie, miałyby iaką część Dóbr swoich w drugim, Nayiaśnieysze Strony Kontraktuiące ustępuiąc oneż sobie nawzaiem z wszystkiemi Prawami, bądź *quo ad spiritualia*, bądź *ad*

bien entendu, que les dits biens fonds conserveront leur nature & ne pourront être employés, qu' à l' indemnisation réciproque des Eglises & Communautés, qui perdroient à ces arrangemens, sauf a fixer, dans les Articles séparés, le terme de la jouissance des revenûs des dites Eglises & Communautés respectives dans l'état actuel, sans préjudicier aux droits des advitalités des Possesseurs & de leurs Coadjuteurs actuels & en séparant néanmoins dés à présent les biens fonds de l' Evêché de Posnanie, qui restant en Pologne à la disposition de République, pour en fonder les revenus d'un nouvel Evéché de Varsovie.

ad temporalia, z zachowaniem sobie wolności rozrządzenia onemiż, tak iednak, iżby rzeczone Dobra natury swey nie odmieniały, i nie mogły bydź użyte, tylko iedynie na indemnizacye wzaiemne Kościołów i zgromadzeń, któreby na tym urządzeniu traciły, z ostrzeżeniem oznaczenia w Artykułach osobnych terminu, do którego używanie Intrat rzeczonynh Kościołów i zgromadzeń wzaiemnie trwać ma podług aktualnego stanu, bez uszkodzenia prawa dożywocia Possessorow i ich Koadiutorów teraźnieyszych, wyłączaiąc iednak zaraz Dobra Biskupstwa Poznańskiego w Polszcze pozostałe, które pod urządzenie Rzeczypospolitey przechodzą dla ustanowienia z nich Intrat nowemu Biskupstwu Warszawskiemu.

ARTICLE VI.

Sa Majesté le Roi de Prusse desirant contribuer à la tranquillité de la République de Pologne en autant qu'il dépendra d'Elle, consent de concourir, au cas qu'Elle en sera requise par la Nation, à la garantie des Constitutions, qui seront établies à la Diéte actuelement assemblée à Grodno.

ARTYKUŁ VI.

Nayiaśnieyszy Król Jmć Pruski pragnąc przykładać się do spokoyności Rzeplitey Polskiey ile od niego zależeć może, obowiązuie się, ieżeliby o to od Narodu był rekwirowanym, gwarantować ze swoiey strony Konstytucye, które na Seymie aktualnie w Grodnie zgromadzonym ustanowione będą.

ARTICLE VII.

Toute les Conventions séparées, qui pourroient étre conclues dans la suite, soit à l'égard du Commerce des deux Nations, soit sur d' autres objets particuliers, auront également la même force & valeur que si elles faisoient partie du présent Traité & y étoient insérées mot a mot; & en avisant à un nouvel arrangement de Commerce, les deux Hautes Parties Contractantes s'engagent à prendre pour base réciproque, deux pour Cent de droits d'entrée, de sortie & de transit, & d'adopter les principes les plus modérés, relativemnent au Tarif à fixer par une Commission bilatérale, à nommer immédiatement; le Roi & la République de Pologne se reservant de pouvoir recourir

ARTYKUŁ VII.

Wszystkie Konwencye osobne, które mogą bydź później zawarte, czyli to względem handlu obudwóch Narodów, czyli w innych iakich szczególnych obiektach, będą równie miały takąż moc i wagę, iak gdyby słowo w słowo w ninieyszy Traktat wpisane były, a przedsiębiorąc zawieranie nowych układów handlowych, Nayiaśnieysze strony kontraktuiące obowiązuią się brać za zasadę wzaiemną opłatę po dwa od sta, tak co do Cła, importacyi, exportacyi, iako i tranzytu, tudzież przyiąć prawidła nayumiarkowańsze w układzie Taryffy przez Kommissyą obustronną maiącą nieodwłócznie bydź ustanowioną. Nayiaśnieyszy Król Jmć i Rzeczpospolita Polska zastrzega-

rir à la Médiation de Sa Majesté l' Impératrice de toutes les Russies, dans les difficutés, qui pourroient survenir dans la Négociation du Traité de Commerce.

gaią sobie wolność wzywania medyacyi Nayiaśnieyszey Imderatorowey Wszech Rossyi we wszelkich trudnościach, któreby w ciągu negocyacyi Traktatu handlowego wyniknąć mogły.

ARTICLE VIII.

Les deux Hautes Parties Contractantes sont convenûes encore de renouveller & de confirmer ici, dans la meilleure forme, le Traité conclû entre Elles, à Varsowie, le 18. Septembre 1773. en tant qu'il ne déroge point au contenu & aux stipulations de celui d'aujour d'hui, sans que les Articles séparés du dit Traité de 1773. puissent faire naitre aucun obstacle aux stipulations futures des Actes séparés du présent Traité.

ARTYKUŁ VIII.

Nayiaśnieysze Strony obiedwie kontraktuiące, zgodziły się ieszcze na odnowienie i potwierdzenie w naydoskonalszey formie Traktatu między niemi zawartego w Warszawie dnia 18. Września 1773 Roku, w tym, co nie ubliża opisom i układom Traktatu ninieyszego, i aby opisy w Artykułach osobnych rzeczonego Traktatu 1773. nie czyniły w niczym zawady przyszłym warunkóm w Artykułach osobnych teraźnieyszego Ttaktatu.

ARTICLE IX.

Le présent Traité sera ratifié par Sa Majesté le Roi de Prusse d' une part & par Sa Majesté le Roi & la République de Pologne de l'autre part, dans l'espace de six semaines, á compter du jour de la signature, ou plûtôt si faire se peut, & il sera ensuite inséré dans la Constitution de la présente Diéte. Les Hautes Parties Contractantes s'engagent de demander à Sa Majesté l'Imperatrice de toutes les Russies la garantie du présent Traité. En foi de quoi, Nous les Plenipotentiaires & Commissaires spécialement députés & autorisés, pour la conclusion de ce Traité, l' avons signé & y avons apposé le Cachét de nos Armes. Fait à Grodno le 25. Septembre 1793.

ARTYKUŁ IX.

Ninieyszy Traktat będzie ratyfikowany przez Nayiaśnieyszego Króla Jmci Pruskiego z iedney, a Nayiaśnieyszego Króla Jmci i Rzeczpospolitą Polską z drugiey strony, w przeciągu sześciu tygodni, rachuiąc od dnia podpisania, lub też prędzey, ieżeli to bydź może, potym zaś będzie wciągniony do Konstytucyi Seymu teraznieyszego. Obie Nayiaśnieysze strony kontraktuiące obowiązuią się żądać od Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jmci Wszech Rossyi Gwarancyi Traktatu teraźnieyszego. Dla większey zaś wiary, My Pełnomocnicy i Kommissarze, szczególnie do tego Traktatu wyznaczeni i umocowani, takowy podpisaliśmy i rodowitemi Pieczęciami naszemi stwierdziliśmy. — *Dan w Grodnie dnia* 25. *Miesiąca Września* 1793. *Roku.*

Par l'ordre expré des Etats Nous signons.

LS.) *Louis de Buchholtz* LS.) *J. P. Massalski Evéque de Vilna President.*

LS.) *Albert Skarszewski Evéque de Helm:*

Jo-

Z wyraźnego rozkazu Stanów Seymuiących, podpisuiemy.

LS.) *J. Xżę Massalski Biskup Wileń: Prezyduiący.*

LS.) *Woyciech Skarszewski Biskup Helmski.*

Jo-

L.S.) *Joseph Kosſakowſki Evêque de Livonie.*

L.S.) *Louis Tyſzkiewicz G. M. du G. D. de L.*

L.S.) *Ant: Pce Ord: Sułkowſki G. Chan: de la Couronne.*

L.S.) *Caſimir Conſtantin Cte de Plater Chancelier de Lithvanie.*

L.S.) *Michel Comte Ogińſki Grand Treſorier du Grand Duché de Litt:*

L.S.) *Joseph Zabieło Het: du Grand Duché de Lit*

L.S.) *Theophil Załuſki Tresorier de la Couronne.*

L.S.) *Antoine Dziekońſki Tres: de la Cour: du Grand Duché de Lit.*

L.S.) *P. Ożarowſki Caſtel: de Woynicz.*

L.S.) *Joseph Oborſki Caſtellan de Ciechanow.*

L.S.) *Joseph Comte Ankwicz Nonce du Palanat de Cracovie.*

L.S.) *Conſtantin Jankowſki Nonce du Palatinat de Sandomir Deputé.*

L.S.) *Thadée Staniſzewſki Nonce de Masovie Deputé de Czerſk.*

L.S.) *Xavier Walewſki Nonce de Volyn:*

L.S.) *Joseph Rokitnicki Nonce du Palatinat de Płock.*

L.S.) *Jean Oſtrorog Comte du St. E. R. Nonce & Deputé de Czerſk.*

L.S.) *Stanislas Bielińſki Nonce de Varsovie Marechal de la Diete.*

L.S.) *Stanislas Klicki Nonce de Varsovie Deputé*

L.S.) *Etienne Zambrzycki Chevalier de l' Ordre de St. Stanislas Nonce de Nur Deputé*

L.S.) *Michel Łopott Chevalier des Ordres de Pologne & de Malthe Nonce de Nowogrodek & Deputé.*

L.S.) *Jozef Koſſakowſki Biſkup Inflantſki.*

L.S.) *Ludwik Tyſzkiewicz Mar: W. W. X. Litt.*

L.S.) *Antoni Xżę Ordynat Sułkowſki Kanclerz W. Kor:*

L.S.) *Kazimierz Konſtantyn Hrabia Plater Podkanclerzy Lit.*

L.S.) *Michał Hrabia Ogińſki Podſka: W. W. X. Lit.*

L.S.) *Jozef Zabieło Het: Polny W. X. Lit.*

L.S.) *Teofil Załuſki Podſkarbi Nadw: K.*

L.S.) *Antoni Dziekońſki Podſkarbi Nadw: Lit.*

L.S.) *P. Ożarowſki Kaſztelan Woynicki.*

L.S.) *Jozef Oborſki Kaſztelan Ciechanowſki*

L.S.) *Jozef Hr: Ankwicz Poseł Wdztwa Krakowſkiego.*

L.S.) *Konſtantyn Jankowſki Poseł Wdztwa Sandom: Deputowany*

L.S.) *Tadeusz Staniszewſki Poseł Xſtwa Mazowieckiego z Ziemi Czerſk: Deputowany.*

L.S.) *Xawery Walewſki P. Wołyńſki.*

L.S. *Jozef Rokitnicki Poseł Płocki.*

L.S. *Jan Oſtrorog Hr. S. P. R. Poseł Czer: Deputowany.*

L.S.) *Stanisław Bielińſki Poſeł Warſzaw: Marſzałek Seymowy.*

L.S.) *Stanisław Klicki Poseł Warſz: Deput.*

L.S.) *Szczepan Zambrzycki Kawaler Orderu S. Stanisława, Poseł Nurſki Deputowany.*

L.S.(*Michał Łopott Kawaler Orderów Polſkich i Maltań: Poseł Nowogr: Deputow.*

Ideo Nos Rex, annuendo consensui Serenissimorum Statuum Regni & Reipublicæ Poloniæ in Comitiis præsentibus congregatis, supra exaratum Tractatum, in omnibus suis Articulis & clausulis approbamus & ratificamus, verbo Nostro Regio spondentes, pro Nobis & sub nexu Confœderationis Serenissimis congregatis Statibus Regni Poloniæ & Magni Ducatus Lithvaniæ Nos & Successores Nostros, istum Tractatum plenarie & in ævum sacrosancte manutenere & adimplere velle, nec unquam permissuros, ut quandocunque sub quovis titulo vel prætéxtu illi contraveniatur; In quorum fidem Nos hance Ratificationem hujus Tractatus manu nostra subscriptam sigillo Diplomatico Regni, & Magni Ducatus Lithvaniæ communiri jussimus. Dabantur Grodnæ durantibus Comitiis die 18. Mensis Octobris Anno Domini Millesimo Septingentesimo Nonagesimo Tertio, Regni vero Nostri Trigesimo.

STANISLAUS AUGUSTUS REX. (LS.)

Antonius Princeps Sułkowski Supr. Reg: Canc: (LS.)

Casimirus Constant: Comes Plater Pro-Cancell: M. D. L. (LS.)

Stanislaus Augustus Dei Gratia Rex Poloniæ, Magnus Dux Lithvaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masoviæ, Samogitiæ, Volhyniæ, Podoliæ, Podlachiæque.

32. NOtum testatumque vigore præsentium facimus quorum interest universis: Quoniam Serenissimi Status Reipublicæ Poloniæ Grodnæ nunc pro Comitiis sub nexu Confœderationis Regni Poloniæ & Magni Ducatus Lithvaniæ ad præsens congregati, vigore Legis unanimi voto die Vigesima Octava Septembris Anni Millesimi Septingentesimi Nonagesim Tertii factæ & sancitæ, Jllustribus & Magnificis Cancellariis Regni & Magni Ducatus Lithvaniæ injunexerint, ut cum Jllustri Magnifico Jacobo de Sievers, Magno Legato Extraordinario & Plenipotentiario Sacræ Suæ Cæsareæ Majestatis totius Russiæ conveniant, de formando Tractatu Amicitiæ, perpetuæque unionis, illumque in finem jam die Decima Quarta Octobris, Millesimo Septingentesimo Nonagesimo Tertio una cum Deputatione ex gremio suo ante electa, Nobis & Serenissimis Statibus Reipublicæ Poloniæ, sub nexu Confœderationis Regni Poloniæ & Magni Ducatus Lithvaniæ in Comitiis congregatis, illum Tractatum unionis, perpetuæ Amicitiæ & reciprocæ defensionis, ad decisionem finalem porrexerint, Serenissimique Status Reipublicæ in Comitiis congregati, matura habita trutinatione, vigore Legis eadem die unanimi voto facta, præfatæ Suæ Deputationi mandaverint, ut quantocitius supra memoratum sibi porrectum unionis perpetuæque amicitiæ & reciprocæ defensionis cum Serenissima Aula Petropolensi confectum Tractatum, subscriberent, cui mandatui, præfata Deputatio per Serenissimos Status Regni & Reipublicæ Poloniæ nunc pro Comitiis Grodnensibus ex gremio suo electa, jam die $\frac{5}{16}$ 8bris ejusdem Anni currentis Grodnæ plenarie satisfecit illumque Tractatum cum Jllustri Magnifico Magno Legato Sacræ Suæ Cæsareæ Majestatis totius Russiæ finaliter conclusit & subscripsit tenoris sequentis.—

TRAITÉ

D' Alliance, d' Amitié & d' Union entre Sa Majeſté le Roi & la Sérèniſsime République de Pologne d' une part, & Sa Majéſté Imperatrice de toutes les Ruſsies, de l' autre.

Au Nom de la trés Sainte & indiviſible Trinité.

Jmmédiatement aprés le Traité, conclu à Grodno, le 11/22 Juillet de la présente Année, entre Sa Majeſté l' Jmperatrice de tous les Ruſſies & Sa Majeſté le Roi & la Séréniſſime République de Pogne, Sa Majeſté le Roi & les Ordres & Etats du Royaume de Pologne & du Grand Duché de Lithvanie ayant murement reflechi ſur la ſituation actuelle de la Séréniſſime République & reconnu, que rien n'étoit plus propre à lui aſſurer desormais un état ſtable & permanent d'intégrité & d'indépendance, que de contracter avec Sa Majeſté l'Impératrice de toutes le Ruſſies & Son Empire, une Alliance étroite & perpétuelle, & une union intime & indiſſoluble, ſur des bâſes fermes & inébranlables; Jls ſe ſont empreſſés à inviter Sa Majeſté Impériale, d'entrer avec Eux dans des engagemens de cette eſpéce. Sa Majeſté l' Impératrice de toutes les Ruſſies, guidée par Sa conſtante affection pour la Nation Polonoiſe & ayant fortement à coeur ſon bienétre préſent & à venir, n'apas balancé d' écouter une propoſition qui devoit La mettre à même de manifeſter toute l' étendue de Ses bonnes diſpoſitions à cet égard; & pour n'en pas retarder les éffets heureux, Sa dite Majeſté le Roi & la Séréniſſime République & Sa dite Majeſté Impériale ont autorisé les memes Plenipotentiaires, qui ont travaillé à la confection du ſusdit Traité de Grodno, à entamer & à conclure cette nouvelle Négociation, en vertu des pleins pouvoirs, dont ils

TRAKTAT

Aliansu, Przyiaźni i związku między Nayiaśnieyszym Królem Jegomością i Rzecząpoſpolitą Polſką z iedney, a Nayiaśnieyszą Jmperatorową Jeymością Wſzech Rosſyi z drugiey ſtrony.

W Jmie Przenayświętszey i Nierozdzielney Tróycy.

Zaraz po zawarciu Traktatu w Grodnie dnia 11/22 Lipca Roku teraźnieyſzego między Nayiaśnieyszą Imperatorową Jeymością Wſzech Roſſyi, a Nayiaśnieyszym Królem Jegomością i Nayiaśnieyszą Rzecząpoſpolitą Polſką, gdy Nayiaśnieyszy Król Jegomość i Stany Króleſtwa Polſkiego i Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego zgromadzone pod węzłem Konfederacyi Seymu dziſieyſzego, zaſtanowili ſię z uwagą nad ninieyszą Nayiaśnieyszey Rzeczypoſpolitey ſytuacyą, i uznali, że nic nie maſz zdatnieyſzego do zapewnienia napotym ſtanu iey ſtałego i gruntownego całości, niepodległości, iak zawrzeć z Nayiaśnieyſzą Jmperatorową wſzech Roſſyi i z iey Imperium Allians ściſły i wieczyſty, i związek ſzczery i nierozerwany na zaſadach mocnych i niewzruſzonych, natychmiaſt pokwapili ſię zaproſić Nayiaśnieyſzą Jmperatorową Jeymość do weyścia z ſobą w związki tego rodzaiu: Nayiaśnieyſza Imperatorowa Jmć Wſzech Roſſyi, będąc ſtateczną ſwoią ku Narodowi Polſkiemu powodowana przychylnością, a będąc troſkliwą o teraźnieyſze i przyſzłe iey uſzczęśliwienie, chętnie ſię przychyliła do takowey propozycyi, która iey podawała zręczność ku okazaniu w całey obſzerności dobrych ſwych w tey mierze zamyſłów; dla przyśpieſzenia zaś ſzczęśliwych tego ſkutków, Rzeczeni Nayiaśnieyſza Imperatorowa Jeymość i Nayiaśnieyſzy Król Jegomość i Nayiaśnieyſza Rzeczpoſpolita umocowali tychże ſamych Pełno-

ils ont été précédemment munis, Savoir; Sa Majeſté l'Impératrice de toutes les Ruſſies a choiſi, nommé & muni de ſes pleins pouvirs Son Conseiller Privé Actuel & Chevalier des Ordres de St André, de St. Alexandre Newſki & de Ste Anne, Jaques de Sievers, Son Ambaſſadeur Extraordinaire & Plenipotentiaire auprès de Sa Majeſté le Roi & la Séréniſſime République de Pologne; & Sa Majeſté le Roi & la Sèrèniſſime République, *du Senat*: Ignace Maſſalſki, Prince Evéque de Vilna; Albert Skarſzewſki Evéque de Helm: Joſeph Koſſakowſki, Evéque de Livonie; Michel Radziwiłł, Prince Palatin de Vilna; Pierre d'Alcantara Ożarowſki, Caſtellan de Woynicz. Joſeph Oborſki, Caſtellan de Ciechanow. *Du Miniſtére*: Frideric Moſzyńſki Grand Maréchal de la Couronne. Louis Tyſzkiewicz, Grand Maréchal du Grand Duché de Lithvanie. Simon Koſſakowſki, Grand Général du Grand Duché de Lithvanie. Antoine Prince Sułkowſki, Grand Chancelier de la Couronne. Caſimir Conſtantin Plater, Chancelier du Grand Duché de Lithvanie. Michel Ogińſki Grand Tréſorier du Grand Duché de Lithvanie. Joſeph Zabieło, Hetman du Grand Duché de Lithvanie. Théophile Załuſki Comte du ſaint Empire Romain Treſorier de la Cour de la Couronne. Antoine Dziekońſki, Tréſorier de la Cour du Grand Duché de Lithvanie. *De l'Ordre Equeſtre*: Joſeph Ankwicz Comte du ſaint Empire & Léonard Koſſakowſki Nonces du Palatinat de Cracovie. Conſtantin Jankowſki, Nonce du Palatinat de Sandomir. François Kunicki Nonce de la Terre de Helm. Xavier Walewſki Nonce du Palatinat de Volhynie. Joſeph Rokitnicki, Nonce du Palatinat de Plock. Thadée Staniſzewſki & Jean Oſtrorog Comte du ſaint Empire, Nonces de la Terre de Czerſk. Stanislas Bielińſki Maréchal de la Diéte & Stanislas Klicki, Nonces de la Terre de Varſovie. Etienne Zambrzycki Nonce de la Terre de Nur. Joſeph Szyſzko, Nonce du Diſtrict de Lida. Jean Kle-

nomocników, którzy nad ułożeniem wyż rzeczonego Traktatu Grodzieńſkiego pracowali, rozpocząć i zakończyć tę nową Negocyacyą na mocy Plenipotencyi, którą oni poprzedniczo ſą opatrzeni; To ieſt Nayiaśnieyſza Imperatorowa Jeymść Wſzech Roſſyi, wybrała, i opatrzyła ſwoią zupełną Plenipotencyą ſwego Konſyliarza Taynego Kawalera Orderów S Alexandra Newſkiego, i S. Anny Kawalera, Jakuba de Sievers Extraordynaryinego i Pełnomocnego Wielkiego Poſła ſwego, przy Nayiaśnieyſzym Królu Jegomości, i Nayiaśnieyſzey Rzeczypoſpolitey Polſkiey; Nayiaśnieyſzy zaś Król Jmć, i Nayiaśnieyſza Rzeczpoſpolita: *z Senatu* Przewielebnych Ignacego Xcia Maſſalſkiego Biſkupa Wileń: Woyciecha Skarſzewſkiego Biſkupa Helmſkiego, Jozefa Koſſakowſkiego Biſkupa Inflantſkiego, WW. Michała Xcia Radziwiłła Woiewodę Wileńſkiego, Piotra Ożarowſkiego Woynickiego, Jozefa Oborſkiego Ciechanowſkiego Kaſztelanów. *Ex Miniſterio*: WW. Fryderyka Moſzyńſkiego Marſzałka W. Kor: Ludwika Tyſzkiewicza Marſzałka W. W. X. Litt: Szymona Koſſakowſkiego Hetmana W. W. X. Lit: Antoniego Xcia Sułkowſkiego Kanclerza W. Koron: Kazimierza Konſtantyna Platera Podkanclerzego W. X. Lit: Michała Ogińſkiego Podſkarbiego W. W. X. Lit: Jozefa Zabieły Hetmana Polnego W. X. Lit: Teofila Załuſkiego Hr: S. P. R. Podſkarbiego Nadwor: Kor: Antoniego Dziekońſkiego Podſkarbiego Nadwor: W. X. Lit: *z Stanu Rycerſkiego*: UUr: Jozefa Ankwicza Hr: S. P. R. i Leonarda Koſſakowſkiego z Wdztwa Krakow: Konſtantego Jankowſkiego Sandomirſkiego, Franciſzka Kunickiego Ziemi Chełmſkiey, Xawerego Walewſkiego Wdztwa Wołyńſkiego, Jozefa Rokitnickiego Woiewództwa Płockiego, Tadeusza Staniſzewſkiego i Jana Oſtroroga Hrabi S. P. R. Ziemi Czerſkiey, Staniſława Bielińſkiego Marſzałka Seymowego, i Staniſława Klickiego Ziemi Warſzawſkiey, Szczepana Zambrzyckiego

Kleczkowſki, Nonce du Palatinat de Trock. Mathieu Zyniew, Staroſte de Berżnic, Nonce du Diſtrict de Grodno. Michel Koſſakowſki, Chambellan & Nonce du Diſtrict de Kowno. Louis Giełgud, Nonce de Samogitie. Michel Łopote, Nonce du Palatinat de Nowogrod. Les quels Plenipotentiaires, après s'être raſſemblés & avoir conféré entre eux, sont convenus, des Articles ſuivans:

go Ziemi Nurſkiey, Jozefa Szyſzkę Powiatu Lidzkiego, Jana Kleczkowſkiego Wdztwa Trockiego, Macieia Zyniewa Staroſtę Berznickiego Powiatu Grodzieńſkiego, Michała Koſſakowſkiego Podkomorzego i Pośła Powiatu Kowieńſkiego, Ludwika Giełguda z Wdztwa Zmudz: i Michała Łopotta z Wdztwa Nowogr: Posłów, którzy to Pełnomocnicy zgromadziwſzy ſię i ułożywſzy i porozumiawſzy ſię między ſobą, zgodzili ſię na Artykuły naſtępuiące:

ARTICLE I.

Jl y aura deſormais & à perpétuité, entre Sa Majeſté le Roi & Ses Succeſſeurs et la Séréniſſime République de Pologne, d'une part, et Sa Majeſté l'Impératrice de toutes les Ruſſies, Ses Héritiers et Succeſſeurs et Son Empire, de l'autre, une amitié conſtante, une union indiſſoluble et une Alliance défenſive, ſans reſtriction quelconque.

ARTYKUŁ I.

Będzie odtąd na wieczne czaſy między Nayiaśnieyſzą Imperatorową Jeymością Wſzech Roſſyi, iey Dziedzicami i Naſtępcami, i Jey Imperium z iedney, a Nayiaśnieyſzym Królem Jegomością i Jego Naſtępcami i Nayiaśnieyſzą Rzeczapoſpolitą Polſką z drugiey ſtrony, przyiaźń ſtateczna, związek nierozerwany i Allians obronny w Europie bez iakieykolwiek bądź reſtrykcyi.

ARTICLE II.

Le Traité de Moscau de 1686. ceux de Varſovie de 1768. & 1773. enſemble avec les Actes séparés, qui y ont rapport, l' Acte Démarcation de limites de la Ruſſie-blanche & du Gouvernement de Catherinoslaw & enfin le Traité récemment conclu à Grodno, ſont confirmés & renouvellés & ſeront inviolablement observés de part & d'autre, dans toutes leurs clauſes & ſtipulations, autant qu'ils ne dérogent pas entre eux, & qu' il n' y ſera dérogé par le préſent Traité.

ARTYKUŁ II.

Traktat Moſkiewſki 1686. Roku, tudzież Traktaty Warſzawſkie 1768. i 1773. Roku, wraz z Aktami odzielnemi do onych należącemi, Akt demarkacyi Granic Białey Ruſi i Gubernium Katerynoſławſkiego, a naoſtatek Traktat świeżo zawarty w Grodnie, potwierdzaią ſię i ponawiaią ſię zobopólnie we wſzyſtkich ich warunkach i umowach, ile tylko one między ſobą nie ubliżaią, i ile onym przez ninieyſzy Traktat nie będzie ubliżono.

ARTICLE III.

En conſéquence de l'intime union, ſtipulée par l' Article prémier, entre les deux Hautes Parties Contractantes, Elles ſe garantiſſent, de la maniere la plus formelle & la plus obligatoire, Leurs Etats, Domaines & Poſſeſſions reſpectives, tels qu'Elles les poſſedent actuellement en Europe,

ARTYKUŁ III.

Na zaſadzie ściſłego związku, przez Artykuł pierwſzy między obiema Nayiaśnieyſzemi Kontraktuiącemi Stronami umówionego, też Nayiaśnieyſze Strony gwarantuią ſobie naywyraznieyſzym i ze wſzech miar obowiązuiącym ſpoſobem ich Państwa, Kraie i Poſſeſſye wzaiemne,

pe, & se promettent & s' engagent, en cas que l' une d' Elles fut attaquée par un Ennemi quelconque en Europe, de s' entre aider & de se secourir mutuellement, de toutes leurs forces militaires, en y employant avec zêle & bonne foi, tous les moyens, que la Providence Leur a dispensés, & de ne faire ni paix, ni trêve séparement.

mne takowe, iakowe teraz posiadaią w Europie, i przyrzekaią sobie i obowiązuią się, w przypadku, gdyby która z nich attakowana była przez iakiegokolwiek bądź nieprzyiaciela w Europie, wzaiemnie się wspierać, i nawzaiem sobie wszystkiemi siłami Woyskowemi dopomagać, używaiąc do tego, z szczerością i dobrą wiarą wszelkich przez Opatrzność udzielonych im śrzodków, postanawiaiąc, ani zawierać pokoiu, ani zawieszenia broni odłącznie.

ARTICLE IV.

Le Commandement en Chef des Armées & la direction des opérations, en cas de guerre commune, appartiendront, sans contestation, à Celle des deux Puissances, qui employera un plus grand nombre de Troupes.

ARTYKUŁ IV.

Główna Kommenda Woysk i zawiadywanie czynnościami woiennemi, w przypadku Woyny wspólney, będą bez żadney sprzeczki należeć do tego z dwóch Mocarstw, które większą liczbę wystawi Woyska.

ARTICLE V.

Les Commandans en chef des Armées, institués d' aprés la régle établie, dans l' Article précédent, les autres Généraux & Officiers de gardes inférieurs Russes & Polonois, compteront entre eux, d' aprés la pârité & l' ancienneté de leurs grades. Dans les cas, oú les Corps Polonois se trouveroient plus nombreux, que les Corps Russes, aux quels ils seroient joints, l' Officier Polonois supérieur, ou égal en rang, aura le commandement.

ARTYKUŁ V.

Po ustanowieniu, podług reguły w poprzedzaiącym Artykule przepisaney, Głównych Woysk Kommendantów, inni Generałowie i Officyerowie Rang niższych Rossyiscy i Polscy, będą się między sobą rachować, podług równości i starszeństwa swoich stopniów. W przypadku, gdyby Korpusy Polskie licznieysze były od Korpusów Rossyiskich, z któremiby one były złączone, na ten czas Officyer Polski w wyższey, lub równey Randze będący, Kommendę obeymie.

ARTICLE VI.

Comme par une suite des engagemens, que les deux Hautes Parties viennent de contracter entre Elles, le plus grand poids de la défense, contre toute attaque, à la quele Elles seroient exposées, tomberoit nécessairement à la charge de l' Empire de Russie, Sa Majesté le Roi & la Sérénissime République de Pologne reconnoissent, qu' il est aussi juste que salutaire, de laisser à Sa Majésté l' Impératrice de toutes les Russies & à Ses Suc-

ARTYKUŁ VI.

A iako z powodu obowiązków, które obiedwie Nayiaśnieysze Strony wzaiemnie na siebie włożyły, naywiększy ciężar obrony przeciwko wszelkiemu attakowi, na któryby one były wystawione, spadałby koniecznie na Imperium Rossyiskie; Przeto Nayiaśnieyszy Król JMć i Nayiaśnieysza Rzeczpospolita Polska przyznaią bydź rzeczą tak sprawiedliwą, iako też zbawienną, zostawić Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymci Wszech

Successeurs & Héritiers tout le degré d'influance utile, dans les meusures militaires & politiques, qu'une sage prévoyance, d'aprés un concert avec le Gouvernement Polonois, pourrait conseiller, pour la sûreté & la tranquillité de la République, soit pour écarter les dangers d' une guerre, qui pourrait la menacer, soit pour faciliter les moyens de l' en faire sortir avec honneur & avantage.

Wszech Rossyi i Jey Następcom i Dziedzicom wszelki stopień wpływu użytecznego, do układów woiennych i politycznych, które rostropna przezorność za porozumieniem się z Rzecząpospolitą, mogłaby doradzać, ku ochronieniu i spokoyności Rzeczypospolitey, bądź dla oddalenia niebezpieczeństw mogącey iey zagrażać Woyny, bądź też dla ułatwienia sposobów wyprowadzenia iey z teyże z honorem i z pożytkiem.

ARTICLE VII.

En conséquence, il sera libre à Sa Majesté Impériale de toutes les Russies & à Ses Successeurs & Héritiers, de faire entrer Ses troupes, dans tous les cas de nécessité, aprés en avoir amicalement prévenu le Gouvernement Polonois & obtenu son aveu, sur le Térritoire de la République, de les y faire séjourner & de former des Magazins, pour la garde des quels il sera permis de laisser tel nombre de trupes, qu' il sera jugé nécessaire, & de prendre de concert avec le Gouvernement de la République, toutes les précautions, qui paroîtront propres à mettre & à tenir ces Magazins dans une parfaite sûreté & à l' abri de toute insulte.

ARTYKUŁ VII.

A zatym będzie wolno Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymości Wszech Rossyi i Jey Następcom i Dziedzicom wprowadzać swe Woyska w każdey potrzebie, za uprzedzeniem o to przyiacielskim Rządu Polskiego, i otrzymaniem iego zezwolenia, w Granice Rzpltey, one tam trzymać, i zakładać Magazyny, dla dopilnowania których, będzie pozwolono zostawić takową liczbę Woyska, iakowa się okaże potrzebną, i użyć za zgodą Rządu Polskiego, wszystkich ostróżności, któreby się zdawały zdatnemi do urządzenia i do utrzymania takowych Magazynów, w zupełnym i dalekim od wszelkiego napastowania bezpieczeństwie.

ARTICLE VIII.

Sa Majesté Impériale promet de Son côté, que Ses troupes, soit dans leur passage, soit dans leur séjour, seront tenues dans la plus sévére discipline; qu' il ne leur sera permis de se mêler ni du Gouvernement, ni de la Police, ni des affaires entre particuliers, dans les éndroits, où elles s' arréteront, qu' elles payeront comptant, selon le prix convenu, ou contre bonnes & valables quittances, à être acquittées incessament, tout ce dont elles auront besoin, pour leur consommation; & que si, malgré les soins qu' on prendra pour les assujettir au bon ordre, il arrivoit, que ces troupes se permissent quelques ex-

ARTYKUŁ VIII.

Nayiaśnieysza Imperatorowa JMć przyrzeka z swoiey strony, że Woysko Jey, bądź w marszu, bądź na kwaterach, będzie trzymane w iak nayśurowszey karności; że mu nie będzie wolno wdawać się ani do Rządu, ani do Policyi, ani do żadnych Obywatelskich interessów w tych mieyscach, gdzie się będzie znaydowało; że będzie płaciło gotowemi pieniędzmi podług umówioney ceny, lub dobremi kwitami żadnemu powątpiewaniu niepodpadaiącemi, zaraz opłacić się winnemi za wszystko to, w czym będzie miało potrzebę dla swey wygody; gdyby zaś pomimo wszelkich na to łożo-

excés, il en sera fait prompte justice & réparation.

nych staranności, ażeby go w ścisłym utrzymać porządku, iakie ze strony pomienionego Woyska okazały się excessa, w tych ma bydź czyniona prędka sprawiedliwość i nadgroda.

ARTICLE IX.

Les Hautes Parties Contractantes s' engangent de se concerter & de s' entendre amicalement, sur toutes les mesures & dispositions civiles & militaires, qui en assurant la subsistance & la sécurité du Soldat Russe, puissent en même temps metre la tranquillité des habitans & les proprietés des individus, à l' abri de toute atteinte, & de tout dommage.

ARTYKUŁ IX.

Nayiaśnieysze Strony Kontraktuiące obowiązuią się umówić i porozumieć po przyiacielsku względem wszelkich sposobów i urządzeń, tak Cywilnych, iako też woiennych, któreby zapewniaiąc wyżywienie i bezpieczeństwo Zołnierza Rossyiskiego, mogły oraz zabezpieczyć Obywatelów w ogólności, własności zaś każdego z nich w szczególności, od wszelkiey napaści i krzywdy.

ARTICLE X.

En cas de guerre, Sa Majesté le Roi & la Sérénissime République de Pologne s' engagent de suppléer, par une levée extraordinaire de trouppes, à l' insuffisance de celles, fixées par les Réglemens de la République, pour le tems de paix, & de prendre avec Sa Majesté Imperiale de toutes les Russies, tel autre arrangement, qui servira le plus aisément, a la plus grande éfficacité de cette mesure.

ARTYKUŁ X.

W przypadku Woyny Nayiaśnieyszy Król JMć i Nayiaśnieysza Rzeczpospolita Polska obowiązuią się zastąpić, przez extraordynaryine Woyska zrekrutowanie, niedostatek tego, którego liczba iest ustanowiona przez urządzenie Rzeczypospolitey dla czasu pokoiu, i przedsięwziąść wspólnie z Nayiaśnieyszą Imperatorową JMcią Wszech Rossyi takowy układ, który będzie mógł nayłatwiey takowy zamiar do skutku przyprowadzić.

ARTICLE XI.

Sa Majesté l' Impératrice de toutes les Russies, prenant des engagemens aussi éténdus envers Sa Majesté le Roi & la Sérénissime République de Pologne, à la suite des quels, tout ce qui peut regarder l' indépendence, l' intégrité des Domaines & en général l' existance politique de la Sérénissime République, devient desormais un objet majeur & de la plus haute importance pour la Russie. Sa Majesté le Roi & la Sérénissime République s' engagent à leur tour, à ne contracter, avec aucune autre Puissance, aucune liaison, ni transaction, que du sçû & de concert avec Sa

ARTYKUŁ XI.

Gdy Nayjaśnieysza Imperatorowa JMć Wszech Rossyi bierze na się tak obszerne ku Nayiaśnieyszemu Królowi JMci i Nayiaśnieyszey Rzeczypospolitey Polskiey obowiązki, z powodu których, wszystko to, co tylko może się ściągać do niepodległości i całości Kraiów, słowem do exystencyi polityczney Nayiaśnieyszey Rzpltey., staie się nadal nayważnieyszym dla Rossyi obiektem; Przeto Nayiaśnieyszy Król JMć i Nayiaśnieysza Rzplta Polska obowiązuią się z swoiey strony, nie wchodząc z żadnym innym Mocarstwem w żadne związki, ani umowy, chybaby z wia-

Sa Majesté l' Imperatrice de toutes les Rusſies & de Ses Succeſſeurs & Héritiers, ni de faire vis-à-vis des Puiſſances Etrangeres aucune démarche eſſentielle, & qui puiſſe influer ſur le repos commun, qu' également d' accord avec Sa dite Majeſté Impériale.

z wiadomością i za porozumieniem ſię z Nayiaśnieyſzą Imperatorową JMcią Wſzech Roſſyi, i z Jey Naſtępcami i Dziedzicami, ani też czynić względem Potencyi Cudzoziemſkich, żadnego kroku ważnego, a z któregoby mogła wypływać nieſpokoyność wſpólna, chyba za zgodą z Nayiaśnieyſzą Imperatorową JMcią.

ARTICLE XII.

En revanche, Sa Majeſté Imperiale promet d'étayer toutes celles des démarches de Sa Majeſté Polonoiſe et de la Séréniſſime République, qui ſeront préalablement concertées avec Elle, de Son intervention et de Son appui le plus éfficace.

ARTYKUŁ XII.

Na wzaiem Nayiaśnieyſza Imperatorowa Jmć przyrzeka wſpierać wſzyſtkie te kroki Nayiaśnieyſzego Króla JMci i Nayiaśnieyſzey Rzpltey Polſkiey, które pierwey będą z nią ułożone, ſwoią interwencyą, i ſwoią iako nayſkutecznieyſzą pomocą.

ARTICLE XIII.

A toutes les Cours, ou il y aura des Miniſtres reſpectifs de la part des deux Hautes Parties Contractantes, il ſera enjoint à ceux ci, de part et d'autre, de vivre entre eux en bonne intelligance et parfaite confiance, de se communiquer toutes les démarches et repréſentations relatives aux interéts communs de deux Cours, qu'ils aurons ordre de faire, et de ſe ſeconder réciproquement, dans les ſoins qu'ils ſe donneront, pour obternir le but preſcrit.

ARTYKUŁ XIII.

U wſzyſtkich zaś Dworów, gdzie będą Miniſtrowie wzaiemni ze ſtrony obudwóch Nayiaśnieyſzych Stron Kontraktuiących, będzie tymże Miniſtrom zobopólnie przepiſano, ażeby między ſobą w dobrym porozumieniu ſię i w zupełney żyli otwartości, ażeby ſobie na wzaiem kommunikowali wſzyſtkie kroki i przełożenia do wſpólnych obudwóch Dworów intereſſów ściągaiące ſię, ktore będą mieli rozkaz czynić, i wzaiemnie ſobie dopomagali w pracach, które będą podeymować końcem oſiągnienia celu przepiſanego.

ARTICLE XIV.

De même, Sa Majeſté Jmpériale preſcrira à tous Ses Miniſtres aux Cours Etrangères, ou il ne s'en tronveroit point de la part Séréniſſime République, de prendre fait & cauſe, pour les affaires & intéréts de dite République, ainſi que de ſes Sujets, comme s'il s'agiſſoit des affaires & intérêts de Son propre Empire & de ſes propres Sujets.

ARTYKUŁ XIV.

Równie Nayiaśnieyſza Imperatorowa Jeymość rozkaże ſwoim Miniſtrom u Dworów Cudzoziemſkich, gdzie takowych Miniſtrów nie będzie ze ſtrony Nayiaśnieyſzey Rzeczypoſpolitey, mieć ſtaranność o ſprawach i intereſſach rzeczoney Rzeczypoſpolitey, iako też iey Poddanych, tak właśnie iak gdyby rzecz zachodziła o intereſſa własnego iey Imperium i własnych iey Poddanych

AR- AR-

ARTICLE XV.

Sa Majeſté l'Impératrice de toutes les Ruſſies, pour Elle & Ses Succeſſeurs & Héritiers, garantit & garantira ſolemnellement & obligatoirement, toutes les Conſtitutions, Loix Cardinales, & autres Réglemens majeurs d'Etat, que la Séréniſſime République de Pologne jugera à propos d'établir & de porter en la préſente Diéte Confédérée. Mais cette Garantie n'excluera pas le droit de faire des améliorations & des changemens, que la Séréniſſime République jugera à propos de faire, dans ces matieres, dans une nouvelle Diéte. Cependant, comme la Conſtitution de l'Etat & la forme de ſon Gouvernement, doivent influer eſſentiellement ſur la tranquillité de la République au déhors et au dedans, et par contr-coup, ſur celle de l'Empire de Ruſſie, en vertu des liens, par lerquels il vient de s'unir à la Pologne, et que d'ailleurs une expérience malheureuſe n'a que trop appris aux Polonois, combien les ſuites des changemens précipités dans la forme etablie du Gouvernement, ſont deſaſtreuſes, Sa Majeſté le Roi & la Séréniſſime République s'engagent de leur côté, de la même manière ſolemnelle et obligatoire, à n'entreprendre et à n'éffectuer aucun de ces changemens, ni aucune de ces améliorations, qui pourroient porter atteinte à la forme du Gouvernement à établir, qu'en ſe concertant avec Sa Majeſté l'Impératrice de toutes les Ruſſies, Ses Succeſſeurs et Héritiers.

ARTYKUŁ XV.

Nayiaśnieyſza Imperatorowa Jmć Wſzech Roſſyi za ſiebie i za ſwoich Naſtępców i Dziedziców, gwarantuie i będzie gwarantowała uroczyście i ſposobem obowiązuiącym wſzyſtkie Konſtytucye, Prawa Kardynalne i inne ważne Kraiowe uſtawy, które Nayiaśnieysza Rzeczpoſpolita Polſka oſądzi za rzecz potrzebną urządzić i uſtanowić na teraźnieyſzym Seymie Skonfederowanym. Wſzelakoż gwarancya ta nie uſunie prawa czynienia popraw i odmian, które Nayiaśnieysza Rzeczpoſpolia oſądzi bydź potrzebnemi do udziałania w tych materyach na nowym Seymie; gdy iednak Konſtytucya Państwa i Forma Rządu iego muszą iſtotnie wpływać do ſpokoyności Rzeczypoſpolitey tak zewnętrzney iako też wewnętrzney, a przez to ſamo do ſpokoyności Imperium Roſſyiſkiego na zasadzie związków, któremi to Imperium z Polſką ſprzymierzyło ſię, i gdy oprócz tego nieſzczęśliwe doświadczenie aż nadto Polaków nauczyło, iak dalece ſą okropne ſkutki nagłych w uſtanowioney Formie Rządu odmian; Przeto Nayiaśnieyszy Król JMć i Nayiaśnieysza Rzplta obowiązuią ſię z ſwoiey ſtrony tymże uroczyſtym i obowiązuiącym ſpoſobem, nieprzyſtępować ani uſkuteczniać żadney z takowych odmian, ani żadney z podobnych popraw, w Formie Rządu uſtanowić ſię maiącey, chybaby za znieſieniem ſię i porozumieniem Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymości Wſzech Roſſyi, iey Naſtępców i Dziedziców.

ARTICLE XVI.

Pour mettre de le dernier ſceau à ce ſyſtême d'Alliance étroite & d'union indiſſoluble, & pour le faire apprécier à chaque individu en particulier, autant qu'il eſt reconnu utile & ſalutaire, les deux Hautes Parties Contractantes, Sa Majeſté l'Impératrice de toutes les Rusſies, & Sa Majeſté le Roi & la Sérénisſime République de Pologne, conviennent, que de-

ARTYKUŁ XVI.

Ażeby ugruntować naymocniey to Syſtema Alliansu ściſłego i związku nierozerwanego, i dać poznać cenę onegoż każdemu w ſzczególności, ile to ieſt uznane za użyteczne i zbawienne, obiedwie Nayiaśnieyſze kontraktuiące ſtrony, Nayiaśnieyſza Imperatorowa Jeymć Wſzech Roſſyi i Nayiaśnieyszy Król JMć, tudzież Nayiaśnieysza Rzeczpoſpolita Polſka,

deformais, tous les Gentilshommes Polonois dans l' Empire de Rufsie, & tous les Gentilshommes Ruffies, dans les Domaines de la dite République, jouiffent dans les Etats refpectifs des deux Hautes parties Contractantes, des mêmes droits, avantages, Priviléges & Prérogatives, dont jouiffent á préfent, ou jouiront à l'avenir les Gentilshommes Nationaux de chacun de ces deux Etats; bien entendu, que les Gentilshommes Ruffes ne deviendront habils à poffeder des emplois civils en Pologne, qu'après avoir acquis & poffédé en Pologne, des biens fonds, prété le ferment de fidélité au Roi & à la République, d'aprê les Loix du Pays, & que les exceptions relatives à la Religion feront observées, ainfi qu'il eft ftipulé, par le Triaité de 1773. & 1775.

ARTICLE XVII.

A la fuite de l'Article précedant & en exécution de la promeffe, que les Hautes Parties Contractantes fe font faite réciproquement, dans le Traité de Grodno, de concourir le plutôt poffible, à des arrangemens relatifs au Commerce, Sa Majefté Impériale de toutes les Ruffies, & Sa Majefté le Roi & la Séréniffime République de Pologne, vu l'amitié étroite & l' union intime, qui doit s' établir & fe confolider à jamais, entre les deux Nations, à la fuite du préfent Traité, voulant que toutes les Claffes de leurs Sujets refpectifs participent aux avantages qui y font ftipulés, conviennent, que le bienfait accordé à la Nobleffe des deux Nations, par l'Article précédent, foit étendu, dans le même fens, aux Marchands des deux Etats, de maniére que tous les Marchands Polonois dans l'Empire de Ruffie, & tous les Marchands Ruffes, dans les Domaines de la République de Pologne, jouiffent dorênavant, dans les Etats refpectifs des deux Parties Contractantes, des mêmes droits, avantages, Priviléges & Prérogatives, dont jouiffent à préfent, on jouiront à l' ave-

fka zgadzaią fię, ażeby napotym wfzyfcy Szlachta Polfcy w Imperium Roffyifkim, i wfzyfcy Szlachta Roffyifcy w Krajach Rzeczypofpolitey, używali nawzaiem w obudwóch Nayiaśnieyfzych ftron kontraktuiących Pańftwach, tychże famych praw, użytków, Przywileiów, i Prerogatyw, iakowych używaią teraz lub będą używać napotym Szlachta rodowita każdego z tych dwóch Pańftw; z tym iednakowoż warunkiem, że Szlachta Roffyifka w ten czas dodiero będzie mogła pofiadać Urzędy Cywilne w Polfzcze, kiedy nabędzie i pofiadać będzie Dobra w Polfzcze, kiedy przyfięgę wierności Królowi Jmci i Rzpltey wykona, podług Praw Kraiowych i że excepcye względem Religii zachowane będą podług opisu Traktatu 1773. i 1775. Roku.

ARTYKUŁ XVII.

Na fundamencie Artykułu poprzedzaiącego, i końcem dopełnienia przyrzeczenia, nawzaiem fobie przez Nayiaśnieyfze Kontraktuiące ftrony uczynionego w Traktacie Grodzieńfkim, ażeby nayprędzey z obopolnie przyftąpić do urządzeń Handlu tyczących fię, Nayiaśnieyfza Imperatorowa Jeymć Wfzech Roffyi i Nayiaśnieyszy Król Jmć i Rzplita Polfka na fundamencie przyiaźni ścifley i związku nierozerwanego, które maią fię ugruntować i umocnić na wieczne czasy między dwóma Narodami po zawarciu ninieyszego Traktatu, chcąc ażeby wfzyftkie Klaffy wzaiemnych ich Poddanych, umówionych w nim używały korzyści, zgadzaią fię, ażeby dobrodzieyftwo Szlachcie obudwóch Narodów powyżfzym Artykułem nadane, rozciągało fię w tymże famym rozumieniu i do Kupców obudwóch Pańftw, tak dalece, ażeby wfzyscy Kupcy Polscy w Imperium Roffyifkim, i wfzyscy Kupcy Roffyifcy w Kraiach Rzplitey Polfkiey, używali napotym nawżaiem w obudwóch Kontraktuiących ftron Pańftwach tychże famych Praw, użytków, Przywileiów, i Pre-

avenir les Marchands de chaucun des deux Etats, bien entendu, que ces Marchands seront assujettis à toutes les loix & charges de Commerce & de Bourgeoisie actuellment existantes, & qui seront promulgées à l'avenir dans les Etats respectifs, les Hautes Parties Contractantes voulant, que la Déclaration solemnelle, contenue dans cet Article, embrassant par une disposition générale, toutes les stipulations, qui auroient pû être détaillées dans un Traité à part tiennat lieu du Traité de Commerce, qu'Elles s'étaient engagées à conclure à cette occasions. Si néanmoins, il arrjvoit à l'avenir quelque cas de Commerce, qui exigeroit, pour l'utilité réciproque des deux Etats, des stipulations plus détaillées, cet Article leur servira de bâse générale.

i Prerogatyw iakowych teraz używaią, lub będą napotym używać Kupcy każdego z tych dwóch Państw, z tym iednakowoż warunkiem, że ciż Kupcy będą podlegać wszystkim prawom i ciężarom Handlowym i Mieyskim, tak teraz exystuiącym, iako i tym, które w dalszym czasie w obudwóch wzaiemnych Państwach będą publikowane, gdyż Nayiaśnieysze Kontraktuiące Strony chcą, ażeby uroczyste w tym Artykule zawarte oświadczenie, obeymuiąc przez ogólne ułożenie wszystkie, któreby w osobnym Traktacie mogły bydź wyszczególnione umowy, zastępowało mieysce Traktatu Handlowego, który Nayiaśnieysze Kontraktuiące Strony obowiązały się były zawrzeć przy tey okazyi; ieżeliby iednak zdarzył się w przyszłości iakikolwiek przypadek, któryby wymagał dla potrzeby wzaiemney stypulacyi obszernieyszych, ten Artykuł będzie służył za zasadę generalną.

ARTICLE XVIII.

Le Présent Traité sera ratifié par le Roi, en Son Nom, au Nom de la Sérénissime Republique de Pologne & des Etats assemblés en Diète Confédérée, & les Ratifications en seront échangées, dans l'espace de six semaines, ou plutôt, si faire se peut, même aprés la Diéte actuelle finie.

En foi de quoi, Nous les Plénipotentiaires & Commissaires spécialement députés & autorisés, pour la conclusion de ce Traité, l'avons signé & 'y avons apposé les Cachets de nos Armes.

Conclu & signé à Grodno, le 5/16 Octobre 1793.

Par ordre exprés des Etats Nous signons.

LS.) *Jaques de Sievers* LS.) *J. P. Massalski Evêque de Vilna President.*

LS.) *Albert Skarszewski Evêque de Helm:*

ARTYKUŁ XVIII.

Ninieyszy Traktat będzie Ratyfikowany przez N. Króla Jmci Imieniem Nayiaśnieyszey Rzeczypospolitey i Stanów na Seym zgromadzonych, i Ratyfikacye onegoż będą zamienione w przeciągu sześciu tygodni, lub też prędzey, ieżeli to bydź może, chociażby po zakończeniu Seymu teraźnieyszego. Dla tym większey wiary, My Pełnomocnicy i Kommissarze, szczególnie do zawarcia tego Traktatu wyznaczeni i umocowani, podpisaliśmy go i rodowitemi Pieczęciami, naszemi stwierdziliśmy. Działo się w Grodnie dnia 5/16 8bra 1793.

Z wyraźnego rozkazu Stanów Seymuiących, podpisuiemy.

LS.) *Jakób de Sievers* LS.) *J. Xżę Massalski Biskup Wileń: Prezyduiący.*

LS.) *Woyciech Skarszewski Biskup Helmski.*

LS.) Joseph Kosſakowſki Evêque de Livonie.
LS.) Michel Prince Radziwill Palatin de Vilna.
LS.) P. Ożarowſki Caſtel: de Woynicz.
LS.) Joseph Oborſki Caſtellan de Ciechanow.
LS.) Frideric Moſzyńſki Grand Maréchal de la Couronne.
LS.) Louis Tyſzkiewicz G. M. du G. D. de L.
LS.) Simon Corv: Koſſakowſki G. General du Gr: D. de Litt.
LS.) Ant: Pce Ord: Sułkowſki G. Chan: de la Couronne.
LS.) Caſimir Conſtantin Cte de Plater Chancelier de Lithvanie.
LS.) Michel Comte Ogińſki Grand Treſorier du Grand Duché de Litt:
LS.) Joseph Zabiełło Het: du Grand Duchè de Lit
LS.) Theophil Załuſki Treſorier de la Couronne.
LS.) Antoine Dziekońſki Tres: de la Cour: du Grand Duché de Lit.
LS.) Joseph Comte Ankwicz Nonce du Palanat de Cracovie.
LS.) Conſtantin Jankowſki Nonce du Palatinat de Sandomir Deputé.
LS.) Francois Kunicki Cham: & Nonce de la terre de Helm.
L.S.) Xavier Walewſki Nonce de Volyn:
LS.) Thadée Staniſzewſki Nonce de Masovie Deputé de Czerſk.

LS.) Jean Oſtrorog Comte du St. E. R. Nonce & Deputé de Czerſk.
LS.) Stanislas Bielińſki Nonce de Varsovie Marechal de la Diete.
LS.) Stanislas Klicki Nonce de Varsovie Deputé
LS.) Etienne Zambrzycki Chevalier de l' Ordre de St. Stanislas Nonce de Nur Deputé

Ma-

LS.) Jozef Koſſakowſki Biſkup Inflantſki.
LS.) Michał Xżę Radziwiłł Woiew: Wileń:
LS.) P. Ożarowſki Kaſztelan Woynicki.
LS.) Jozef Oborſki Kaſztelan Ciechanowſki
LS.) Franciſzek Moszyńſkii Marszałek W. Kor:
LS.) Ludwik Tyſzkiewicz Mar: W. W. X. Litt.
LS.) Szymon Korwin Koſſakowſki Hetman W. W. X. Lit.
LS.) Antoni Xżę Ordynat Sułkowſki Kanclerz W. Kor:
LS.) Kazimierz Konſtantyn Hrabia Plater Podkanclerzy Lit.
LS.) Michał Hrabia Ogińſki Podſka: W. W. X. Lit.
LS.) Jozef Zabiełło Het: Polny W. X. Lit.
LS.) Teofil Załuſki Podſkarbi Nadw: K.
LS.) Antoni Dziekońſki Podſkarbi Nadw: Lit.

LS.) Jozef Hr: Ankwicz Poseł Wdztwa Krakowſkiego.
LS.) Konſtantyn Jankowſki Poseł Wdztwa Sandom: Deputowany

LS.) Franciszek Kunicki Podkom. i Poseł Ziemi Chełmſkiey.
L.S.) Xawery Walewſki P. Wołyńſki.
LS.) Tadeusz Staniszewſki Poseł Xſtwa Mazowieckiego z Ziemi Czerſk: Deputowany.
LS. Jan Oſtrorog Hr. S. P. R. Poseł Czer: Deputowany.
LS.) Stanisław Bielińſki Poſeł Warſzaw: Marszałek Seymowy.
LS.) Stanisław Klicki Poseł Warſz: Deput.
LS) Szczepan Zambrzycki Kawaler Orderu S. Stanisława, Poseł Nurſki Deputowany.

Ma-

LS.) *Mathieu Zyniew Staroste de Berzniki Nonce de Grodno.*
LS.) *Michel Koſſakowſki Nonce de Kowno Cheff du 3me Regiment du Grand Duché de Litt.*
LS.) *Louis Giełgud Nonce de Samogitie Cheff du 7me Regiment du Grand Duché de Lith:*
LS.) *Michel Łopott Chevalier des Ordres de Pologne & de Malthe Nonce de Nowogrodek & Deputé.*

LS.) *Mateusz Zyniew Stta Berzn: Poseł Grodzieńſki.*
LS.) *Michał Koſſakowſki Poseł Kowień- Szef 3go Regimentu W. X. Litew.*
LS.) *Ludwik Giełgud Poseł Zmudzki Szef 7go Regimentu W. X. Lit.*
LS.(*Michał Łopott Kawaler Orderów Polſkich i Maltań: Poseł Nowogr: Deputow.*

Ideo Nos Rex, annuendo consensui & Votis Sereniſſimorum Statuum Regni & Reipublicæ Poloniæ in Comitiis præsentibus congregatis, ſupra exaratum Tractatum, Amicitiæ, unionis perpetuæ & defenſionis reciprocæ, in omnibus ſuis Articulis & clauſulis approbamus & ratificamus, verbo Noſtro Regio ſpondentes, pro Nobis & ſub nexu Confæderationis Sereniſſimis congregatis Statibus Regni Poloniæ & Magni Ducatus Lithvaniæ, Nos & Succeſſores Noſtros, iſtum Tractatum plenarie & in ævum ſacroſancte manutenere & adimplere velle, nec unquam permiſſuros, ut quandocunque ſub quovis titulo vel prætextu illi contraveniatur; In quorum fidem Nos hance Ratificationem hujus Tractatus amicitiæ unionisque perpetuæ, & reciprocæ defenſionis, manu noſtra ſubſcriptam ſigillo Diplomatico Regni, & Magni Ducatus Lithvaniæ communiri juſſimus. Dabantur Grodnæ durantibus Comitiis die 14. 9bris Milleſimo Septingenteſimo Nonageſimo Tertio, Regni vero Noſtri Trigeſimo Anno.

STANISLAUS AUGUSTUS REX. (LS.)

Antonius Princeps Sułkowſki Supr. Reg: Canc: (LS.)

Caſimirus Conſtant: Comes Plater Pro-Cancell: M. D. L. (LS.)

Wyſłanie Wielkiego Poſelſtwa do Dworu Roſſyiſkiego.

33. CHcąc przekonać Nayiaśnieyſzą Imperatorową Wſzech Roſſyi, iak daleko Naród Polſki ceni związki Allianſu wieczyſtego, tak dawno upragnionego, a dziś ſzczęśliwie dopełnionego, ſtanowiemy ninieyſzym Prawem, wyſłać Wielkie Poſelſtwo do Dworu Roſſyiſkiego z iednego Miniſtra *Status* złożone; którego My Król za zgodą i zaleceniem Stanów nominować będziemy, dla którego WW. Pieczętarze wygotuią Inſtrukcye ſtołowne do życzenia i potrzeb Narodu, iak nayprędzey, i Nam Stanom do approbaty przynioſą.

Do tego Poſelſtwa nominowany przez Nas Króla W. Tyſzkiewicz Marſzałek W. W. X. Lit.

Zalecenie WW. Pieczętarzom

34. MY Król wraz z Stanami Skonfederowanemi Seymuiącemi zalecamy WW. Pieczętarzom Oboyga Narodów, aby Miniſtrom przy Boku Naſzym będącym Zagranicznym, Allians zawarty pod dniem

16. 8bris Roku 1793. z Nayiaśnieyszą Imperatorową Jeymością wszech Rossyi i z Jey Imperium *Officiose* kommunikowali, Ministrom zaś Naszym u Dworów postronnych będącym, wolą Nas Króla i Seymuiących Stanów przesłali, aby ci na żądaney Audyencyi o zawarciu takowego Allianſu wieczystego z Rossyą, Monarchom *respectivè* u których rezyduią, oznaymili.

Wyznaczenie WW. i UUr. Kommissarzów do Demarkacyi z Dworem Rossyiskim i Berlińskim.

35. POnieważ na mocy Traktatów odgraniczenie Kraiów Rzpltey, i każdemu z Państw Rossyiskiego i Pruskiego, podług Konwencyi Petersburskiey, i podług specyfikacyi mieysc pewnych, a w Traktatach wymienionych uskutecznione bydź musi na następuiącą w Roku 1794. Wiosnę; zakończenie zaś rychleysze Demarkacyi z Dworem Petersburskim dla rozciągłey Granicy, dwóch oddzielnych Kommissyi potrzebuie, z tych przeto powodów, My Król wraz z Skonfederowanemi Stanami, do odgraniczenia od Wyszogrodka do Nieświeża za Kommissarzów

Z SENATU.

W. Leduchowskiego Kasztelana Lubaczewskiego.

Z STANU RYCERSKIEGO.

UU. Kunickiego Chełmskiego
Cieszkowskiego)
Walewskiego) Wołyńskich.
Willamowskiego Zakroczymskiego Posłów.

Za Sekretarza do teyże Kommisiyi
Ur. Zambrzyckiego.

Za Kommissarza i Geometrę
Ur. Rokossowskiego Posła Bełzkiego.

Do Kommissyi drugiey, od Sciany Rossyiskiey od klina Kurlandyi przytykaiącego się do Dźwiny, aż do Nieświeża

Z SENATU.

W. Szczyta Kasztelana Brzeskiego Lit.

Z STANU RYCERSKIEGO.

UUr. Łopacińskiego Sstę Mścisławskiego.
Xcia Alexandra Ponińskiego Zakroczymskiego
Zaleskiego Lubelskiego
Kulwieca Oszmiańskiego, Posłów.

Za Sekretarza do teyże Kommissyi
Ur. Kahle.

Za Kommissarza i Geometrę
Ur. Gucewicza.

Do Demarkacyi nakoniec z Dworem Berlińskim za Kommissarzów

Z SENATU.

W. Macieia Sobolewskiego Kasztelana Warszawskiego.

Z STA-

Z STANU RYCERSKIEGO.

UUr. Potkańſkiego Sstę Radomſkiego,
Grodzickiego Krakowſkiego,
Kamockiego (
Deſkoura (Rawſkich Posłów.

Za Sekretaza do tey Kommiſſyi
Ur. Antoniego Poniatowſkiego Archiwiſtę Depart: Inter: Zagr.
Za Kommiſſarza i Geometrę
Ur. Sierakowſkiego.

Wyznaczamy. Którzy to Kommiſſarze Rotą naſtępuiącą przyſiądz obligowani będą. „Ja N. Przyſięgam Panu Bogu Wſzechm: w Troycy S. Je„dynemu, iż wyznaczony będąc za Kommiſſarza do uſtanowienia Granic „między Państwami Rzpltey a Dworem N. co do Prowincyi zabra„nych iedynie do Jnſtrukcyi moiey, i dalſzych dyſpozycyi tego Star„ſzeńſtwa, które przez Rzpltą uſtanowione będzie, ſtoſować ſię mam, „od teyże Jnſtrukcyi i dyſpozycyi danych, w żadnym ſpoſobie nieod„ſtąpię, boiaźnią, faworem, daniną, nadzieią iakimkolwiek ſpoſobem „mnie, lub przez ſubordynowane oſoby proponowaną, ani przyiaźnią „uiąć ſię nie dam, owſzem publiczne dobro Oyczyzny przed oczy„ma iedynie maiąc, o iey pożytki uſilnie ſię ſtarać, o wſzyſtkim i o nay„mnieyſzey okoliczności Nayiaśnieyſzemu Królowi i Radzie przy Boku „Jego Nieuſtaiącey donoſić, do tychże Dyſpozycyi referenter zachować „ſię, i nic konkludować bez wyraźney woli, lub naprzeciw wyrazom „Traktatu, nie będę. Tak mi Panie Boże dopomoż, i niewinna Syna Jego „Męka.

A ponieważ żadna Publiczna usługa bez koſztu i znacznych nakładów bydź nie może, która własnych maiątków Obywatelów obciążać nie powinna, przeto My Król wraz z Stanami Skonfederowanemi ſpoſobem w Roku 1775. przez Prawo poſtanowionym dla WW. Kommiſſarzów z Senatu po Złł: Pol: 15,000. dla UUr: Kommiſſarzów Stanu Rycerſkiego po Złł: Pol: 10,000. dla Sekretarzów zaś i Geometrów, po Złł: Pol: 4000. naznaczamy, które Skarby Oboyga Narodów po rozkładzie przez Radę Nieuſtaiącą czynić ſię maiącym, w takiey proporcyi punktualnie opłacać obligowanemi będą, w iakiey proporcyi Expensa Liſty Cywilney ſą udeterminowane *respectivè* Skarbów Oboyga Narodów.

Jnſtrukcya dla WW. i UUr. Kommiſſarzów do Demarkacyi z Dworami Petersburſkim i Berlińſkim wyznaczonych.

36. *1mo.* Wielmożni i Urodzeni Kommiſſarze Rzeczypoſpolitey do rozgraniczenia z Dworami wyznaczeni, będą mieli Plenipotencyą do tego Dzieła z Kancellaryy Pieczętarſkich ſobie wydaną, którą zamienią za Plenipotencyą Jchmość Panów Kommiſſarzów Potencyi graniczyć maiącey; ieżeli ią uznaią bez defektów uwłaczaiących powadze Nas Króla i Rzeczypoſpolitey, niemniey ieżeli Kommiſſarze wyznaczeni przez Potencye w równey Kommiſſarzom Polſkim będą doſtoyności.

2do Ta równość będzie ſię rozumiała na tym, ażeby ze ſtrony Sąſiedzkiey byli wyznaczeni Kommiſſarze z Generał-Leytnantów, Generałów Majorów, Szambellanów, Konſyliarzów Stanu i Pułkowników.

3tio. WW. i UUr: Kommiſſarze Rzplitey, powinni będą po donieſieniu ſobie przez Kanclerza w Radzie umieszczonym w iakim czaſie i

na którym mieyscu znaydować się będą Kommissarze od tego Dworu wyznaczeni, z którym Demarkacya następować ma, na ten sam czas i na to mieysce ziechać, a w przypadku kiedyby przybyłych Kommissarzów z drugiey strony nie zastali, dadzą im znać, że przyiechali, i że czekaią przybycia Jchmciów, końcem zaczęcia roboty.

4to. Mieysce ziazdu dla Kommissarzów z oboiey strony będzie dla iedney z obu Kommissyi od ściany Polskiey z Rossyiską Wyszgrodek, a dla drugiey Druia, Kommissya zaś od ściany Pruskiey ziechać się będzie obligowaną do Częstochowy.

5to. Artykuł Traktatu Cessyów w obiekcie Granicy, o którą rzecz będzie, iako też Noty i odpowiedzi wszelkie Ministeryalne do Granicy regulujące się, nie mniey Mappy do wyświecenia Granicy zdatne, zabiorą z sobą Jchmć Panowie Kommissarze, a Summaryusz tego wszystkiego co wezmą podpisany przez pierwszego z porządku, zostawią w rękach Kanclerza Lit: stosownie do Granic z Rossyą, a Kanclerza Koronnego stosownie do Granic z Prussami.

6to. Na mieyscu *termini a quo* pilnie rozpatrzą się w Mappie sobie daną bydź maiącey, i podług oznaczenia na niey stosownie do Traktatu Cessyi, Dukt prowadzić starać się będą, trzymaiąc się ściśle takiey tylko wężykowatości w dyrekcyi prostey od mieysca do mieysca w Traktacie wyrażonego, aby takowe odstępowanie od Linii prostey nie nastąpowało, iak szczególnie w tych mieyscach, gdzieby drobne Obywatelów Possessye z szkodą i niewygodą Właścicielów podzielone bydź musiały, oraz ażeby słuszna kompensacya dla Państw wzaiemnie odgraniczaiących się w takowych buchtach Granicznych była uważaną.

7mo. Gdziekolwiek mieysca w Traktacie Cessyi są wyrażone, a cyrkumferencya *Territorii* takowego mieysca nie iest wyraźnie w punkcie Traktatu determinowaną, tam wszędzie JPP. Kommissarze za *Territorium* Miasta bądź Miasteczka, bądź Wsi nie więcey zaymować będą, iak po Granice Gruntów Miasta, Miasteczka lub Wsi właściwych.

8vo. Gdzie bez znaczney krzywdy własności Rzpltey wężykowatość w prostey dyrekcyi od mieysca do mieysca Traktatem determinowanego, będzie mogła bydź Rzeką albo Rzeczką determinowana, ile możności, odbiegać od przystania na taką Granicę pewną JPP. Kommissarze nie będą, gdzie zaś w Traktacie wspomniona iest Rzeczka lub Rzeka, tey wszędzie koryto będzie aktualne za Granicę wzięte, nie zaś starych Rzek łożyska.

9no. WW. i UUr: Kommissarze Akt Graniczny iak nayakkuratniey i wiernie opiszą, i żeby tenże sam w słowo do słowa Jchmć Panowie Kommissarze drugiey strony przepisali, dopilnuią; W tym zaś Akcie wszystkie Rzeki graniczne, Rzeczki, Wsie, Miasta, Uroczyska nad niemi leżące, do którey strony należeć maią *specifice* opisać, znaki graniczne, gdzie tego będzie potrzeba, zakopać, kopce albo wały usypać, słupy murowane, albo Kamienne rozkazać wystawić powinni będą sumptem Publicznym.

10mo. W tym Akcie ostrzegą używanie brzegów czyli do przeiazdów, czyli do Młynów na Rzekach nie spławnych, zostawuiąc na swoim mieyscu Młyny na Rzekach nie spławnych acz granicznych i przewozy, które mieć każda strona na swoim brzegu będzie mogła niesprzecznie na traktach.

11mo. In casu niezgody między Kommissarzami Stron Graniczących, osobliwie ieżeliby między WW. i UUr. Kommissarzami Rzplitey była różność zdania tak w tłumaczeniu myśli Traktatu *Cessionis*, lub Dokumentów granicznych produkowanych, iako też w przypadku, izby ieden lub więcey przeciwko większości swych Kollegów przywiązywać się do zda-

zdania Kommiſſarżów obcych chciał, takowe okoliczności pzez Sztaffety Nam Królowi w Radzie doniesione będą, z opisaniem dokładnym kweſtyi, i podług Rezolucyi, którą za zdaniem Rady przesyłać będziemy w myśli Traktatów i ninieyszey Inſtrukcyi, ciż WW. i UUr. Kommiſſarze poſtąpić obligowanemi będą.

12mo. WW. i UUr: Kommiſſarze Rzpltey Protokuł Czynności ſwoich w ſposobie Dyaryuszu utrzymywać będą, i przy rozgraniczeniu, każdy do tego Protokułu zdanie ſwoie Ręką własną podpisane, w przypadku różności poda, a P. Sekretarz Kommiſſyi te zdania przy Protokule konſerwować będzie, który to Protokuł z Annexami po zakończonym Rozgraniczeniu, do Metryk oddany bydź ma; Kommiſſarze zaś na zagadnienia wſzelkie iuż Nas Króla w Radzie, iuż tym bardziey w Seymie do odpowiedzi obligowanemi będą.

13tio. Jak nayczęſtſze Rapporty przez Poczty Ordynaryine, a w potrzebie przez Sztaffety WW. i UUr: Kommiſſarze o czynnościach ſwoich, i zgodnym lub niezgodnym poſtępku w nich, donoſić będą Radzie Nieuſtaiącey pod Adreſem Kanclerza w teyże umieſzczonego, Expensa zaś na Pocztę i Sztaffety, przez Skarb Publiczny zaſtąpione będą.

Plenipótencya dla WW. i UUr: Radę Nieuſtaiącą przy Boku Naszym ſkładaiących do zakończenia Umów Traktatowych z Dworami Roſſyiſkim i Pruſkim rozpoczętych.

37. POnieważ przed konkluzyą Seymu, niepodobnym ieſt, ażeby WW. i UUr. Deputowani do traktowania z Dworami Roſſyiſkim i Pruſkim wyznaczeni, pod okiem Naſzym mogli zakończyć ułożenia Artykułów oſobnych, co do handlu, i ſzczególnieyſzych ſtypulacyi, oſtrzeżonych pryncypalnemi Ceſſyi Traktatami; przeto My Król wzaz z Rzpltey Skonſederowanemi Stanami moc nadaną ſzczególney Deputacyi, która obiektem Traktatowych umów dotąd zatrudniała ſię, przenaszamy, i wlewamy na WW. i UU. Radę przyſzłą przy Boku Naſzym Nieuſtaiącą ſkładać maiących; którym to Konſyliarzom przyſzley Rady daiemy moc i władzę zupełną tak wchodzenia w wſzelkie rozmowy, umówy, i układy z JW. Ambaſſadorem Roſſyiſkim, i Jmć Panem Miniſtrem Pruſkim, iako też układania, ſtanowienia, konkludowania i podpisywania tego wſzyſtkiego, co ku naytrwalſzemu i nayłepiey upatrzonemu Dobru Krajowemu uznaią ciż bydź użytecznym, niemniey zgadzaiącym ſię z potrzebą iſtotną i prawdziwym intereſſem Państw Naſzych i Rzplitey, obiecuiąc Naſzym ſłowem Królewſkim i naywyżſzey Stanów Seymuiących Władzy, iż cokolwiek zwyż wymienieni WW. i UU. Konſyliarze Rady przy Boku Naſzym Nieuſtaiącey, w obiekcie Artykułów oſobnych względnie handlu i udzielnych ſtypulacyi, w myśli Traktątów iuż podpiſanych i ratyfikowanych, ſtoſownie oraz do Inſtrukcyi Deputacyi daney zrobią, ſkonkluduią, uſtanowią, i podpiſzą; to wſzyſtko, iako wypływaiące z pierwſzego umocowania Naſzego, My Król przyiąć, i za ratyfikowane, iuż trzymać, oraz do exekucyi przyprowadzić przyrzekamy.

ARTYKUŁ III.

Akt Konfederacyi Grodzieńſkiey, Osoby na Sędziów Seymowych, i Rezolucye oddzielnie zapadłe względem Sancytów. —

Akt Konfederacyi Seymu Skonfederowanego Grodzieńſkiego pod Laſką JW. Staniſława Bielińſkiego Marszałka Seymu tegoż w Zamku J. K. Mci Grodzieńſkim na Dniu 15. Mieſiąca Września 1793. Roku podpisami Nayiaśn- Króla Jmci i niżey wyrażonych ſtwierdzony.

1. MY Rady Duchowne i Swieckie Korony Polſkiey i W. X. Lit: Senatorowie, Miniſtrowie i Poſłowie na Seym teraźnieyszy Wolny Grodzieńſki, Uniwersałem J. K. Mci zgromadzeni, widząc, iż ſkołatany Naród wewnętrznemi i zéwnętrznemi rozruchami, znayduie ſię w tym ſtopniu ſpokoyności, iż zdolnym ieſt władzę Prawodawczą i nayWyższą Rządową w Seymie ninieyszym, ſam przez ſiebie piaſtować, a zacząwszy iuż Obrady Seymowe pod haſłem Konfederacyi Generalney, maiąc na czele Króla Jmci P. N. M. Konfederacyą Generalną O. N. (w nayzbawiennieyszych zamiarach dla Oyczyzny) pod Targowicą dnia 14. Maia 1792. Roku związaną, rozwiązuiemy; i wſzelkie iey tak Sądowe, iako Cywilne Juryzdykcye od pierwszego Października Roku bieżącego za uſtałe deklaruiemy. Akta wſzelkie dopiero rozwiązaney Konfederacyi oddzielnie każdego Narodu wraz z Summaryuſzami do Metryk *reſpectivè* Koronney i Litewſkiey *in ſpatio* tygodnia złożone mieć chcemy, Akta zaś złączone O. N. przez Marſzałków obudwóch podpiſane, podobnież z Summaryuſzem w Metryce Koronney złożone będą, z warunkiem Extraktów darmo dla W. X. Lit: Takowe Akta czyli *Sancita* uważaiąc iako Uſtawy władzy Rządowey, exekucyą ſwoię mieć maiące, nie odeymuiemy bynaymniey przyzwoitey Seymowi teraźnieyszemu i naſtępnym mocy odmienienia lub uchylenia takowych Sancitów, któreby odmiannie z woli Seymu podpadały, lub w partykularnych intereſſach zaſkarżone były. Końcem zaś rozpoznania ſkarg takowych, wyznaczamy Deputacyą, z przyzwoitym iak niżey oney opisem. Że zaś Obrady nasze przy rozwiązaniu Konfederacyi Generalney O. N. równie ściſłego ku uſtanowieniu, utrzymaniu, i uſtaleniu Formy Rządowey, zupełnie z węgłów ſwoich przez zgaſły Rewolucyiny Seym ruſzoney, potrzebuią węzłu, więc tenże na początku Seymu przy doſtoieńſtwie i pod powagą J. K. Mci P. N. M. zaczęty, ninieyſzym Aktem Autentycznym Seymu Naſzego, iak nayſolenniey podpisami rąk naszych zmocniony, a łaſkawym podpisem Nayiaśnieyſzego Króla Jmci P. N. M. upoważniony Oyczyźnie Naſzey podaiemy, i na wieczną pamiątkę w Konſtytucye i do Kſiąg wſzelkich Publicznych do oblaty wnieſiony mieć chcemy, oświadczaiąc, iż cele nasze nie inne, tylko Religią S. Katolicką Rzymſką, tę naygruntownieyszą podporę i Filar Prawowiernego i Wolnego Narodu, tudzież Wolność nam od Przodków naszych zoſtawioną i Prawa nasze w ſamowładztwie Narodowym uſtanawiać ſię maiące, wraz z tą ziemią po tylu klęſkach nam pozoſtaiącą, w wolnym Republikanckim Rządzie, przy Doſtoieńſtwie Królewſkim, i bezpieczeńſtwie poſſeſſyi aktualney, tak Urzędów, iako i wſzelkiey

kiey własności, z całych sił naszych utrzymywać, i do ostatniego kresu życia naszego bronić. Nie chcąc zaś zastanawiać biegu sprawiedliwości przez zatamowanie exekucyi Magistratur, i narażać całego Kraiu na nieporządek, iaki w takowych przypadkach zwykł się praktykować, nim Trybunały za poprzedzaiącą Ustawą Formy Rządu opisane zostaną, i czas rozpoczęcia onych udecydowanym będzie, Sądy Ziemskie w Koronie Juryzdykcyą swoię w dawnym składzie, iaki był przed Seymem 1788. i Formą pod ów czas praktykowaną na dniu pierwszym Października Roku bieżącego rozpoczną. — Litewskie zaś zostaną tak, iak są urządzone przez Konfederacyą W. X. Lit. A też same Sądy, Sprawy tak Sądom swoim, iako i Grodzkim właściwe, sądzić tym czasem będą. Gdzieby iednak przez śmierć lub inny przypadek funkcya osoby Sąd Ziemski składaiącey wakowała, w Koronie Komornik Ziemski przytomny a Przywileiem starszy od drugich, mieysce wakuiące w Sądzie zastąpi, i obowiązek ubyłego pełnić będzie. Konfederacye mieyscowe w każdym Woiewództwie, Ziemi lub Powiecie, wszelkie Akta swoie Sądowe i inne, do Akt Ziemskich oddadzą, a Sprawy w tym stopniu, i z swego zalecenia, iak się znaydą, uważane, przez Sądy Ziemskie ukończone bydź maią. — Akta zaś Sądowe *Ultimae Instantiae* O. N. tam gdzie z Prawa Akta Trybunałów znaydować się powinny, złożone będą. Że zaś Konfederacye nie wszystkie, tak Koronne, iak i Litewskie, porachunki Furażów zakończyły, i wypłatę onych zyskały, mieć chcemy: aby tam, gdzie ieszcze porachunki nienastąpiły i kwity nieoddane zostały, tak te porachunki, iako i kwity, do swoich *respective* Ziemstw i Powiatów O. N. Konfederacye pooddawały, końcem uskutecznienia przez też Ziemstwa satysfakcyi należney dla Obywatelów. — Gdzie zaś, lub przez Konfederacyą, lub przez kogozkolwiek, ta należąca dla Obywatelów zapłata odebraną została, takowa w Kancellaryi Ziemskiey ma bydź złożona, podobnież końcem uczynienia przyzwoitey każdemu satysfakcyi, czego dozor i dochodzenie prawne Ziemstwom Oboyga Narodów zlecamy, obowiązuiąc one do dania z tego sprawy w Kommissyach Skarbowych *respective* Oboyga Narodów. Seym teraźnieyszy nie dłużey, iak naydaley do ostatniego Października *inclusive* Roku bieżącego trwać maiący, iako w zamiarach nayzbawienniejszych Rzpltey pod Związkiem Konfederacyi utworzoney, tak w tymże Konfederacyi nierozerwanym związku, w Osobach składu swego, Akt ninieyszy w ciągu Seymu tego podpisuiących, i po takowym dopiero podpisie znaydować się mogących, w Izbie Seymowey, i Deputacyach przez Seym wyznaczonych, lub wyznaczać się maiących, a pod Laską Ur: Stanisława Bielińskiego, Seymu ninieyszego Marszałka, przy swoiey udzielności, i pełnomocnictwie, za niewzruszony, aż do czasu swego ukończenia deklaruiemy, a tegoż Marszałka wykonaną iuż przy obięciu Laski Seymowey przysięgą obowiązanego mieć chcemy; końcem zaś przyśpieszenia czynów Naszych Seymowych, wybor Rady Nieustaiącey i innych Magistratur, tudzież wszelkich Kommissyi, i Deputacyi do Examinów, do Nominacyi J. K. Mci na ten ieden raz oddaiemy; Sądy zaś Seymowe, do których i te sprawy należeć maią, któreby przez Seym ninieyszy Konfederacki do niego odesłane były, nieodwłocznie ustanowione mieć chcemy, w tych iakie są dotąd dla Sądów Seymowych opisach, dopóki z ustawy Formy Rządu inne nienastąpią prawidła, do których cały Senat i Ministerium należeć maią, a Prowincye na Sessyach Prowincyonalnych po sześciu Posłów z każdey Prowincyi obiorą, nie includuiąc w to Marszałka Seymowego, z Urzędu do tych Sądów należącego. Nakoniec Deputacya do przyimowania zaskarżeń, stosownie do powyższych opisów, przeciw Sancitom Konfederacyi Generalney

O. N. ſkładać ſię będzie z trzech Senatorów, z trzech Miniſtrów, i z dziewięciu Posłow, po trzech z każdey Prowincyi, iako to- —

Z SENATU I MINISTERIUM.

Przewiel: Skarſzewſki Biſkup Hełmſko-Lubelſki.
WW. Moſzyńſki Marſzałek W. Koronny.
- - Tyſzkiewicz Marſzałek W. W. X. Lit.
- - Ogińſki Podſkarbi W. W. X. Lit.
- - Suchodolſki Kaſztelan Smoleńſki.
- - Oborſki Kaſztelan Ciechanowſki.

Z STANU RYCERSKIEGO.

Z Prowicyi Mało-Polſkiey.

UUr: Ankwicz.) Posłowie Krakowſcy.
- - Mieczkowſki.)
- - Miączyńſki Poſeł Lubelſki.

Z Prowincyi Wielko-Polſkiey.

- - Plichta Poſeł Sochaczéwſki.
- - Grzegorzewſki - Płocki.
- - Xżę Alexan: Ponińſki Poſeł Zakroczym:

Z Prowincyi W. X. Litt:

- - Woyniłowicz Poſeł Nowogr:
- - Szteyn) Posłowie Inflantscy.
- - Jozofowicz)

Która trwaiąc równo z Seymem w komplecie naymniey ſiedmiu Osób pod Prezydencyą pierwſzego z porządku Senatora, lub Miniſtra, na mieyscu od Prezeſa wyznaczonym, przeyrzawſzy obuſtronne zażalenia, i obrony na pismie ſobie podane, opinią *unanimitate* lub *pluralitate* ſwoię uformuie, którą *in casu paritatis* Prezyduiący rozwiąże, i tak uformowaną w każdym czaſie Seymowi pod iego Decyzyą w Protokule na to ſporządzonym przynieſie. — A iako Konfederacyą Targowicką, nie tylko z powodów wyżey wſpomnionych, ale i dla zachodzących w tey mierze żądań wyraźnych Nayiaśnieyſzey Imperatorowey Jeymości Wſzech Roſſyi, oświadczonych w Notach Jey Ambaſſadora, rozwiązać umyśliliśmy, a Seym ninieyszy tyle ważnych zamiarów dla Dobra Oyczyzny Naſzey maiący, bez związku zaręczaiącego ſkutek chęci naszych, zoſtawić nie mogliśmy, przeto w tym iedynie celu Akt ninieyszy utwarzaiąc, ſtwierdzamy go Rąk naſzych dobrowolnym podpisem. — Dan w Grodnie w Zamku Roku 1793. Mieſiąca Września 15. dnia.

STANISŁAW AUGUST KROL.

Ignacy Xżę Maſſalſki Biſkup Wileńſki.
Woyciech Skarſzewſki Biſkup Hełm: i Lubelſki.
Fryderyk Moſzyńſki Marſzałek W. Koronny.
Ludwik Tyſzkiewicz Marſz: W. W. X. Litt:
Antoni Xżę Ordynat Sułkowſki Kancl: W. Kor:
Kazimirz Konſtantyn Hr: Plater Kanclerz Lit:
Michał Ogińſki Podſkarbi W. Lit:
Jozef Zabiełło Hetman Polny W. X. Lit:
Teofil Załuſki Podſkarbi Nadworny Koron:
Antoni Dziekoński Podskarbi Nadworny W. X. Lit.

Piotr

Piotr Ożarowſki Kasztelan Woynicki.
A. Suchodolſki Kaſztelan W. Smoleń:
Jozef Oborſki Kaſztelan C. mp.
Mikołay Ledochowſki Kaſztelan Lubaczewſki.
Staniſław Bielińſki Marſz: Seymu Skonfederow: mp.
Jozef Hrabia Ankwicz Poseł Wdztwa Krakow: mp.
Karol Głębocki Podſtoli i Poseł Wdztwa Krakow: mp.
Kazimierz Mieczkowſki Poseł Wdztwa Krakow:
Szczesny Grodzicki Poseł Wdztwa Krakow:
Antoni Raczyńſki G. M. Poseł Wdztwa Sandom:
Staniſław Ożarowſki Szeff Poseł Wdztwa Sandom:
K. Miączyńſki Pisarz P. Kor: Poseł W. Lubel:
Kazimierz Zaleſki Poseł Wdztwa Lubel:
Alexy Cypryan Plembicz Rokoſſowſki Rot: K. N. Poseł
Wdztwa Bełz: Kaw: Or: S. S.
Tadeusz Pobog Staniszewſki Poseł Czerſki.
Koſſakowski Biſkup K. B. W:
Jan Hrabia Oſtrorog Poseł Czerſki.
Staniſław Klicki Poseł Ziemi Warszaw:
Alexander Xże Poniński Poseł Zakroczymski.
Floryan Junoſza Drewnowski Stol: i P. Łomżyń:
Onufry Oborski Poseł Ziemi Liwskiey.
Szczepan Zambrzycki Poseł Nurski.
Julian Wilamowſki Poseł Ziemi Zakroczym:
Michał Łopott Poseł Wdztwa Nowog:
Floryan Woyniłowicz Poseł Nowogrodz:
Adam Szydłowſki Poseł i Stta Mielnicſki.
Melchior Ołdakowſki Sędzia i Poseł Ziemi Bielſk:
Antoni Kamocki P. P. B. Poseł Rawſki.
Jan Deſkur Poseł Rawſki.
Jgnacy Łada Łobarzewſki Poseł Czerniechow:
Karol Hrabia Skarbek Poseł Ziemi Sochaczew:
Tadeusz Włodek Poseł Ziemi Goſtyń:
Alexander Grzegorzewſki Poseł Płocki.
Wincenty Modzelewſki Poseł Jńflantſki.
Ludwik Fabrycy Poseł W. Czerniechow:
Antoni Pułaſki G. J. W. K. Poseł Wdztwa Wołyń:
Wincenty Hlebicki Jozoſowicz Stta Mer; P. X. Infl:
A. Suffczyńſki Poseł Chełm:
Tadeusz Szemioth Stta Kulczy: Poseł Wołyńſki, *Salva Integritate Reipublicæ.*
Xawery Walewſki Poseł Wdztwa Wołyń:
Antoni Cieszkowſki Poseł Wołyńſki.
Michał Koſſakowſki Podk: i Poseł Kowień: Szeff.
Ludwik Giełgud Poseł Zmudz: Szeff: Reg: 7go.
Jozef Białłozor Poseł X. Zmudz:
Kajetan Cieszkowſki Poseł Wdztwa Bełzkiego.
Auguſtyn Kadłubiſki Poseł Braſł:
Franciſzek Dunin Łaſkarzewſki Poseł Bełzki.
Jan Rudnicki Poseł Braſławſki.
Staniſław Brunów Poseł Upitſki.
Jozef Woyna Orańſki Poseł Wdztwa Bełz:
do tego Aktu przy całości Rzpltey podpisuię ſię.
Fabian Alexandrowicz Szam: J. K. M. Poseł Smol:
Jozef Billewicz Poseł z Xſtwa Zmudz:

Antoni Domeyko Poseł z Pttu Kowień:
Alexander Puzyna Poseł z Xſtwa Zmudz:
Jgnacy Szteyn Sędzia Ziem: Or: Poseł Xſtwa Inflan:
Jozef Chrząſtowſki Podſtoli i Poseł Xſtwa Zmudz:
A. Narbutt Poseł Lidzki.
Staniſław Hrabia Manuzzy Poseł z X. Inflant:
Franciszek Alexandrowicz Poseł Pttu Lidz:
Jozef Szyſzko Sęd: Ziem: Poseł Lidzki.
Benedykt Skinder Poseł Pttu Lidz:
Aurelian Snarſki Poseł Xſtwa Inflant:
Wincenty Gałęzowſki Poseł Wdzwa Lubel:
Adam Kozakowſki Prezyd: Ziem: i P. P. Kowień:
Jozef Hutorowicz Woyſki Oſzmiań: i Poseł.
Adam Skirmunt P. P. P. Pr:
Marek Jozef Tuhanowſki Pos: Nowog: i K. W. X. L.
Jozef Kuczewſki Poseł z Pttu Wiłkom:
Piotr Górſki Poseł Wdztwa Wileń:
Chryzoſtom Nowomieyſki Poseł Pttu Wiłkomir:
Mateuſz Zyniew Stta Berzn: Kaw: Or: S. S. Poseł Grodzień:
Kazimierz Wygonowſki Poseł Wdztwa Brzes: Litt:
Jan Oziembłowſki Sędzia Ziemſki i Poseł Wdztwa Brzeſkiego Litew:
J. Godaczewſki Poseł Trocki, *Salva Integritate Reipublicæ.*

Abym od ciała Prawodawczego nie był odsunięty, nieodſtępny iednak od zdań moich przy całości granic moiey Oyczyzny i iey Prerogatywach uroczyście na teraźnieyszym Seymie oświadczonych podpisuię mnie, Konſtanty Jankowſki Poseł Sand: mp.

Z warunkiem przez JW. Jankowſkiego Poſła dołączonym, podpisuię ſię, Jgnacy Goſławſki Poseł Sandom: mp:

Z warunkiem tymże samym podpisuię ſię, Fr: Xawery Błeſzyńſki Poseł Sandom:

Z warunkiem przez JW. Jankowſkiego dołączonym, podpisuię ſię, Xawery na Stoięſzynie Stoińſki Poseł Wdztwa Lubel: mp.

Z warunkiem wyżey wzmiankowanym podpisuię ſię, J. Rokitnicki P. W. P. mp.

Z warunkiem wyżey wzmiankowanym, podpisuię ſię, Antoni Karſki P. W. P. mp.

Z dodatkiem warunku wzwyż wspomnionego i umieszczonego, iako też referuiąc ſię do tylu zdań i głosów moich, które za całością granic Rzplitey mam i miałem, podpisuię ſię, Szymon Szydłowski P. W. P. mp.

Z dodatkiem warunku wzwyż wspomnionego i umieſzczonego, iako też referuiąc ſię do tylu zdań i głosów moich, które za całością granic Rzplitey mam i miałem, podpisuię ſię, Jozef Kimbar Stol: i P. Upit:

Z warunkiem JW. Jankowſkiego, podpisuię ſię, Jozef Choynowſki Poseł Wizki.

Z warunkiem uczynionym od JW. Jankowſkiego Poſła Sandom: referuiąc ſię do głosów moich przy całości granic Rzeczypospolitey na tym Seymie mianych, podpisuię ſię, Dyonizy Oſtoia z Mikorzyna Mikorſki Poseł X. Maz: Z. W.

Podpisuię ſię z warunkiem powyższym JW. Jankowſkiego Poſła Sandomirſkiego, Kasper Krzywda Bogucki P. Z. W.

Stosuiąc ſię do warunku wyżey przez JW. Jankowſkiego Poſła Sandomirſkiego *circa integritatem* moiey Oyczyzny położonego, i onże iak nayuroczyściey przyimuiąc, referuiąc ſię oraz do zdań i głosów

moich

moich, na teraźnieyszym Seymie oświadczonych, podpisuię ſię, Tadeusz Szymon Bończa Skarzyńſki S. i Poseł Z. Łomz:

Z tymże warunkiem, Jozef Jan z Suchego Łazow Kostka Młodzianowſki Poseł Rożań:

Stosuiąc ſię do powyższych warunków, ten Akt podpisuię, Andrzey Ciemniewſki Poseł Rożań: mp.

W niczym nie odmieniaiąc powyżſzych Salwów, odwołuiąc ſię do głosów moich mianych, zaſtrzegaiąc całość granic, i prerogatywy Stanu Szlacheckiego, J. Krasnodębſki Poseł Ziemi Liw:

Stosuiąc ſię do warunku wzwyż wzmienionego JW. Jankowſkiego Poſła Sandomirſkiego, podpisuię ſię, Stefan Niezabytowſki Poseł Słonim:

Stosuiąc ſię do warunku zwyż wyrażonego JW. Jankowſkiego Poſła Sandomirſkiego, podpisuię, A. Drągowſki P. Z. B.

Stosuiąc ſię do powyższych warunków, podpisuię ſię, Kaz: Plichta Poseł Ziemi Sochaczew:

Stosuiąc ſię do warunku JW. Jankowſkiego, podpisuię ſię, Ludwik Syruć P. Smoleń:

Z warunkami przez JWW. Poſłów Kolegów moich, podpisuię ſię własną ręką, J. Kazimierz Szydłowſki Poseł Ziemi Ciechanow:

Szymon Korwin Koſſakowſki Het: W. W. X. Lit:

Maxymilian Jazdowſki Poseł z Wttwa Wileń:

OSOBY

Które po zaszłym Akcie Konfederacyi Akceſsa w Kancellacyi Ziemſkiey Grodzieńſkiey poczyniły:

Jozef Kulwiec Sędzia Ziem: i Poseł Oſzmiańſki.
Seweryn Bieńkunſki Poseł Oſzmiański.
Ludwik Chodzko Poseł Oſzmiański.
Jozef Bolcewicz Poseł Wilkomirſki.
Jozef Walentynowicz Sędzia i Poseł Wilkomirſki.
Franciſzek Kunicki Podkomorzy i Poseł Ziemi Chełm:
Kanuty Romanowicz Poseł Starodubowski.
Hieronim Szweykowski Szamb: Poseł Starodub:
Tadeusz Czudarski Poseł Słonimski.
Szymon Zabiełło Gen: Leytt: Poseł Wołkowyski.
Dominik Suchodolski Sędzia Ziem: i Poseł Wołkowyski.
Goſtkowski Poseł Ziemi Ciechanowskiey.
Zaleski Sędzia i Poseł Ziem: Drohickiey.
Pudłowski Czesnik i Poseł Ziemi Drohickiey.
Frankowski Podſtaroſta i Poseł Ziemi Mielnickiey.
Buchowiecki Chorąży i Poseł Brzeski Litt:
Podchorski Poseł Wołyński.

Osoby na Sędziow Seymowych wybrane.

z Prowincyi Małopolſkiey.

UUr: Głembocki Krakowski.
Ożarowski Sandomirski
Szemioth Wołyński
Miączyński Lubelski
Orański Bełzki
Ołdakowski Podlaski

Z Prowincyi Wielkopolskiey.

UUr. Karski Płocki.
Choynowski Wizki.
Szydłowski Ciechanowski.
Bogucki Wyszogrodzki
Młodzianowski Rożański
Plichta Sochaczewski.

Z Prowincyi W. Xięstwa Litt:

UUr: Hutorowicz Oszmiański
Godaczewski Trocki.
Puzyna Zmudzki.
Oziębłowski Brzeski Litt:
Syruć Smoleński
Tuhanowski Nowogrodzki Posłowie.

Zalecenie Deputacyi Sancytowey, przyniesienia zaszłych Opiniy na zaskarżone Sancita.

3 Uważaiąc szczupłość czasu do końca Seymu pozostałego, i chcąc przyspieszyć sprawiedliwość dla Osob Sancita Konfederacyi Targowickiey Oboyga Narodów zaskarżaiących, iżby Deputacya do przyimowania zaskarżeń wyznaczona, opinie swoie iuż zapadłe nieodwłocznie przed Nami Królem i Stanami zgromadzonémi złożyła, które to opinie po przeczytaniu w Jzbie, *ad deliberandum* wzięte bydź maią, po wyszłym zaś terminie Deliberacyi, iżby decyzya tychże Opiniy w Stanach Seymuiących przy raz zabranym głósie *unanimitate* albo *pluralitate* następowała mieć chcemy. Niemniey dla dopełnienia zamiaru, ustanowioney od Nas Króla i Stanów Rzeczypospolitey Deputacyi, do roztrząsania zaskarżonych Sancitów Konfederacyi Targowickiéy Oboyga Narodów, a tym samym w celu zbliżenia sprawiedliwości dla stron skarżących, zalecamy teyże Deputacyi, iżby nie czekaiąc odpowiedzi na zaskarżone Sancyta, ieśliby ta w przeciągu dwóch tygodni od daty złożonego zaskarżenia nie była podana od nieprzytomnych tu w Grodnie, a od przytomnych *in triduo*, opinie swoie formowała, i uformowane Nam Stanom Seymuiącym iak nayrychley do decyzyi przyniosła, gdyby zaś Sancita przez Obywatelów zaskarżone, z kończonym się Seymem rezolwowane nie były, względem nich ogólną Rezolucyą wydać determinuiemy na Seymie teraźnieyszym, a zaskarżone dotąd w Sądowych materyach Sancita, dopóty exekucyi mieć nie będą, dopóki przez decyzyą Seymową rozwiązane nie zostaną.

Sprawiedliwość dla Obywatelów Oboyga Narodów skarżących na Sancyta i zyskuiących ich uchylenie.

4 MY Król z Skonfederowanemi Stanami deklaruiemy, iż skoro Sancitum w Stanach Skonfedorowaney Rzeczypospolitey podniesionym zostanie; tym samym pokrzywdzony wraca się do stanu pierwszego, w iakim był, i powodem zapadłey Konstytucyi, nie zważaiąc na Sancitum i Dekreta, z mocy Sancitum otrzymane, do rzeczy lub Possessyi, sobie przez Sancit lub Dekret odiętey, wchodzić może, a to używaiąc Urzędnika sądowego Dekreta i Prawa exękwuiącego, każdego

Woie-

Woiewodztwa *captato quovis tempore*, z użyciem pomocy Woyskowey w przypadku oporu od każdey Kommendy za rekwizycyą Urzędnika dodać się powinney; Co się zaś tycze szkod, i użytków, niemniey win i expensów, do Sądu przyzwoitego odsyłamy. Że zaś dla przéyrzenia Sancitów przez Konfederacyą Targowicką wydanych, i dla dania na zaskarżenie Sancytów opinii Deputacyą wyznaczyliśmy, a dla uwiadomienia Publiczności Summaryusze rozdrukować tychże Sancitów zupełne nakazaliśmy, iedynie tym celem, aby Obywatel i Skarb przemocą i bezprawiem uciśniony w krzywdzie i szkodzie poniesioney, uzyskał sprawiedliwość; ieżeliby w Aktach Konfederacyi Oboyga Narodów do Metryk iuż oddanych, i w takowych Summaryuszach Sancitum iakowe, Instrukcya, lub rezolucya z Konfederacyi Targowickiey wydane, umieszczonemi nie były, takowe kassuiemy i za niebyłe uznaiemy.

Uchylenie Sancytu dla Ur. Młodeckiego wydanego.

5. ODebrawszy od Deputacyi wyznaczoney do roztrząśnienia Sancitów Konfederacyi Generalney, Opinią w Sprawie Ur. Kazimierza Młodeckiego o Oycoboystwo obwinionego i Dekretem Sądu Ziemiańskiego Sandomierskiego, siedzeniem wieży dolney przez rok i Niedziel sześć ukaranego, który to Dekret przez wydane Sancitum uchylony, eliminowany i za nieważny uznany iest, a Inkwizycye i Scrutinia wszelkie spalone; My Król za zgodą Skonfederowanych Stanów stosownie do przyniesioney opinii toż Sancitum zupełnie uchylamy, i za żadne deklaruiemy, zwracaiąc Sprawę do stopnia tego, w iakim po zapadłym Dekrecie Sądu Sandomirskiego została, przy ocaleniu sławy Sądowi temu wyrazami wspomnionym Sancitum pokrzywdzonemu niesłusznie. Że zaś U. Kazimierz Młodecki Dekretem appellacyą ma sobie dopuszczoną; Przeto aby za nieodwłocznym przypozwaniem go przez U. Kulińskiego Instygatora bywszego w Sądzie Ziemiańskim Sandomirskim, sprawę tę popieraiącego, i Sancitum w Deputacyi skarżącego Trybunał Koronny, *ante omnes Causas*, Sprawę tę z Regestru *directi mandati* rozsądził, zalecamy. A gdyby Ur. Kazimierz Młodecki przyzwoitey kaucyi za siebie w Kancellaryi Ziemskiey Sandomirskiey w przeciągu Niedziel dwóch od oblaty tego Prawa nie złożył, po uczynioney rekwizycyi U. Kulińskiego Instygatora, Zwierzchność Woyskowa pomoc Woyskową na stawienie go przed Trybunałem dodać będzie powinna. Chcąc zaś aby nadgroda zasługom, a kara występkom wymierzona była stanowiemy, iż dochodzenie takowey decyzyi Trybunałału, kosztem publicznym bydź ma. Zalecaiąc Kommissyi Skarbu Koronnego, aby za kwitem Ur. Kulińskiego Instygatora, na expensa w tey Sprawie Złł: Poll: dwa tysiące wypłacić rozkazała *salvo Calculo*, które to Złł: dwa tysiące Dekretem Trybunału, z maiątku niegdyś Stanisława Młodeckiego zabitego do Skarbu od Sukcessorów zwrocone bydź maią.

Uchylenie Sancitu Konfederacyi Targowickiey, w interesie Przew: Xięcia Jmci Massalskiego Biskupa Wileńskiego z Ur: Piaseckim.

6. MY Król wraz z Skonfederowanemi Rzplitey Stanami, Sancitum Konfederacyi Targowickiey w interesie Przewielebnego Xięcia Massalskiego Biskupa Wileńskiego z Ur: Piaseckim uchylamy.

Potwierdzenie opinii Deputacyi Sancytowey na rzecz UUr: Paszkiewiczów.

7. MY Król za zgodą Stanów Opinią w Deputacyi Sancytowey w rzeczy między UUr. Paszkiewiczami, a UUr. Kamieńſkiemi zapadłą approbuiemy.

ARTYKUŁ IV.

WYZNACZENIE ROZNYCH DEPUTACYOW Y ZLECENIA TYMZE.

Wyznaczenie Deputacyi do ułożenia Proiektu względem Banków.

1. MY Król za zgodą Seymuiących Stanów w celu napisania naydogodnieyszego do Prawa względem Banków Kraiowych Proiektu, wyznaczamy Deputacyą:

Z SENATU

Przewielebnego Skarszewſkiego Biſkupa Hełmſkiego.
WW. Oborſkiego Kasztelana Ciechanowſkiego.
Platera Podkanclerzego Litt;

Z STANU RYCERSKIEGO.

Z Prowincyi Małopolſkiey.

UUr: Mieczkowſkiego Krakowſkiego,
Szydłowſkiego Mielnickiego.

Z Prowincyi Wielkopolſkiey.

UUr Skarzyńſkiego Łomżyńſkiego
Skarbka Sochaczewſkiego.

Z Prowincyi W. X. Litt.

Zyniewa Grodzieńskiego,
Skirmunta Pińſkiego. Posłów.

Która to Deputacca, ile może bydź naydogodnieyszy Proiekt napisawszy Nam Stanom Seymuiącym do decyzyi przyniesie naydaley w tydzień od daty ninieyszego Prawa. Będzie oraz wszelkie w tey mierze z boku przychodzące Proiekta i uwagi przyimować, i oneż roztrząsać.

Ustanowienie Deputacyi dla ułożenia Proiektu Formy Rządu.

2. CIągłe na Rząd Kraiowy klęſki przeciągiem lat kilku doświadczane, a naywięcey Anarchia, ſkutek nagłey zmiany Praw wſzyſtkich ſtarożytnych Narodu, przymuszaią nareszcie Nas Króla, i Stany Seymuiące, do zwrocenia na bezrząd Kraiowy naysilnieyszego baczenia. Scieśnioney w granicach swoich zbiegiem naygwałtownieyszych okoliczności nieszczęśney Rzeczypospolitey, dać przynaymniey należy Rząd trwały, dogodny, i dosyć swobodny, iżby mieszkaniec Polſkiey Ziemi, mogł

mogł w nim znaydować osłodę, doświadczanych aż dotąd przeciwności. Rządu takowego ustanowienie, będąc w naszey mocy, i naypierwszym naszym obowiązkiem; My Król wraz z Seymuiącemi Stanami ustanawiamy Deputacyą maiącą niezwłocznie tym ważnym zatrudnić się zamiarem. Deputacya ta składać się będzie z czterech Ministrów, to iest: z iednego Ministra, z każdego Departamentu biorąc dwóch z Korony, a dwóch z Litwy, niemniey z iednego Senatora, czterech Posłów, z każdey *respective* Prowincyi, oprócz Marszałka Seymowego z Urzędu do tey Deputacyi wyznaczonego, i niezwłocznie zatrudni się opisem nowey Formy Rządu, i urządzeniem Dykasteryów, Sądów i Urzędów, a nadewszystko Woyska i Skarbu. Do takowey Deputacyi My Król Biskupów, Senatorów i Ministrów nominować będziemy,| a z Stanu Rycerskiego, w liczbie iak wyżey przez głosne podkreślenia listy *in plenis Ordinibus* wybierzemy. W przypadku usunienia się dla słabości zdrowia, któregokolwiek z Ministrów, kollega iego z tegoż samego Departamentu zastąpić iego obowiązanym będzie. Jżby zaś to pożądane dla Kraiu naszego dzieło rychło uskutecznione zostało, zlecamy teyże Deputacyi, aby zagrzana chęcią służenia Oyczyznie, Proiekt Formy Rządu iak można nayrychley Nam Stanom Seymuiącym przyniosła. Każdemu bez excepcyi Obywatelowi wolno będzie do Deputacyi podawać Proiekta swoie, które przez tęż Deputacyą examinowane i decydowane będą. Zadne zaś Proiekta prywatne interessa *directe*, lub *indirecte* obeymuiace, przyięte bydź nie maią. A iako Deputacya do układu Etatu Woyskowego, równie iak i Deputacya do ułożenia Listy Cywilney dokończyć zupełnie Dzieła swego nie mogą, bez stosowania się do ogólnego Planu Rządu, zalecamy przeto tymże Deputacyom, aby Proiekta swoie ułożywszy, one w Deputacyi ninieyszym Prawem ustanowioney, złożyły. — Deputacya mieć będzie za niewzruszone prawidło co do Prowincyi Litewskiey Prawa Unii. Ze zaś My Król wraz z Stanami Seymuiącemi decyzyą Proiektu Rządowego sobie zostawuiemy, tak ostrzegamy, iż Deputacya nie mogąc nic *decisive* lecz tylko *proiective* czynić, gdy Nam swoy takowy Proiekt przyniesie, nie może on bydź inaczey w Prawo zamieniony, aż za zupełną approbacyą naszą, w przypadku zaś niedogodności, do poprawy teyże Deputacyi iż będzie odesłany, oświadczamy.

Deputowani do ułożenia Proiektu Formy Rządu.

3. Z SENATU y MINISTERIUM.

Nominowani przez Nas Króla.

Przewielebny Xże Massalski Biskup Wileński.
WW. Ożarowski Woynicki, (Kasztelanowie.
Oborski Ciechanowski (
Moszyński Marszałek W. K.
Xże Sułkowski Kanclerz W. K.
Ogiński Podskarbi W. W. X. Litt:
Zabieło Hetman Polny W. X. Litt:

Z STANU RYCERSKIEGO obrani.

Z Prowincyi Małopolskiey.

UUr: Jankowski (Sandomirscy.
Raczyński (
Puławski Wołyński
Miączyński Lubelski.

Z Prowincyi Wielko-Polſkiey.

UU. Oſtrorog Czerſki.
- - Skarzyńſki Łomżyńſki.
- - Oborſki Liwſki.
- - Skarbek Sochaczewſki.

Z Prowincyi W. X. Lit:

- - Godaczewſki Trocki.
- - Kimbar Upitſki.
- - Łopott Nowogrodzki.
- - Snarſki Jnflantſki Poſłowie.

Zalecenie Deputacyi do Formy Rządu wyznaczoney.

4. GDy iuż powyżſzym Seymu teraźnieyſzego Prawem zalecone zoſtało WW. Hetmanom W. X. Litewſkiego, i Wmu Regimentarzowi Generalnemu w Koronie ułożyć *projectivè* Etaty Woyſka Oboyga Narodów, zgodnie z potrzebą i ſposobnością, w iakiey Rzeczpoſpolita znayduie ſię, i takowe Etaty chcieliśmy mieć złożone przed Deputacyą do Formy Rządu wyznaczoną; Przeto My Król za zgodą Stanów Skonfederowanych Seymuiących, chcąc ułatwić uſkutecznienie takowego zamiaru, zlecamy teyże Deputacyi, aby z podanych ſobie Etatów uformowała takowe, któreby odpowiadaiąc doſtrzeżoney przez nią ſposobności Skarbów Oboyga Narodów, łatwy ofiarowały Nam przy naſtąpić maiącey decyzyi wybór. Tym końcem Deputacya przyſtępuiąc do takowey zleconey ſobie czynności, za naypierwsze mieć będzie prawidło, aby żaden ułożony Etat nieprzewyższał liczby Piętnaście tyſięcy Woyſka w Obudwóch Narodach, ani nieuſzczuplał onegoż niżey liczby Dwunaſtu tyſięcy; a w układzie Etatów takowych, zachowa Deputacya tę Regułę: iż w Etacie na Piętnaście tyſięcy, położy Ośm tyſięcy na Koronę, Siedm tyſięcy na Litwę, w Etacie na Czternaście tyſięcy, położy Siedm Tyſięcy Sześćſet Oſiemdzieſiąt dziewięć w Koronie, a Sześć Tyſięcy Trzyſta iedynaście w Litwie, w Etacie na Trzynaście tyſięcy położy Siedem Tyſięcy w Koronie, a Sześć Tyſięcy w Litwie, w Etacie na Dwanaście Tyſięcy położy Sześć Tyſięcy Pięćset w Koronie, a Pięć Tyſięcy Pięćset w Litwie, które to Etaty w tey proporcyi, lub inney z dochodów umiarkowaney, zamykać będą w ſobie: Gwardye J. K. Mci, Korpusy Artylleryów, Jndzenierów, tudzież w proporcyi Woyſka Sztaby Generalne Hetmanów, Generałów Jnwalidów, Pieſzego i Konnego Żołnierza; ſposób zredukowania *projectivè* Woyſka przedſięwzięty będzie, albo przez zmnieyszenie generalne w części każdego korpusu, albo też przez zwinienie całkowite niektórych, maiąc oraz baczność, i na Sztab Generalny. Wyrachowana także będzie Summa na zapłacenie Gaż Officyerów, którychby zredukować przypadało, a bez kompenſacyi ſprawiedliwey niezoſtawiemy, które to całe dzieło zakończone w iak nayprędszym czaſie podane Nam do decyzyi bydź ma.

Wyznaczenie Deputacyi do Examinu Rady Departamentu i Deputacyi interessów zagranicznych.

5. GDy Rada Nieuſtaiąca, Departament, i Deputacya Intereſſów Zagranicznych od oſtatniego zakwitowania nieuſprawiedliwiły ſię z czynności ſwoich; przeto My Król z Stanami Skonfederowanemi widząc

dząc

dząc potrzebę wyſłuchania Examinu Rady, i obkalkulowania tegoż Departamentu i Deputacyi, uſtanawiamy Deputacyą, do którey My Król Oſoby nominuiemy:

Z SENATU.

W. Leduchowſkiego Kaſztelana Lubaczewſkiego.

Z STANU RYCERSKIEGO.

Z Prowincyi Mało-Polſkiey.

UUr. Mieczkowſkiego Krakowſkiego.
- - Zaleſkiego Lubelſkiego.

Z Prowincyi Wielko-Polſkiey.

UU. Kamockiego Rawſkiego.
- - Xięcia Ponińſkiego Zakroczymſkiego.

Z Prowincyi W. X. Litt:

UU. Łopotta Nowogrodzkiego.
- - Modzelewſkiego Jnflantſkiego, Posłów.

Examen Magiſtratur Krajowych.

6. Zbliżaiąc ſię do dania Krajowi Naszemu Rządu ſtałego, a dla uſkutecznienia takowego zamiaru, gdy rozpoznać wprzód należy, iaki ieſt ſtan wewnętrznych iego intereſſów, które uſtanowionym do ſprawowania onych Magiſtraturom ſą powierzone; My Król za zgodą Seymuiących Skonfederowanych Rzeczypoſpolitey Stanów uznaiemy potrzebę wyznaczenia Deputacyy trzech, któreby w ściſłe wchodząc roztrząśnienie czynów tychże Magiſtratur, a z tych każda ſkładać ſię będzie z iednego Senatora, lub Miniſtra prezyduiącego, i z ſześciu Posłów po dwóch z każdey Prowincyi, przynioſły Seymowi iak naydokładnieyſzą o wſzyſtkim informacyą. W tym celu My Król z mocy Nam daney przez Akt Konfederacyi Seymowey nominuiemy Oſoby:

1mo. Do Deputacyi która examinować będzie Kommiſſye Woyſkowe Oboyga Narodów, i Kommiſſoryaty.

Z SENATU.

Za Prezyduiącego W. Załuſkiego Podſkarbiego Nadwor: Kor.

Z STANU RYCERSKIEGO.

Z Prowincyi Mało-Polſkiey.

UU. Głębockiego Krakowſkiego.
- - Szydłowſkiego Mielnickiego.

Z Prowincyi Wielko-Polſkiey.

UU. Staniſzewſkiego Czerſkiego.
- - Deſkoura Rawſkiego.

Z Prowincyi W. X. Lit:

UU. Zyniewa Grodzieńſkiego.
- - Skirmunta Pińſkiego. Posłów.

2do. Do Deputacyi examinuiącey Kommiſſye Skarbowe Oboyga Narod:

Z SENATU.

Za Prezyduiącego W. Platera Podkanclerzego Lit.

Z STANU RYCERSKIEGO.

Z Prowincyi Mało-Polſkiey.

UU. Grodzickiego Krakowſkiego.
- - Ożarowſkiego Sandomirſkiego.

Z Prowincyi Wielko-Polſkiey.

UU. Klickiego Warſzawſkiego.
- - Młodzianowſkiego Rożańſkiego.

Z Prowincyi W. X. Lit.

UU. Białłozora Zmudzkiego.
- - Wyganowſkiego Brzeſkiego Lit: Posłów.

3tio. Do Deputacyi examinuiącey Kommiſſyą Edukacyiną Oboyga Narodów i Policyą:

Z SENATU.

Za Prezyduiącego W. Suchodolſkiego Kaſztelana Smoleńſkiego.

Z STANU RYCERSKIEGO.

Z Prowincyi Mało-Polſkiey.

UUr. Zalewſkiego Lubelſkiego.
- - Łobarzewſkiego Czerniechowſkiego.

Z Prowincyi Wielko-Polſkiey.

UU. Choynowſkiego Wizkiego.
- - Zambrzyckiego Nurſkiego.

Z Prowincyi W. X. Lit.

UU. Hutorowicza Oſzmiańſkiego.
- - Modzelewſkiego Inflantſkiego, Posłów.

Które to Deputacye wykonawszy przyſięgę na Rotę Deputowanym do examinu Dykaſteryów Prawem przepiſaną, z wſzelkich Percept i Expens, oraz z całego urzędowania od czasu do którego ſą wyexaminowane przez Deputacye od Konfederacyi Targowickiey wyznaczone, aż do dnia pierwszego Septembris Roku bieżącego, też Magiſtratury wyexaminuią, i iak nayprędzey Nam Stanom Seymuiącym relacyą *de gestis & transactis* tychże Magiſtratur uczynią. Jako zaś rząd Woyſka nie zawsze w mocy Kommiſſyów Woyſkowych Oboyga Narodów zoſtawał, tak Deputacya do ich examinowania wyznaczona, nie tylko ich czynności roztrząsać będzie, ale równie i władnących Woyskiem do dania ſprawy z urzędowania obowiąże, i wſzelkie od nich Rachunki tak Percept, iako i wydatków odbierze. By przeto ninieysze nasze urządzenie ſwóy ſkutek wziąść mogło, autoryzuiemy dopiero wyznaczone Deputacye, aby z Kancellaryi zeszłey Konfederacyi nakazały złożyć przed ſobą Protokuły Examinów, i wſzelkich czynności Magiſtratur iuż odbytych, i z tych treść wyiąwszy, złączyły cały od Roku Tyſiąc Siedmſet Oſimdzieſiąt Szoſtego wyżey wſpomnionych Magiſtratur Examen, w ieden Protokuł, i ten do wiadomości Stanów podały. A iako dla doyścia rzetelnego zaległey ieſzcze Woysku płacy, i Funduszów wſzelkich Kass Woyskowych przez

ſzcze-

ſzczególne Likwidacye, i oſobne Luſtracye Dywizyów, i w nich Korpuſów dłuższego nieco potrzeba czasu, i to przez wyznaczone na mieysca Konſyſtencyów Korpusów Osoby, dopiero dokonane bydź może; Przeto do tak pracowitego, i koniecznie potrzebnego Dzieła wyznaczemy nieodwłocznie oſobną Kommiſſyą, z przepisaną dla niey zupełnie ſtosowną regułą.

Odeſłanie Proiektów od Deputacyi do examinowania Dykaſteryów wyznaczonych, podawanych do Deputacyi Formy Rządu.

7. POnieważ Proiekta od Deputacyi examinuiącey Kommiſſyą Skarbową Koronną, zaſtoſowane bydź powinny do ogólney Formy Rządu pod decyzyą Izby wkrótce przyiść maiącey; Przeto My Król wraz z Skonfederowanemi Rzeczypoſpolitey Stanami, takowe Proiekta wſzyſtkie prócz kwitów dla Dykaſteryów Oboyga Narodów, dla roztrząśnienia i ułożenia onych do Deputacyi Formy Rządowey odsyłamy. Toż ſamo rozumieć ſię ma, i o innych wſzyſtkich Proiektach od Deputacyów do examinowania Dykaſteryów Oboyga Narodów podawanych, które nieinaczey decydowane bydź maią, aż po roztrząśnieniu onych w Deputacyi Formy Rządowey. A co względem takowych Proiektów Deputacya Rządowa uzna bydź z ogólnym dobrem, i pożytkiem Rzeczypoſpolitey, to umieści w Artykułach Rządowych, i pod decyzyą Izby przynieſie, ſtosownie do Prawa Deputacyą Rządową wyznaczaiącego, opinie zaś Deputacyów do examinowania Dykaſteryów wyznaczonych w ſkargach Obywatelskich pod to Prawo nie podpadaią, lecz proſto przez Nas Króla, i Stany decydowane będą. —

ARTYKUŁ V.

Dochodzenie należytości Skarbów O. N.

1. MY Król wraz z Seymuiącemi Rzeczypoſpolitey Stanami maiąc ſobie w ogólności donieſione przyczyny niedoſtatku Skarbów Oboyga Narodów, a pryncypalniey informowani będąc, iż w Kraiach Rzeczypoſpolitey woyskiem obcym zaiętych, tak znaczne pozoſtały z dochodów różnych Rzeczypoſpolitey Skarbowe należytości, które tak w Prowincyach przez woyska Roſſyiskie, iako przez woyska Pruskie zabrane zoſtały; przeto chcąc wiedzieć z naywiększą dokładnością zlecamy Kommiſſyom Skarbowym Oboyga Narodów, aby wyſłali Officyaliſtów do zrobienia zupełnych obrachunków z wſzelkich dochodów Skarbowych zatrzymanych i zaprzeczonych, a po uskutecznieniu takowego zlecenia, ſporządzenie Tabell wyiaśniaiących całą Skarbów należytość, i Nam onych podanie iak nayrychleysze Kommiſſyom Skarbowym Oboyga Narodów nakazuiemy. — Toż ſamo dla doyścia ſwoich należytości, tak z kapitałów Dóbr, i zaległych opłat wynikaiących, i Fundusz Edukacyi kraiowey ſtanowiących, Kommiſſye Edukacyine Oboyga Narodów dopełnić maią. Gdy zaś bez negocyacyi z Dworami, których woyska u Nas konsyſtuią, ſtać ſię to nie może; zalecamy więc WW. Pieczętarzom Oboyga Narodów, aby ci z Miniſtrami tychże Dworów, negocyowali. *1mo.* Iżby

Summy wszelkie pod iakimkolwiek nazwiſkiem Podatków, ſkładek w Kaſsach podatkowych, lub na Reténtach w Prowincyach zabranych pozoſtałe, wylikwidówane, obrachowane i powrocone zoſtały. *2do.* Aby wolno było Officyaliſtom Skarbowym Oboyga Narodów i Kommiſsyow Edukacyinych, tudzież Osobom od Kommissyi Woyſkowey użytym w Kraiach Kaſsy tak Cywilne iak Woyſkowe i Edukacyinę pozoſtałe obrachować, i zaprzeczonych dochodzić, cokolwiek zaś z tego powrotu należytości do Kaſs Kommiſsyów Skarbowych Oboyga Narodów wpłynie, to wszyſtko na żołd wyſłużony ſzczególnie Woyſka, iedynie za aſsygnacyami na żołd w czasie Seymu Seymowemi, a pod niebytność Seymu za Aſſygnacyami naywyższey Władzy, moc exekwuiącą między Seymem, a Seymem maiacey, *ſalvo calculo* przed Seymem, nie zważaiąc na żadne Aſſygnacye na inne przeznaczenia wyiść mogące, aby obrocone było, Kommiſsyom Skarbowym Oboyga Narodów zalecamy, i też Kommissye do ściſlego z tych Summ obrachunku i odpowiedzi *de proprio* obowiązuiemy.

W tym mieyscu vide *na końcu* Vol: *Noty* N. XX. XXI. XXII. i XXIII.

Zalecenie Kommiſsyom Skarbowym Oboyga Narodów.

2. NIm Etat Woyska *proiectivè* przez WW. Hetmanów i W. Regimentarza W. Koronnego ułożyć ſię maiący, w Prawo zamienionym zoſtanie, Kommissye Skarbowe Oboyga Narodów w opłacie, *à prima Septembris Anni Currentis*, Sztabów Generalnych, i Kommiſsyów Woyskowych, czwartą część każdego *respectivè* należytości wſtrzymywać maią dotąd, póki syſtema nowego Rządu, a w nim opłaty takowe Prawem poſtanowione nie zoſtaną. Tęż samę proporcyą w opłatach List Cywilnych od pierwszego Septembra naſtępnie przypadaiących, a Prawem determinowanych, Kommiſsye Oboyga Narodów zachowaią; excypuiąc Miniſtrów Naszych do Dworów Zagranicznych wyznaczonych; tudzież w Departamencie Intereſsów Zagranicznych pracuiących, równie iako Subalternów Magiſtratur Kraiowych i Jnwalidów.

Zalecenie WW. Miniſtrom Pacis Oboyga Narodów,

3. GDy iuż daliśmy zlecenie WW. Miniſtrom Belli zregulowania Etatu Woyſkowego, do Stanu teraźnieyszego Rzeczypospolitey, i sposobności Dochodów Kraiowych; Przeto równie zlecamy WW. Miniſtrom Pacis Oboyga Narodów: Jżby Stan Skarbów Oboyga Narodów w pewnych i niezawodnych dochodach obrachowawszy, równie wydatki Listy Cywilney, do tychże dochodów ſtosownie *proiectivè* zregulowali i Nam do approbaty przynieśli, poſtępuiąc w tym z taką rozwagą: Jżby nad sposobność Skarbów, taż Liſta Cywilna ſtanu Rzeczypospolitey nie ciążyła.

Zalecenie Kommiſsyom Skarbowym Oboyga Narodów.

4. NIżeli przy końcu Seymu teraźnieyſzego przyidzie Nam Królowi i Stanom Seymuiącym wymierzyć sprawiedliwość przyzwoitą pilnym zaſługom Ur: Sekretarza Seymowego, i pracuiącym w Kancellaryi Seymowey; Zalecamy Kommissyom Skarbowym Oboyga Narodów, ażeby Summę dziesięć tyſięcy Złotych Polskich dla Ur: Sekretarza, i drugą takąż Summę dzieſięć tyſięcy Złotych Polskich dla pracuiących w

Kan-

Kancellaryi niezwłocznie z dochodów ogólnych w połowie, każda z nich za kwitem Ur: Sekretarza Seymowego wypłaciły. — Expens zaś Seymową podług Regestrów, iaka się okaże, za Assygnacyą Ur: Marszałka Seymowego ze Skarbu opłacić zalecamy.

Zalecenie Kommissyom Skarbowym Oboyga Narodów.

5. MY Król za zgodą Skonfederowanych Stanów, chcąc w tak krytycznym na Skarby Rzeczypospolitey czasie oszczędzać ile możności wszelkich niepotrzebnych wydatków, a oraz iaśnie przekonywaiąc się, iż Urzędnicy Cywilni i Woyskowi Rzeczypospolitey, za samę tylko usługę bydź płatnymi powinni; Stanowiemy, aby odtąd Kommissye Skarbowe Oboyga Narodów takowym Ministrom, Urzędnikom Cywilnym, Cywilno-Woyskowym i Woyskowym, tak w Kraiu będącym, a powinności do swych Urzędów przywiązanych nie pełniącym, a tym bardziey za granicą za swym interessem, a nie Rzeczypospolitey siedzącym, Pensye Prawem przeznaczone ze Skarbu nie opłacały.

Zalecenie tym czasowego wypłacania Summ niżey wyrażonych Kommissyom Skarbowym Oboyga Narodów.

6. GDy uszczuplone Dochody publiczne tak ścieśniaią Skarby Rzeczypospolitey, że wydatki Prawem nakazane, ledwo w części iakiey mogą bydź uiszczone, Królowi zaś Jmci naypewnieyszy i nayregularnieyszy dochod zapewnić należy; naznaczamy przeto tym czasowie, nim przyidzie do porządnego rozkładu wszelkich wydatków publicznych, aby Skarby nasze to iest Koronny Summę Złotych Polskich Sto Pięćdziesiąt Sześć Tysięcy dwieście pięćdziesiąt, a Litewski Summę Złotych Dziewięćdziesiąt trzy Tysiące Siedmset Pięćdziesiąt, pierwszego każdego Miesiąca, punktualnie przed wszystkiemi innemi wydatkami wypłacały, a to zacząwszy od Dnia pierwszego Septembra Roku bieżącego, do ustanowienin nowey Formy Rządu.

Powiększenie Dochodów Skarbu Publicznego.

7. GDy starannością powinno bydź naszą, nie tylko Skarb publiczny iak naymocniey oszczędzać, lecz ile możności powiększać żrzodła onego bez uciążenia Obywatelów; zaczym gdy w tym celu Listę Cywilną iuż w czwartey części zmnieyszyć determinowaliśmy, przeto zalecamy Deputacyi w tym celu wyznaczoney, aby stosownie do tego systematu od Nas przyiętego, Pensya Generałów Artyleryi W. X. Litewskiego umiarkowaną została. Dobra zaś Lipniszki, Geranony i inne na Fundusz tymże Generałom Artyleryi, Konstytucyą Roku Tysiąc Siedmset Siedemdziesiąt piątego, i Tysiąc Siedmset Siedmdziesiąt Szostego, przeznaczone, natychmiast na Skarb publiczny, obiąc Kommissyi Skarbu Litewskiego i bez zwłoki wyprowadzić w nich Lustracyą nakazuiemy; po którey Lustracyi Dobra takowe licytować i kontraktem dwunastoletnim na terminie S. Jerzego w Roku następuiącym Tysiąc Siedemset dziewięćdziesiąt czwartym, za okazaną przyzwoitą kaucyą wypuścić, a przychod 'ztąd wypadaiący na Artyleryą Litewską do Summy Woysku Litewskiemu opłacić się maiącey, przyłączyć zalecamy. — Co się zaś tycze użytkow z nich wybieranych, dotąd od daty Sekwestru, tudzież Remanentów na gruncie z pod Possessyi przeszłych Possessorów zaiętych, po kalkulacyą i oddanie tak Skarbowi, iak partykularnym osobom

przyzwoitey ſprawiedliwości, do Sądów przyſzłey Kommissyi Skarbowey Litewſkiey odsyłamy, waruiąc kontrakty Poſſeſſorom do Roku, to ieſt: do S. Jana Roku przyſzłego.

Zalecenie Kommissyom Skarbowym i Edukacyiney Oboyga Narodów.

8. GDy teraźnieysze położenie Prowincyów Rzeczypospolitey, zoſtawuiąc w iednym Kraiu Dobra, w drugim ewikcye, pewnych układów przy Traktatach w Artykułach separowanych z Mocarſtwami potrzebuie, bez których Proceſſa dla Obywatelów ciężarem ſtaią ſię; Przeto My Król wraz z Skonfederowanemi Stanami zalecamy, iżby Kommissye Skarbowe i Edukacyine Oboyga Narodów w komplecie danemi Prawami przepisanym, obrachowaniem Percept Skarbowych, i ułatwieniem Intereſsów Ekonomicznych w przeciągu tego czasu zatrudniały ſię, dopóki Forma Rządu uſtanowioną nie będzie, i dla tego Kommissya Skarbowa W. X. Lit: swe sądownictwo w teraźnieyszey Kadencyi zawiesi, a zaś obiedwie Skarbowe, to ieſt Koronna i Litewſka prócz Aſſygnacyi dla Króla, dla Woyſka, i dla Departamentu Intereſſów Zagranicznych, oraz wyſzłych lub wyiść mogących Seymowych, aby żadnych innych Aſſygnacyi, aż do dalszego urządzenia nie wydawały, przykazuiemy. Edukacyine zaś Oboga Narodów, aby żadney Aſſygnacyi w tym czasie nikomu nie wypłacały, zalecamy.

Wyznaczenie Summy 6000. Złł: Pol: dla Ur: Metrykanta Litewſkiego.

9. Z powodu zapadłego Prawa nakazuiącego UUr. Metrykantom zebranie w treści Sancitów Konfederacyi Targowickiey, i rozeſłanie *respective* do każdey Kancellaryi Ziemſkiey, iako też i wydawanie Extraktami Sancitów bezpłatnie; Gdy Ur. Metrykant Litewſki nie maiąc oznaczoney pensyi równey Metrykantom Koronnym, nie ieſt w ſtanie z Funduszu własnego dopełnienia nakazu Prawa: Nim zatym w Liście Cywilney uſtawą Prawa, przyzwoita Urzędowi oznaczona będzie pensya, My Król za zgodą Skonfederowanych Stanów, zalecamy Kommiſsyi Skarbu Lit: aby Ur: Grzegorzowi Kaczanowſkiemu Metrykantowi Litewſkiemu Summę Sześć Tyſięcy Złotych za kwitem tegoż nieodwłocznie opłaciła.

Zalecenie Kommiſsyi Skarbu Koronnego.

10. MY Król za zgodą Seymuiących Stanów, odebrawszy uwiadomienie od Policyi, iż ta funduszu na utrzymanie Officyaliſtów iey potrzebnych nie ma, chcąc mieć też Policyą w swey czynności dopoty, dopóki nowa nie będzie przez Nas Króla i Stany Seymuiące urządzona, trwaiącą; Zalecamy Kommissyi Skarbu Koronnego, ażeby na utrzymanie tychże Officyaliſtów Summę Złł: Pol: Osm tyſięcy za Rekwizycyą Policyi ze Skarbu Koronnego niezwłocznie wypłaciła, *salvo calculo* w czaſie, i do kogo należeć będzie.

Zalecenie Kommiſſyi Skarbu Koronnego.

11. GDy Nam ieſt donieſiono o bliſko naſtępuiącym terminie na dniu pierwszym Liſtopada Roku bieżącego, zapłacenia Procentu zaległego

go od Dzieſiąciu Milionów długu w Hollandyi przez Rzeczpoſpolitą zaciągnionego; Przeto znaiąc iak wiele zależy na utrzymanie kredytu Publicznego, My Król wzaz z Stanami Skonfederowanemi zalecamy Kommiſſyi Skarbu Koronnego, aby nieczekaiąc nowego względem Długów Oboyga Narodów urządzenia, tym czasem Summę, iaka za ten Procent na terminie pierwszego Liſtopada Bankierom Hollenderſkim należy, nieodwłocznie wypłaciła.

Zalecenie Kommiſſyom Skarbowym Oboyga Narodów.

12. MY Król za zgodą Skonfederowanych Stanów, zalecamy Kommiſſyom Skarbowym Oboyga Narodów, ażeby każda z nich w równey części na expensa Druków, i Kancellaryów, Deputacyów od Seymu wyznaczonych Summę Trzydzieści Sześć Tyſięcy Złotych, za aſſygnacyą Ur. Marſzałka Seymowego wypłaciły, z którey zdanie kalkulacyi oſtrzega ſię.

Zalecenie Kommiſſyi Skarbu Koronnego.

13. Z Przełożenia Deputacyi do Formy Rządu przeznaczoney przynoſzącey Stanom Seymuiącym to donieſienie, iż Kommiſſya Skarbu Koronnego należącego żołdu z kwartału Septembrowego, tak dla Sztabu Generalnego z odtrąceniem 4tey części z woli Stanów zawieſzoney; iako też Pułkowi Szeffoſtwa Ur: Gorzeńſkiego przed tym naſzego Królewſkiego, teraz zaś w Komput Woyſka Rzpltey umieſzczonego, bez decyzyi Stanów Seymuiących wypłacić nie mogła; Zalecamy teyże Kommiſſyi Skarbowey Koronney, ażeby pomieniony żołd, tak Sztabowi Generalnemu (prócz Osób za Granicą znayduiących ſię,) iako też żołd dla Pułku naszego teraz w Komput Woyſka policzonego nieodwłocznie wypłaciła.

Zalecenie Kommiſſyi Skarbu Koronnego.

14. MY Król z Stanami Skonfederowanemi opinią Deputacyi do examinowania Kommiſſyi Skarbu Koronnego wyznaczoney, względem należności Summy Dzieſiąciu Tyſięcy Złotych Polſkich Xięciu Ponińſkiemu Wielkiemu Przeorowi Maltańſkiemu na Pensyą, iako Podſkarbiemu bywſzemu W. Koronnemu approbuiąc, zalecamy Kommisſyi Skarbu Koronnego, aby takową Summę Złotych Polſkich Dzieſięć Tyſięcy, z pozoſtałych w Skarbie niewypłaconych Pensyi Podſkarbińſkich, temuż Xięciu Ponińſkiemu do Rąk iego własnych wypłaciła.

Zalecenie Kommiſſyom Skarbowym Oboyga Narodów.

15. PRzedłużenié Seymu gdy przeciągnęło urządzenie wſzelkich wydatków Rzeczypoſpolitey Oboyga Skarbów, a nakaz utrzymania wſzelkich expens z tychże Skarbów Szkołę Rycerſką, a *prima Septembris* iuż bez płacy zoſtawuie, i dalſzego oneyże utrzymania ſprawuie nieſpoſobność; Przeto My Król wraz z Stanami Rzpltey nakazuiemy Skarbom Oboyga Narodów, aby podług Praw Roku Tyſiąc Siedmset Siedmdzieſiąt Szoſtego, teyże Szkole Rycerſkiey tym czasem należącą Ratę Septembrową *exnunc prævia quietatione*, wypłaciły.

Zalecenie Kommiſſyi Skarbu Koronnego.

16. MY Król wraz z Skonfederowanemi Rzeczypoſpolitey Stanami, zalecamy Kommiſſyi Skarbu Koronnego, aby zeszłego Trybunału Deputatom Woiewództw i Ziem pozoſtałych w Kraiu, pensyą prawem zeſzłego Seymu wyznaczoną, a z powodu przerwania czynności prez Konfederacyą Targowicką nie zapłaconą, za czas ich ſiedzenia wypłaciła, iako z opłaconych dawniey Marſzałkom, i Prezydentom Trybunałów pensyi Fundusz maiącą; O Kaſſę zaś ſkrzynkową z Grzywien, i Adjudykatów zebraną, iako do dochodów Skarbu Prawem tegoż Seymu przeznaczoną, u kogoby ſię znaydowała, Kommiſſya Skarbowa dopomnieć ſię ma, zalecamy.

Zalecenie Komiſſyi Skarbu Koronnego.

17. GDy Urodzony Kuſzewſki Metrykant Kancellaryi Koronney w dopełnieniu woli Nas Króla, i Stanów Skonfederowanych Rzeczypoſpolitey, celem wyciągnienia Summaryuszu wſzyſtkich Sancytów, i Rezolucyi bywszey Konfederacyi Targowickiey, na Seſſyach tak oddzielnych Koronnych, iako i Oboyga Narodów naſtąpionych, wezwany przez W. Xięcia Sułkowſkiego Kanclerza W. Kor: tu do Grodna ziechał, i Summaryusz tychże Sancytów, i Rezolucyi dla wiadomości publiczney wyciągnął, i rozdrukował; Przeto w bonifikacyą poniesionych koſztów iego na expensa podroży, tudzież na zaſpokoienie Drukarni, za druk, Papier, oprawę Exemplarzów, nie mniey na zapłatę czterem Kancellarzyſtom do tey roboty użytym, za wynaięcie Stancyi na Kancellaryą, także na przewiezienie obſzernego Archivum teyże Konfederacyi do Warſzawy, tudzież drukowanych Summaryuſzów do Kancellaryów Woiewództw, Ziem i Powiatów rozeſłać ſię maiących, do Warſzawy przewiezienie; Zalecamy Kommiſſyi Skarbu Koronnego, aby Summę Złotych Polſkich Pięć Tyſięcy Dziewięćset ſzenaście, Regeſtrem przez W. Kanclerza W. Koronnego weryfikowanym, podaną, natychmiaſt z Kaſſy Generalney za kwitem tegoż Ur: Kuſzewſkiego Metrykanta, wypłacić nakazała.

Zalecenie Kommiſſyi Skarbu Litewſkiego.

18. POnieważ Prawem Roku teraznieyszego pod dniem dwudzieſtego Oſmego Septembra zaleconym zoſtało UUr: Metrykantom Koronnemu i Litewſkiemu, aby Summaryuſze Sancytów Konfederacyi Targowickiey wydrukowane, expensem Skarbu dla wiadomości publiczney, rozeſłane po Kraiu zoſtały, a w dopełnieniu takowego Prawa Ur: Kaczanowſki Metrykant Litewſki na przybycie do Grodna, na Kancellarzyſtów, i Druk do Dwóch Tyſięcy Pięćset Złotych podał Expensy, Przeto My Król wraz z Skonfederowanemi Stanami zlecamy Kommiſſyi Skarbu Litewſkiego, aby za Regeſtrem przez W. Kanclerza Litewſkiego konnotowanym, i wydatek uſprawiedliwiaiącym, rzeczone wzwyż Dwa Tyſiące Pięćset Złotych Polſkich temuż Ur: Kaczanowſkiemu wypłaciła.

Zalecenie Kommiſſyom Skarbowym Oboyga Narodów.

19. STosownie do Prawa na dniu Dwudzieſtym drugim Mieſiąca Października zapadłego, wzywaiącego Wielmożnego Ludwika Tyszkiewicza Marſzałka Wielkiego Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego, na Poſła Wielkiego do Nayiaśnieyszey Jmperatorowey Jmości Wſzęch Ros

ſyi

ſyi, pragnąc iak nayrychley Poſelſtwa tegoż z przyzwoitą dla Narodu godnością dopełnienia; My Krol za zgodą Stanów Seymuiących mieć chcemy, aby temuż Wielkiemu Naszemu Poſłowi na Expens w takowey koſztowney poſludze nieuchronną, dana była z Skarbów Oboyga Narodów Summa Ośm Tyſięcy Czerwonych Złot:, którą w proporcyi dwóch części z Korony a trzeciey z Litwy, Kommiſſyom Skarbowym wypłacić nieodwłocznie zalecamy; w rówuey także proporcyi wydaną mieć chcemy Summę dla Urodzonego Staniſława Puzyny Sekretarza, oraz dla Urodzonego Chryſtyana Wilhelma Früse Konſyliarza teyże Legacyi po iednym Tyſiącu Czerwonych Złotych. Jle zaś niedoſtatek Skarbów nie dozwala Nam przyzwo tego opatrzenia, tyle wdzięczności, za odbytą tak użyteczną dla Kraiu poſługę zaręczamy.

Zalecenie Kommiſſyi Skarbu Koronnego.

20. MY Król wraz z Skonfederowanemi Rzeczypoſpolitey Stanami uznawszy za użyteczne Funkcye Exaktorów Loteryi, zalecamy Kommiſſyi Skarbu Koronnego, iżby na tych Funkcyach z pensyą po Cztery Tyſiące Złotych Polſkich Ur: Antoniego Karſkiego, i Ur: Orańſkiego, ſtoſownie do Sancitum Konfederacyi Generalney, dnia trzeciego Sierpnia, Roku Tyſiąc Siedmſet Dziewięćdzieſiąt Trzeciego, naſtąpionego umieściła.

Wymiar Sprawiedliwości UUr: Kancelliſtóm Aſſeſſoryi Koronney.

21. GDy dla UUr: Narcyſſa Oczoſalſkiego, Jgnacego Przezdzieckiego, Floryana Choynackiego, Marcina Czapieżeńſkiego, Jozefa Gaudeckiego, Jana Raciborſkiego, Hiacynta Koſińſkiego, Paſzkowſkiego, Dąbrowſkiego, Jwanowſkiego i Kawczyńſkiego, Kancelliſtów w Aſſeſſoryi Koronney pracuiących, nadgroda nie z dochodów Publicznych, lecz *ex juribus Cancellariæ* za rezolucyą Sądu Aſſeſſorſkiego Koronnego dnia dzieſiątego Lipca, Tyſiąc Siedmset Dziewięćdzieſiąt Drugiego Roku naſtąpioną, przeznaczona zoſtała, i Summa Złotych Pięć Tyſięcy Dziewięćset Pięćdzieſiąt ſześć Polſkich z akcydensów Kancellaryi Aſſeſſorſkiey po potrąconey Expenſie wynikła, przez Deputacyą też Magiſtraturę z nakazu Konfederacyi Generalney examinuiącą, do Skarbu Koronnego Ur: Przezdzieckiemu Piſarzowi oddać nakazana, za kwitem Ur: Biernackiego Kaſſyera do Skarbu Koronnego importowaną zoſtała; Przeto My Król wraz z Skonfederowanemi Rzeczypoſpolitey Stanami, chcąc z tego Funduſzu nadgrodzić *mercedem deſervitam* UUr. Kancelliſtów przy Aſſeſſoryi Koronney pracuiących, zlecamy Kommisſyi Skarbu Koronnego, aby takową Summę Pięć Tyſięcy Dziewięćset Pięćdzieſiąt ſześć Złotych, za kwitem W. Xięcia Kanclerza Koronnego wypłacić rozkazała. Który W. Kanclerz Wielki Koronny takową Summę w rówuey części pomiędzy wyżey wſpomnionych UU. Kancelliſtów Aſſeſſoryi Koronney podzieli.

Zalecenie Kommiſſyi Skarbu Koronnego wypłacenia 18000. Złotych dla Officyaliſtów Juryzdykcyi Marſzałkowſkiey.

22. POnieważ pensya dla Officyaliſtów Juryzdykcyi Marſzałkowſkiey Koronney Prawem Roku Tyſiąc Siedmset Siedmdzieſiąt Szoſtego uſtanowiona, w półroczney Racie *à die prima Martii, ad ultimam*

Augusti w Roku teraznieyszym Tyśiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Trzecim iuż wysłużoną, w kwocie Ośmnastu Tysięcy Złotych Polskich dotąd wypłaconą nie została; Przeto My *K*ról wraz z Skonfederowanemi Stanami pensyą tę Ośmnaście Tysięcy Złotych Polskich, *à die prima Martii ad ultimam Augusti*, iako iuż wysłużoną *K*ommissyi Skarbu *K*oronnego za kwitem W. Marszałka W. *K*oronnego, wypłacić zalecamy.—

Względ na kilkoletnie Zasługi w Magistraturach Woyskowych Ur: Adama Xiążopolskiego Archiwisty Woyskowego.

23. GDY Deputacya do examinowania Władz Woyskowych wyznaczona przełożyła Nam *K*rólowi, i Stanom Seymuiącym pilne dopełnianie obowiązków od lat kilkunastu w Magistraturach Woyskowych ciągle przez Ur: Adama Xiązopolskiego Archiwistę Woyskowego czynionych; Zaczym My *K*ról wraz z Stanami Skonfederowanemi Rzeczypospolitey skłaniaiąc się do przełożenia wspomnioney Deputacyi, przez wzgląd na szczupłą płacę dla Archiwisty w Etacie umieszczoną, naznaczamy Ur: Xiązopolskiemu Archiwiście Woyskowemu *ad vitæ ejus tempora*, dożywotniey Pensyi corocznie z Skarbu *K*oronnego Złotych Polskich Dwa Tysiące, które aby przy opłacie żołdu dla Woyska, kwartalnie *K*ommissya Skarbowa, za kwitem iego wypłacała, zalecamy.

Zalecenie Kommissyi Skarbowey W. X. Lit.

24. STosownie do opinii od Deputacyi examinuiącey czynności Kommissyi Skarbu Lit: Nam przyniesioney, My Król za zgodą Seymuiących Stanów UU. Korsakowi, Sobolewskiemu i Wialbutowi Superintendentom Skarbu Lit: pensyą przez nich zasłużoną Superintendentów Koronnych iako równie pełniących obowiązki zapłacić zalecamy.—

Wzgląd na prace Ur: Marszałka Seymowego.

25. GDY sytuacya Skarbów Rzplitey niedozwala Nam przyzwoitey wymierzyć dla Ur. Stanisława Bielińskiego Marszałka Seymu teraznieyszego nadgrody, za trudy i prace w czasie kilkumiesięcznego Seymu podięte; Przeto My Król za zgodą Stanów naznaczaiąc mu z Skarbów O. N. w dwóch częściach z Korony, a w trzeciey z Litwy Summę Sto Tysięcy Złł: Pol: do nieodwłocznego zapłacenia, wdzięczność onemuż niewygasłą zapisuiemy, i o względach dalszych zapewniamy.

Zalecenie Kommissyi Skarbów O. N.

26. MY Król wraz z Stanami Rzplitey, doświadczywszy pilności w sprawowaniu obowiązków Ur. Sekretarza Seymowego, zważaiąc prace iego ciągłe przez przeciąg kilkumiesięcznego czasu, w nadgrodę zasług iego, zalecamy Skarbom O. N. ażeby Koronny w dwoch częściach, a Litewski w trzeciey, Summę Dwadzieścia Tysięcy Złł; Pol: dla tegoż Ur. Sekretarza Seymowego, za iego kwitem wypłaciły. Dla pracuiących zaś w Kancellaryi Summę Piętnaście tysięcy Złł: też Skarby w tey proporcyi zapłacą, którey Summy dyspartyment Ur. Marszałek Seymowy dla pracuiących w Kancellaryi uczyni. Obowiązuiemy Ur. Sekretarza Seymowego ninieyszym Prawem, ażeby Konstytucye Seymu teraźnieyszego, i Dyaryusz iak nayspiesznicy w Warszawie wydrukować starał się, a expens na wydrukowanie Skarby O. N. wró-

wney

wney części podług okazanych Regestrów za kwitem Ur: Sekretarza Seymowego opłacą. Skoro zaś wydrukowane dzieło Konstytucyi i Dyaryuszu zostanie, po iednym Exemplarzu dla każdego z Senatorów i Ministrów przytomnych na Seymie, wszystkich UUr. Posłów, tudzież Kancellaryy Ziemskich, Ur. Sekretarz Seymowy w Kommissyach Skarbowych, *respective* Prowincyi złoży, a Kommissye Skarbowe Osobom Seymuiącym do Kancellaryi Ziemskich rozesłać będą obligowane. Nadto za expens Seymową i druki od dnia Czwartego Septembra należytość Regestrami okazaną, też Skarby O. N. w równey części za Kwitem Ur: Sekretarza Seymowego opłacą.

Wdzięczność Ur. Puławskiemu Generałowi Jnspektorowi.

27. NAdgradzaiąc chwalebne wysługi na tylu Funkcyach przez Ur. Puławskiego cnotliwie odbytych, tudzież prace, koszta i fatygi iego, Summę Złł: Pol: stotysięcy, My Król wraz z Stanami Skonfederowanemi dla niego wyznaczamy, i one ze Skarbu Koronnego zapłacić rozkazuiemy. W reszcie zaś dla szczupłości Skarbów okazalszey nadgrody znieść nie mogących, wdzięczność w xiędze Praw zapisuiemy.

Powiększenie Pensyi dla teraźnieyszego Marszałka Rady Nieustaiącey.

28. GDy W. Jozef Ankwicz na Marszałka Rady Nieustaiącey przez Nas Króla z moey Prawa nam użyczonego nominowany, na różnych Funkcyach Kraiowych i Poselstwie Zagranicznym, do względow Rzplitey sprawiedliwie ziednał sobie Prawo; Przeto My Król za zgodą Stanów, dla tegoż W. Ankwicza Marszałka Rady Nieustaiącey pensyą 15,000. Złł: w Liście Cywilney rocznie przeznaczoną, do Summy 24,000. Złotych powiększamy.

Zalecenie Kommissyi Skarbowey Litewskiey.

29. GDy Kancellarya Ziemiańska Powiatu Grodzieńskiego przez cały przeciąg ninieyszego Seymu drukowanie Konstytucyów właśną ułatwiaiąc opłatą, znacznieyszą niż w Seymach Ordynaryinych sześcioniedzielnych praktykować się zwykł wydatek, poniosła expens, i gdy procz oblaty Praw maiąc zalecone sobie wotów *in Turno* odbywanych w Akta wprowadzenie powiększoney doświadczała pracy; A zatym w obu tych względach sprawiedliwe do nadgrody ma Prawo: Przeto My Król za zgodą Skonfederowanych Rzplitey Seymuiących Stanów Złł: Pol. Ośmnaście Tysięcy dla teyże Kancellaryi Ziemiańskiey Powiatu Grodzieńskiego przeznaczaiąc, wypłacić takową Summę za kwitem Ur: Ciemnołońskiego Regenta Kommissyi Skarbowey Litewskiey zalecamy.

Wymiar Sprawiedliwości Ur. Damięckiemu.

30. GDy Deputacya przełożyła Nam kilkonastoletnie zasługi Ur: Tomasza Damięckiego Generała Adjutanta Kommissyi Woyskowey Litewskiey przy Magistraturze Woyskowey, iako też kupno przez niego teyże Rangi w dobrey Wierze publiczney za Dwadzieścia cztery Tysiące Złł: Pol: Przeto My Król wraz z Skonfederowanemi Rzplitey Stanami, oddaiąc zasługom tegoż Ur: Damięckiego sprawiedliwość, do Sancitum Konfederacyi Generalney Litewskiey, pod dniem 10. Sierpnia

Tyfiąc Siedmset Dziewięćdziefiąt Trzeciego Roku, na fzesnaście Tyfięcy Złł: Pol. wydanego, Ośm Tyfięcy Złł: dodaiemy, i tę razem złączoną Summę Dwadzieścia cztery Tyfiące Złł: Pol: wynofzącą, za Rangę daną, Kommissyi Skarbowey W. X. Litt: natychmiaft za kwitem Ur: Damięckiego zapłacić nakazuiemy. Która to Summa podług Sancitum przez abcug od posuniętego na tenże plac powroconą bydź ma, oftrzegamy; niemniey zapłacenie Rat zaległych, Marcowey, Czerwcowey i 7browey, Tyfiąc Siedmset Dziewięcdziefiąt Trzeciego Roku, Ur: Damięckiemu, Kommissyi Woyfkowey z Kaffy oneyże extraexpensowey, zalecamy.

Danie mocy WW. Pieczętarzom O. N. afsygnowania do Skarbu na expensa potoczne Legacyi za granicę i Gabinetu Cudzoziemfkiegó, tudzież na podroż Officyaliftow i naięcie Domu.

31. GDy Fundusz na wydatki Zagraniczne od Dnia 1. Liftopada 1793. Roku tak urządzony bydź ma, iż expensa zaległe nie będą mogły bydz z niego zaftąpione: Przeto My Król wraz z Seymuiącemi Stanami, daiemy moc WW. Pieczętarzom O. N. Assygnowania do Skarbów Rzplitey na wydatki reguluiące fię do expens Pocztowych Legacyi naszych za granicą i Gabinetu Cudzoziemfkiego, do dnia oftatniego Października Roku bieżącego przypadaiących, niemniey na powrot z Grodna do Warszawy Officyaliftów Gabinetu i Archivi Zagranicznego, tudzież na opłatę naymu domu tu w Grodnie dla tychże Officyaliftów w czasie Seymu teraźnieyszego, i Indemnizacye Summę Pięcdziefiąt Tyfięcy Złł: Pol: *salvo calculo* za Affygnacyami WW. Pieczętarzów do Skarbów Oboyga Narodów. A Affygnacye takowe WW. Pieczętarzy ze Skarbów O. N. iak nayrychley opłacone bydź maią, i ufzczuplać nie powinny ftałego Funduszu na intereffa Zagraniczne przez Nas oznaczonego.

Zalecenie Kommifsyi Skarbu Koronnego względem zapłacenia Pensyi ad 1. 9bris 1793. Miniftrom Rzplitey tudzież wydatków ich extraordynaryinych.

32. MY Król wraz z Seymuiącemi Stanami zalecamy Kommissyi Skarbu Koronnego, ażeby Summę na opłatę pensyi półrocznych do dnia 1. Liftopada, Roku bieżącego iuż upłynionych, Pofłom Miniftrom, Rezydentom, Sekretarzom Legacyi, i innym Osobom do interefsów Zagranicznych Amploiowanym, iak nayrychley zapłaciła, wraz z udzielną Summą Dwadzieścia Siedm Tyfięcy Złł: na expens powrotu niektórych Legacyi do Kraiu za potrzebną uznaną. W przypadku zaś niemożności dogodzenia konieczney potrzebie uczynienia tey wypłaty w gotowiznie, daiemy moc Kommifsyi Skarbowey, ażeby niedoftatkowi temu przez wyiednanie kredytu u Bankierów, bądź w Kraiu, bądź za granicą, dla każdey *respectivè* Legacyi nafzey zaradzić ftarała fię, a to podług specyfikacyi iaka przez WW. Pieczętarzy Narodowych podaną Kommifsyi Skarbowey w tey mierze będzie.

Wypłacenie wyfłużoney iuż pensyi Subalternom Rady.

33. MAiąc wzgląd na tyloletnie zafługi i prace Subalternów Rady przy boku Naszym Nieuftaiącey, a od wfkrzefzenia Rady, aż do dnia 1. 9bra Roku teraźnieyszego niepłatnych, My Król za zgo-

dą Skonfederowanych Rzplitey Stanów, zalecamy Kommissyi Rzplitey Skarbu Koronnego, aby przypadaiące dla nich quantum Złł: Pol: Trzydzieści Trzy Tyśiące Czteryśta Trzydzieści Trzy, Groszy dwadzieścia, iako przez nich wysłużone po zalikwidowaniu onego przez Kommisyą Likwidacyiną, naypierwey i nieodwłocznie wypłacić rozkazała za kwitem W. Marszałka Rady.

Zalecenie Kommissyi Skarbu Koronnego o dobrowolnych Ofiarach.

34. MY Król wraz z Skonfederowanemi Rzplitey Stanami odebrawszy od Deputacyi do examinowania Kommissyi Skarbowey wyznaczoney doniesienie, że ofiary dobrowolne przez Obywatelów w różnych mieyscach składane, iedne za Rekwizycyami Konfederacyi sprzedane i na użytek publiczny obrocone, drugie Obywatelom daiącym wrocone zostały, takowe względem tych ofiar postąpienie approbuiemy. Że zaś niektore w partykularnych ręku Kommissyy Cywilno-Woyskowych zawisły, takowych przeto dochodzenie Kommissyi Skarbowey zalecamy.

Zalecenie Kommissyi Skarbu Koronnego względem Summ po Duchowieństwie Gallicyiskim.

35. MY Król wraz z Skonfederowanemi Rzplitey Stanami zalecamy Kommissyi Skarbu Koronnego, dotąd nie wywindykowane Summy po Duchowieństwie Gallicyiskim windykować, oraz z Summ tego rodzaiu Siedmdziesiąt Trzy tysiące Złł: Pol: na Dóbrach Łasku lokowane, z powodu zaięcia tych Dóbr kordonem, na inne przenieść za poprzedzaiącą negocyacyą z Dworem Berlińskim.

A R T Y K U Ł VI.

ROZRZĄDZENIE DOBR STOŁOWYCH KROLEWSKICH, OFIARA DOBROWOLNA.

Rozrządzenie względem Dóbr Naszych Stołowych Królewskich, czyli Kommissya wyznaczona do oblikwidowania Długów.

1. MY Król wraz z Skonfederowanemi Rzeczypospolitey Stanami, zatrudniwszy się ułożeniem Rządu Kraiowego na zasadach stałych, ile bydź mogło naylepszych, końcem zapewnienia spokoyności i przyszłego Kraiu naszego uszczęśliwienia; wziąwszy oraz za cel staranności naszych urządzenie Skarbów Oboyga Narodów, ważąc na równey szali Dochody, i nieodbibicie potrzebne wydatki, sądziliśmy powinnością naszą przyłożyć równie starania do urządzenia osobistych Królewskich długów Naszych, do których zaciągnienia zbieg nieszczęśliwych

okoliczności w ostatnich Panowania naszego leciech, mimo chętnie Nas przymusił, a to aż do znaczney summy przeszło Trzydzieści Cztery Millionów Złotych Polskich wynoszącey; a widząc się iuż wiekiem nachylonym, powzięliśmy stałe przedsięwzięcie zaspokoienia tych wszystkich, co do nas sprawiedliwe maią pretensye.

Nie chcąc iednak bydź ciężarem kraiowi, ofiaruiemy połowę intrat naszych, ustępuiąc całkiem dochody wszystkich Ekonomiy naszych Królewskich, tak w Koronie iako też w Litwie będących, (wyiąwszy Ekonomią Kozieniecką dla wygody naszey) na Fundusz umorzenia, aż do zupełnego długów naszych wypłacenia; i tym końcem za zdaniem i zgodą Seymuiących Stanów, Kommissyą udzielną ustanawiamy, do którey składu My Król Osób pięć nominować będziemy.

Którzy to Kommissarze w komplecie naymniey trzech Osob zasiadać powinni, a od tey Kommissyi żadna appellacya, iako od Sądu ostatecznego dopuszczoną nie będzie.

Wyznaczenie Pisarza *cum voce consultiva* do Prezyduiącego ma należeć

Taż Kommissya przepisawszy sobie przyzwoitą Ordynacyą, Jurysdykcyą swoię w Warszawie, w Rezydencyi Prezeduiącego naydaley w sześć tygodni po oblacie Prawa tego, lub też prędzey, ieżeli to bydź może, zafunduie.

Prezyduiący w tey Kommissyi wykona przysięgę przed Nami Królem w Radzie Nieustaiącey, a Kommissarze przed Prezyduiącym, a to Rotą następuiącą:

„ Ja NN. Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Troycy „ Świętey Jedynemu, iako w zweryfikowaniu, ustanowieniu i likwidowaniu długów i pretensyi do Skarbu J. K. Mci ściągaiących się, iedynie na prawidła Kommissyi przepisane, i na sprawiedliwość wzgląd „ mieć będę; żadnych darów i datków od nikogo, ani *directe*, ani *indirecte*, bądź teraz, bądź napotym nie przyimę; faworem, ani nienawiścią uwodzić się nie będę; sekretu zdań Jzby nie wydam; i że na „ Urzędzie Kommissarza będąc, nayściśleyszey sprawiedliwości trzymać „ się będę. Tak mi Boże dopomoż i niewinna Męka Syna Jego. „

Nadaiemy Kommissyi rzeczoney moc przypozwania, sposobem nayprzyzwoitszym tych wszystkich, którzy w Kraiu Rzeczypospolitey, lub za granicą, iaką hipotekę, Zastawę, Oblig, lub dokument od Nas Króla, lub do Kamery Naszey mieć mogą, tudzież wszystkich Ukazicielów, Właścicielów, Obligi lub Assygnacye ręką Naszą Królewską podpisane maiących.

Dozwalamy oneyże ścisłego, istotnego waluty Długów Naszych, i wszelkich iakichkolwiek bądź pretensyy do Nas się reguluiących, dochodzenia, tudzież nakazania komportacyi wszelkich Papierów, którychby Kommissya dla wyiaśnienia doskonałego Interessu, ugruntowania swych wyroków i niewątpliwych dowodów potrzebować mogła, iako też naznaczenia przysięgi, komu i od kogo wypadać będzie.

Wolno także będzie Kommissyi przez sekretne kreski wyroki swe stanowić, tudzież nakazać Kamerze Naszey zdania wszelkich Xiąg rachunkowych; nakoniec dochodzić będzie z dowodów niewątpliwych waluty istotney Obligu, Assygnacyi, lub Dokumentów przez Naszą Kamerę wydanych, niemniey i Obligów, Assygnacyi i Skryptów przez Nas Króla podpisanych.

A po zweryfikowaniu i ustanowieniu natury Długu istotnego, lub wątpliwego, *respective* każdego Kredytora, Kommissya podzieli wszelkie Długów gatunki na trzy Klassy.

W pierwszey Klassie umieści wszystkie Summy w Hollandyi zaciągnione, iako i Summy tych Wierzycieli, ktorzy Naszey Kamerze pożyczyli, lub do Naszey Kassy, gotowe wnieśli pieniądze za Obligami, lub

Assygnacyami Kamery Naszey, albo też przez Nas Króla podpisanemi, którey to Klassy Kredytorom zapłatę zupełną, tak kapitału pożyczonego iako też prowizyi podług Prawa do zapłacenia Ratami w miarę ilości Summ, każdemu Wierzycielowi przyznaney, przysądzi.

Pomieniona Kommissya umieści w drugiey Klassie tych, co wnieśli do rzeczoney Kamery, lub do Kassy Naszey, iednę tylko część Summy gotowey, a drugą część effektami, niemniey i tych, co z Naszych korzystaiąc potrzeb, wymogli na Nas Skrypta na większe summy, niżeli w samey rzeczy Nam pożyczyli; Kredytorowie tego gatunku maią bydź płaceni podług waloru, który z naysurowszą sprawiedliwością Kommissya ustanowi z prowizyą, lub bez prowizyi.

W trzeciey zaś Klassie położy Kommissya wszystkich, którym przez wzgląd na ich usługi, wydaliśmy, lub wydać kazaliśmy Assygnacye, Obligi, Skrypta, w gratyfikacyą lub bonifikacyą; a Ci nayściśley iuż to przez rozważenie okoliczności, iuż to przez naturę pretensyi, ocenionemi bydź maią, wzgląd szczególny maiąc na przysługi Kraiowi, lub Naszey Osobie przez liczne lata czynione; co im nawet służyć będzie za tytuł do przysądzenia Prowizyi zupełney lub części oney, oraz do odebrania zapłaty przed wszystkiemi innemi w tey Klassie, na terminach podług uznania ich usług ściśle przez Kommissyą wyexaminowanych.

A ktokolwiek w przeciągu sześciu Miesięcy od oblaty ninieyszego Prawa przed Sądem Kommissyi z pretensyami do Skarbu Naszego mianemi niestawi się, i z swemi Prawami popisywać się nie będzie, takowy po upłynionym tym czasie, od wszelkich Praw swoich odpadnie, i Kommissya wieczne onemu tym samym nakaże milczenie; a po ukończeniu tey Kommissyi wszystkie Nasze Assygnacye Królewskie w każdym Sądzie za nie byłe na zawsze deklaruiemy.

Końcem zaś zapewnienia iak nayprędszey satysfakcyi wszystkim Kredytorom w tych trzech Klassach umieszczonym, My Król za zgodą Stanów Seymuiących, następuiące stanowiemy warunki.

1mo. Aby Nasze Ekonomie Królewskie tak w Koronie, iako też w Litwie będące (oprócz Kozienieckiey) od pierwszego Lipca Roku Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Czwartego, na lat Dwanaście wciąż po sobie następuiących w Dzierżawę puszczone były.

2do Aby tak Kamera Nasza, iako i Administracya Ekonomii Naszey niezwłocznie wszystkie podały szczegóły potrzebne, oraz z Kopiami Kontraktów Arendownych teraznieyszym Kommissyom Naszym Skarbowym *respective* Oboyga Narodów, które krótkie Tabelle stanu każdey Włości, powinności Włościan, i summy Arendy teraznieyszey Dóbr każdych, do publiczney podadzą wiadomości: oznaczaiąc Dzień pierwszego Lutego do pierwszey, Dzień piętnasty Marca do drugiey, a Dzień pierwszy Maia do trzeciey i ostatniey Licytacyi, na którey, iako na ostatnim Terminie, Dzierżawy *plus offerenti* przysądzone i Kontrakty na nie wydane będą, na obięcie Possessyi *a prima Julii* Roku Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Czwartego:

3tio. *K*ommissye Skarbowe naypilniey tego dostrzegać będą, aby obeymuiący w Dzierżawę pomienione Dobra, dostateczną mieli *K*aucyą: gdyż za nich *K*ommissye będą w odpowiedzi, a takowe *K*aucye zaręczać powinny wypłacenie summy arendowney *anticipative* półrocznie wyliczyć się maiącey; *K*tora to *K*ommissya będzie wydawała troiste kwity, z których ieden Possessor przy sobie zatrzyma, a dwa złoży w Administracyi Ekonomiczney, a ta ieden w swym Archivum zachowa, drugi zaś do *K*ommissyi Likwidacyiney odeśle.

4to. *K*ról Jmć wyznaczy *K*ommissyą Dozorczą i Administracyiną złożoną ze trzech Osób dla dozierania Arenduiących, ażeby żadne spusto-

szenia Dóbr i uciemiężenia mieszkańców nie działy się, nie odmieniaiąc, co do powinności Włościan teraznieyszego Inwentarza.

Ta *K*ommissya Dozorcza będzie sądziła skargi Dzierżawców z Włościanami, iako też o niedotrzymanie obowiązków *K*ontraktowych dobrowolnie przyiętych, z wolną appellacyą do *K*ommissyi Skarbowey.

5tó. Taż *K*ommissya Dozorcza będzie obowiązaną odbierać Czynsze od Mieszkańców Miast i Wsiów, czyli też inne Dochody Naszych Ekonomiy *K*rólewskich *K*ontraktami Dzierżawnemi nieobiętych, i też Czynsze oddaiąc w całości *K*ommissyi Likwidacyiney Długów *K*rólewskich.

Aby zaś *K*ommissya Skarbowa była uwiadomioną o tych Dochodach, i o regularności zapłaty, *K*ommissya Administracyina, ma zdawać Rachunek *K*ommssyi Skarbowey corocznie.

Jako zaś Starostwa *K*amienieckie, Bludońskie i Rewiatyckie przysądzone Dekretem oczywistym Assessorskim, iako Awulsa do Dóbr Naszych Stołowych, tak po zeyściu dzisieyszych Uprzywileiowanych Possessorów którym Possessya tymże Dekretem ubezpieczona, *K*ommissya Dozorcza Ekonomiczna do Ekonomiów przyłączy, a *K*ommissya Skarbowa przez Licytacyą na lat Dwanaście one wypuści *K*ontraktem Dzierżawnym.

6to. A iako w *K*ontraktach Arendownych teraźnieyszych wyrąbywanie Lasów i Puszczy we wszystkich Ekonomiach *K*rólewskich iest zabronione, tak ten sam warunek będzie równie, iak nayściśley przepisany, i wrąb do Lasów nie będzie dozwolony, chyba na pztrzeby Ekonomiczne każdey Wsi w szczególności, a to za Assygnacyami *K*ommissyi Dozorczey.

7mo. Dla zachęcenia zaś Dzierżawców ku ulepszeniu Dóbr Naszych to Im waruiemy dobrodzieystwo, że po wyiściu Lat 12tu gdy Dzierżawcy Dziesięć od Sta więcey płacić zechcą, przez to Prawo do utrzymania się przy tey samey Dzierżawie, na Lat drugich 12. mieć będą preferencyą, chociażby kto więcey ofiarował nad Summę *K*ontraktem zawartą, i toż na dalsze lata ma się rozumieć.

Spory zaś gdyby się iakie wydarzyły między dzisieyszym Possessorem Ekonomii, a iego Sub-Arendatorami z Possessyi Dzierżawney, Sąd w tym przypadku dla nich *K*ommissyi Skarbu W. X. Litewskiego determinuiemy.

Ostrzegamy tymże samym Prawem, że ta *K*ommissya Długi massie podupadłych Banków należące, ma naypierwey rozpoznać, a to stosownie do Prawa, w tey okoliczności zapadłego.

*K*ońcem przyśpieszenia satysfakcyi szczególnie dla Naszych Kredytorów w pierwszey *K*lassie umieszczonych, My *K*ról za zgodą Stanów Seymuiących, które są Swiadkami chęci Naszey ku uspokoieniu *K*redytórów Naszych dążącey, a oraz dla ożywienia cyrkulacyi Pieniężney, która prawie ze wszystkim przez klęski *K*raiowe i niesłychany głównieyszych handlowych Domów upadek, przecięta została, umyśliliśmy za zgodą Stanów, kazać negocyować Kommissyi Skarbowey Kor: za granicą, lub w Kraiu zaciągnienie Siedmiu Millionów i pół Złotych Hollenderskich, maiących się iak naywyraźniey zabezpieczyć na Ekonomiach Królewskich tak Koronnych, iako i Litewskich, końcem oddania których w Dzierżawę w Prawie ninieyszym zapadłym, potrzebne w tey mierze środki przedsięwzięte zostały.

W przekonaniu zaś o sentymentach Przyiaźni i życzliwości Nayiaśn: Imperatorowey wszech Rossyi, gruntuiąc ufność Naszę na związkach Alliansu dopiero zawartego, zaniesiona będzie od Nas do tey Wielkiey Monarchini prośba, aby się do uskutecznienia tego zaciągu pieniężnego poważną swoią Gwarancyą przyłożyć raczyła.

Wypła-

Wypłacenie naſtępne Ratami tey zaciągnioney przez Nas Summy, powinno ſię będzie uſkutecznić w przeciągu Lat 15tu, zaczynaiąc od Dnia 1. Stycznia Roku 1796. które *etiam post Fata nostra* regularnie Kommiſſye Skarbowe Oboyga Narodów z Funduszu teraz determinowanego wypłacać będą. — Na ten koniec My Król za zgodą Skonfederowanych Stanów rzeczone Ekonomie pod Hipotekę oddaiąc, deklaruiemy: iż żadnych Alienacyy tych Dóbr Ekonomicznych, nie dopuściemy; nawet i po ſkończoney Hipotece długu Hollenderſkiego.

Kommiſſarze do ſkładu teyże Kommiſſyi przez Nas Króla nominowani.

WW. Moſzyńſki, Marſzałek Wielki Koronny.
UUr. Koſſowſki, Podſkarbi Wielki Koronny.
- - Sobolewſki, Kaſztelan Czerſki.
- - Mieczkowſki, Staroſta Rabſztyńſki.
- - Sokołowſki, Staroſta Nieſzawſki.

Dobrowolna Ofiara.

2. MY Król za zgodą Stanów Rzeczypoſpolitey ſtanowiemy: Ponieważ Seymem ninieyszym Dochody i Intraty Nasze, oprócz z Ekonomiy Koronnych, i Litewſkich, Trzy Miliony z Skarbów Oboyga Narodów, gotowemi do płacenia rocznego ſą zmnieyszone i poſtanowione; Przeto gdy na rzecz publicznych Rzplitey dochodów, zrzekliśmy ſię wſzelkich i wſzyſtkich Intrat, iako to: z Poczty, Cełł i innych. My Stany Rzplitey ſzczodrobliwość Nayiaśnieyszego Pana z naywiększą wdzięcznością przyimuiemy. A że tak do utrzymywania Generalnego Kraiu całego Poczty Kantoru, iako i Menniczny Pałac, z ſwoiemi obeyściami, Machinami, Funduszami i wſzelkiemi Rekwizytami ieſt koniecznie potrzebny, z wdzięcznością winną zwracaiąc w Skarb Nasz Królewſki wyłożone na takowe Place wydatki, ſtanowiemy: aby Kommisſya Skarbu Koronnego powróciła Skarbowi Naszemu, Summę taką, iakową na kupna tych Domów wyłożył, za złożeniem Dowodów, to ieſt: Kontraktów Rezygnacyinych: Coby zaś Król Jmć po nabyciu wzwyż wſpomnionych dowodów dla potrzeby Poczty, iako i Mennicy własnym kosztem wybudował, to przez Kommiſſyą Skarbową rozpoznane bydź ma, która ſtosownie do uznaney wartości bonifikacyą Skarbowi Naszemu uczyni. Jaka zaś Summa za te Budowle okaże ſię należeć do opłacenia, do takowey w 3ciey Części Skarb W. X. Lit: przyłożyć ſię winien będzie. Chcąc zaś obſzernieyszy Zamek Warſzawſki ku doſtoyności Naſzey, i Naſtępców Naszych uwiecznić, Pałac Nasz Dziedziczny pod Blachą zwany i z Zamkiem ſię ztykaiący, podobnież aby podług okazanych wydatków, na takowy Pałac, niemniey i Kamienicę Rafałowiczowſką zwaną, która Roku 1768. przez Kommiſſyą Skarbową Kor: zgodzona i ſkontraktowana, do Zamku Naſzego Warſzawſkiego przyłączona przez Skarb Nasz, Kommiſſya Skarbu Koronnego, Skarbowi Naſzemu powróciła. Gdy Zamek Nasz Grodzieńſki z wſzyſtkiego ogołocony, a Naszym kosztem, przed lat 9. całkiem nie tylko reſtaurowany, lecz i znacznym obudowaniem ku wygodzie Doſtoieńſtwu Naszemu i Naſtępców Naszych pomnożony; Przeto takowe Domy, i Kamienice Officynami zwane, z wſzelkiemi zabudowaniami, Kommiſſya Skarbu W. X. Lit: uznawszy wartość, zapłaci, oraz i Domy z Pałacem, Ogrodami, i wſzelkiemi zabudowaniami, Horodnica zwanemi, Kommiſſya Skarbu W. X. Lit: otaxuie, i takową Summę, iaka z Taxy tey Horodnicy (co do iey zabudowań okaże ſię) Skarbowi Naſzemu powróci i zapła-

ci, czego wszystkiego dozor w uskutecznieniu Kommissyom Skarbowym Naszym Oboyga Narodów polecamy, i Realizacyą nieodwłóczną zalecamy. Summy zaś z tych przedaży wynikaiące, wraz z Dochodami Ekonomi y Lit: na umorzenie długów Naszych Królewskich, że obrócone będą, waruiemy.

ARTYKUŁ VII.

ZALECENIA WOYSKOWE i NADGRODY OSOBOM WOYSKOWYM.

Zalecenie W. Ożarowskiemu Regimentarzowi Woysk Koronnych.

1. ZA przełożeniem W. Ożarowskiego Regimentarza Generalnego Woysk Koronnych o przybywaiących coraz Woyskowych, bądź częściami, bądź w szczególności, którzy Przysięgi żadney przez obce Woyska wykonać niepoważyli się; Uznaiemy rzeczą słuszną, ażeby niżeli rozrządzenie ogólne całego nastąpi Woyska, na utrzymanie i żywność tychże Woyskowych Summa Złotych Sześćdziesiąt Tysięcy z iakiegokolwiek Funduszu wynalezionego przez Tegoż W. Ożarowskiego Regimentarza assygnowaną bydź mogła, *salvo* zawsze *calculo* przez odbieraiących takowe pieniądze. Który to Fundusz dla przybyłych iuż i przybyć mogących w tym gatunku, służyć powinien będzie.

Ostrzeżenie dla Woyska Oboyga Narodów.

2. TAk dla wypłacenia zaległey należytości Woysku Oboyga Narodów, iako dla uregulowania nadal tegoż Woyska, i uproporcyonowania onegoż do potrzeby i sposobności Kraiowey; My Król za zgodą Skonfederowanych Stanów zlecamy WW. Hetmanom Wielkiego Xięstwa Litewskiego, i W. Regimentarzowi Generalnemu Woysk Koronnych, mieysce Hetmanów Koronnych zastępuiącemu, aby nieodwłocznie okazali Nam aktualny stan Woyska w Korpusach i głowach pod ich Kommendą zostaiącego, z wyrażeniem zaległey do Raty Septembrowey Roku bieżącego należytości, z wyiaśnieniem Stanu Kass wszelkich Korpusowych, tak w Delatach, iako i w gotowych pięniądzach w Kraiu Woyskiem obcym nie zaiętym, pozostałych. Co się zaś tycze Kass Korpusowych, podobnie rozumianych exystuiących w Kraiach Woyskiem obcym zaiętych, gdy iuż przed kilku Miesiącami wyrokiem Konfederacyi Generalney Oboyga Narodów, z przyłożeniem się do tego gorliwych chęci WW. Hetmanów Wielkiego Xięstwa Litewskiego, i W. Regimentarza Generalnego Woysk Koronnych wykommenderowane zostały, Kommissye pod prezydencyą wyznaczonych do tego Generałów Majorów Woysk Oboyga Narodów, a to na prawidle likwidacyów ostatnich Urzędowych przez Kommissye Woyskowe dozwolonych, o którego to dzieła rozpoczęciu, iuż Nam iest dana w częściach wiadomość; Przeto przyspieszenie takowych Kommissyy zaleciwszy WW. Hetmanom i Regimentarzowi, żądamy, aby Nas Króla, i Seymuiące Stany o tym za-

informowali, iak będą mogli nayrychley. Do przeyrzenia zaś Tabelli Stanu Woyſka, iako też Tabelli Kaſs *Korpusów* przez WW. Hetmanów Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego i Regimentarza Generalnego Woyſk *Ko*ronnych podanych bydź maiących, od czasu obięcia nad tymże Woyſkiem przez WW. Hetmanów, i W. Regimentarza *Kommendy*, wyznaczamy Osoby.

z SENATU

Z Prowincyi Małopolſkiey.

Przewielebnego Skarſzewſkiego Biſkupa Hełmſkiego.

Z Prowincyi Wielkopolſkiey.

W. Oborſkiego *Kaſztelana* Ciechanowſkiego.

Z Prowincyi Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego

W. Suchodolſkiego Kasztelana Smoleńſkiego.

Z STANU RYCERSKIEGO.

Z Prowincyi Małopolſkiey.

UUr: Podchorſkiego Wołyńſkiego,
Stoińſkiego Lubelſkiego,
Rokoſsowſkiego Bełzkiego Poſłów.

Z Prowincyi Wielko-Polſkiey.

Krasnodębſkiego Liwſkiego,
Młodzianowſkiego Rożańſkiego,
Mikorſkiego Wyſzogrodzkiego Poſłów.

Z Prowincyi Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego.

Narbutta Lidzkiego,
Hutorowicza Oſzmiańſkiego,
Kozakowſkiego Kowińſkiego Poſłow.

Które o tym wszyſtkim, co im podane będzie Nas *Króla* i Stany Seymuiące iak nayrychley zainformuią. Nie zagradzaiąc sobie bynaymniey w tym wſzyſtkim dalszego i dokładnieyszego w tey mierze przez Stany Seymuiące Urządzenia.

Zalecenie WW. Hetmanom Wielkiego Xięstwa Litewſkiego i Regimentarzowi Generalnemu Koronnemu.

3. GDy okoliczności nieſzczęśliwe koniecznie wyciągaią nowego Urządzenia Etatu Woyſka Oboyga Narodów; Zalecamy WW. Hetmanom Oboyga Narodów, Regimentarzowi Woyſk Korónnych, mieysce Hetmanów Koronnych zaſtępuiącemu, aby Etaty Woyſk Oboyga Narodów *respectivè* do własney potrzeby i sposobności dochodów *projectivè* ułożyli, poſtępuiąc w tym z taką rozwagą, iżby w Racie naſtępuiącey, nad sposobność opłaty też Woyſka długów Rzeczypospolitey nie pomnażały.

Przedłużenie czasu do wykonania Przysięgi W. Hetmanowi W. W. X. Litt:

4. MY Król za zgodą Skonfederowanych Seymuiących Stanów przez wzgląd na przełożone Nam doniesienie o słabości zdrowia W. Kossakowskiego Hetmana W. W. X. Litt: przedłużamy czas wykonania nakazaney Prawem Seymu teraźnieyszego, Temuż Hetmanowi przysięgi, do dnia dwudziestego Października Miesiąca i Roku bieżącego.

Zalecenie Deputacyi do examinowania Stanu Woyska Rzeczypospolitey wyznaczoney.

5. MY Król za zgodą Skonfederowanych Seymuiących Stanów, widząc Woysko nasze w tak smutney sytuacyi, iaka iest publiczności wiadoma, a chcąc każdemu w tymże Woysku Naszym służącemu należytą wymierzyć zasługom sprawiedliwość, zlecamy Deputacyi do wyexaminowania tegoż Woyska przez Nas wyznaczoney, ażeby Nam przyniosła Listę Starszeństwa i zasług wszelkiey Rangi do całego Woyska naszego Officyerów, zacząwszy od Hetmana, aż od naymłodszego Chorążego *inclusive*, z wyszczególnieniem w każdym rządnym Woysku praktykowanym, kto? i od iak dawnego czasu służy w tymże woysku? przez iakie Stopnie przechodził? i iak długo w każdym z nich służył? Kto z boku, nie służąc w tymże Woysku, wszedł do niego? za iakie zasługi? i czyli opłacił lub darmo wziął Stopień? czy nie wziął dawniey iakiego Stopnia w Woysku bez opłaty? nie przedał go, a powtornie bez opłaty czy nie wszedł na iaki Stopień? Kto z Zagraniczney służby wszedł? iak długo służył w Woysku Zagranicznym? w iakiey Randze i iakie ma na to dowody? a w iakiey Randze iest do Woyska Rzeczypospolitey przyiętym? i czy opłacił Rangę? lub onę darmo wziął? Kto przez Fortragowanie przeciwko Prawu i sprawiedliwości iest pokrzywdzonym? przez kogo i w iakim sposobie? Nakoniec kto? gdzie i iakie zasługi okazał w potrzebie Rzeczypospolitey? W celu zaś takowego uskutecznienia przez Deputacyą zlecen naszych, mieć chcemy, aby WW. Hetmani W. X. Litt: i Regimentarz mieysce Hetmanów Koronnych zastępuiący, natychmiast kazali w Kancellaryach swoich ułożyć Schemma do porządnego i iak naydokładnieyszego zapisania tych wszystkich szczegółów wyżey wymienionych, i takowe Schemma przyłączywszy do ninieyszego Naszego zalecenia, aby do całego Woyska rozesłali, wydawszy Ordynanse nakazuiące, iżby każdy z Generalnego Sztabu podał się rzetelnie do takowey Listy, z wszelkiemi szczegołami wyżey wymienionemi, pod rygorem odsądzenia od Rangi, w przypadku nierzetelnego podania się; w Artylleryi zaś, Brygadach Kawaleryi Narodowey, w Regimentach i Pułkach, tudzież w Batalionach i Chorągwiach osobno exystuiących, aby Kommendanci onych, to zalecenie Nasze odebrawszy wszystkim Officyerom podkomendnym swoim przeczytali, i ogłosili siebie i wszystkich podkomendnych Officyerów swoich do takowey Listy rzetelnie zapisali, pod rygorem także odsądzenia od Rangi, w przypadku nierzetelnego zapisania kogo, a takową Listę z podpisem wszystkich Sztabs i Ober-Officyerów przytomnych przy każdym Regimencie, Pułku lub Brygadzie, sobie odesłać nakazali, naydaley, w przeciągu Niedziel trzech, które to Listy zebrawszy od wszystkich Korpusów, Ciż WW. Hetmani i Regimentarz Koronny maią podpisać Rękami swemi Oryginały i Deputacyi oddać. Deputacya zaś z tych wszystkich generalną Listę ma ułożyć, i tę wydrukować każe, i do Nas Seymuiących Stanów w

2.000 —

